

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดลำปาง (พ.ศ. ๒๕๖๑ – พ.ศ. ๒๕๖๕)

ฉบับทบทวน
ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

คณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดลำปาง
(พ.ศ. ๒๕๖๑ – พ.ศ. ๒๕๖๕)

ฉบับทบทวน
ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง

คำนำ

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดลำปาง (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ฉบับทบทวน ปี พ.ศ.๒๕๖๒ จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ในส่วนภูมิภาคเป็นเอกภาพเกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล จัดทำโดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง เริ่มตั้งแต่การจัดเตรียม รวบรวม ศึกษา ค้นคว้าหาข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการจัดทำให้ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน และจัดทำร่างแผนฯ นำเสนอต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จัดเวทีการมีส่วนร่วมเพื่อระดมความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ข้อวิจารณ์ เกี่ยวกับร่างแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เพื่อนำข้อคิดเห็นมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำเสนอคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดเพื่อขอความเห็นชอบการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดลำปาง (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ฉบับทบทวน ปี พ.ศ.๒๕๖๒ ในครั้งนี้

การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดลำปาง (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ฉบับทบทวน ปี พ.ศ.๒๕๖๒ ในครั้งนี้ ได้รับความอนุเคราะห์ข้อมูลและความร่วมมือในการจัดทำจากทุกภาคส่วนเป็นอย่างดี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ และหวังว่าแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดลำปาง (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ฉบับทบทวน ปี พ.ศ.๒๕๖๒ จะเป็นเครื่องมือที่ใช้เป็นแนวทางขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดลำปาง ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม หากมีข้อผิดพลาดประการใดที่ได้ตรวจพบจากข้อมูลในเอกสารแผนพัฒนาการเกษตรฯ ฉบับนี้ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง ขอน้อมรับในข้อผิดพลาดและขออภัยมา ณ โอกาสนี้

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง

สิงหาคม ๒๕๖๒

สารบัญ

หน้า

คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ค
สารบัญภาพ	จ
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	๒๑
ส่วนที่ ๓ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	๕๙
ส่วนที่ ๔ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดลำปาง	๖๙
ส่วนที่ ๕ โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตร และสหกรณ์ของจังหวัดลำปาง (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	๘๙
ส่วนที่ ๖ แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)	๑๔๙
ภาคผนวก	
ก ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	
ข คำสั่งคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง	

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ ๑ อธิบายลักษณะกลุ่มชุดดินของจังหวัดลำปาง	๓๒
ตารางที่ ๒ ปริมาณน้ำฝน ปี ๒๕๖๒	๓๔
ตารางที่ ๓ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด - ต่ำสุด ปี ๒๕๕๕- ๒๕๖๑	๓๔
ตารางที่ ๔ แหล่งน้ำธรรมชาติเช่น แม่น้ำ คลอง บึง	๓๕
ตารางที่ ๕ ป่าสงวนแห่งชาติ	๓๖
ตารางที่ ๖ อุทยานแห่งชาติ	๓๗
ตารางที่ ๗ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	๓๗
ตารางที่ ๘ สวนอุทยานแห่งชาติ	๓๗
ตารางที่ ๙ ปริมาณการผลิตแร่	๓๘
ตารางที่ ๑๐ การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัด	๓๙
ตารางที่ ๑๑ จำนวนประชากรของจังหวัด	๓๙
ตารางที่ ๑๒ วัฒนธรรมประเพณีของจังหวัดลำปาง	๔๐
ตารางที่ ๑๓ ข้อมูลประเภทการใช้ไฟฟ้า ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑	๔๑
ตารางที่ ๑๔ รายละเอียดการให้บริการ (ผู้เช่า) ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑	๔๒
ตารางที่ ๑๕ แหล่งกักเก็บน้ำที่สำคัญของจังหวัดลำปาง	๔๒
ตารางที่ ๑๖ ข้อมูลโครงการชลประทานในพื้นที่จังหวัดลำปางจำแนกรายอำเภอ	๔๓
ตารางที่ ๑๗ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดลำปาง ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙	๔๔
ตารางที่ ๑๘ สถานการณ์แรงงานจังหวัดลำปาง ปี ๒๕๖๑	๔๕
ตารางที่ ๑๙ ร้อยละของผู้มีงานทำในจังหวัดลำปาง จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมและเพศเฉลี่ยปี ๒๕๖๐	๔๖

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ ๒๐ จำนวนครัวเรือนเกษตรกรของจังหวัดลำปาง	๔๗
ตารางที่ ๒๑ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอ จังหวัดลำปาง	๔๗
ตารางที่ ๒๒ ข้อมูลด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๕๘-๒๕๖๑	๔๘
ตารางที่ ๒๓ ข้อมูลด้านการปศุสัตว์ของจังหวัด ปี ๒๕๖๒	๕๐
ตารางที่ ๒๔ ข้อมูลด้านประมงของจังหวัด ปี ๒๕๖๒	๕๑
ตารางที่ ๒๕ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร	๕๒
ตารางที่ ๒๖ ข้อมูลการเพาะปลูกและร้อยละผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด	๕๔
ตารางที่ ๒๗ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก	๕๕
ตารางที่ ๒๘ จำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรจังหวัดลำปาง ปี ๒๕๖๒	๕๕
ตารางที่ ๒๙ จำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัดลำปาง	๕๖
ตารางที่ ๓๐ รายชื่อสมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดลำปาง	๕๗
ตารางที่ ๓๑ จำนวนประชาชนชาวบ้านแยกรายอำเภอ	๕๗
ตารางที่ ๓๒ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกโดย SWOT Analysis	๖๑
ตารางที่ ๓๓ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PEST Analysis	๖๓
ตารางที่ ๓๔ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey ๗-S Framework	๖๔
ตารางที่ ๓๕ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์	๖๕
ตารางที่ ๓๖ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดลำปาง (พ.ศ. ๒๕๖๑ – พ.ศ. ๒๕๖๕)	๗๕
ตารางที่ ๓๗ สรุปข้อเสนอโครงการตามจุดเน้นทางยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรของจังหวัด	๘๔

(Positioning)

สารบัญแผนภาพ

หน้า

แผนภาพที่ ๑ ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ (Positioning)	๑๙
แผนภาพที่ ๒ กลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategy)	๖๕
แผนภาพที่ ๓ กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Strategy)	๖๖
แผนภาพที่ ๔ กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST Strategy)	๖๖
แผนภาพที่ ๕ กลยุทธ์เชิงรับ (WT Strategy)	๖๗
แผนภาพที่ ๖ วิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด และกลยุทธ์การพัฒนา	๘๐
แผนภาพที่ ๗ ตำแหน่งเชิงยุทธศาสตร์ Positioning สินค้าเกษตรของจังหวัดลำปาง	๘๑
แผนภาพที่ ๘ จุดเน้นทางยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรของจังหวัด (Positioning)	๘๒
แผนภาพที่ ๙ แผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategy Map)	๘๓

ส่วนที่ ๑

บทนำ

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑. ที่มา

๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๗๘ (๒) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการสนับสนุนให้จังหวัดมีแผนและงบประมาณเพื่อพัฒนาจังหวัด เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ ประกอบกับ มาตรา ๘๔ (๘) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ คือ ค้ำครองและรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิตและการตลาด ส่งเสริมให้สินค้าเกษตรกรได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปของสภาเกษตรกร เพื่อวางแผนการเกษตรและรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร และมาตรา ๘๔ (๑๔) รัฐต้องส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในทางเศรษฐกิจ รวมทั้งมาตรา ๘๕ (๒) กำหนดให้รัฐดำเนินการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและดำเนินการให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดิน เพื่อประกอบเกษตรกรรมอย่างทั่วถึงโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่น รวมทั้งจัดหาแหล่งน้ำเพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้อย่างพอเพียงและเหมาะสมแก่การเกษตร

๑.๒ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมีแนวทางไปสู่เป้าหมาย คือ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๑.๓ แผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) เป็นส่วนหนึ่งของแผนยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ถือเป็นกรอบแนวทางสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะ ๕ ปีแรก (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และนโยบายรัฐบาล ภายใต้วิสัยทัศน์ “ภาคเกษตรก้าวไกลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลาดนำการผลิต ชีวิตเกษตรกรมีคุณภาพ ทรัพยากรการเกษตรมีความสมดุลและยั่งยืน” ครอบคลุมการพัฒนาภาคการเกษตรใน ๕ ด้าน ประกอบด้วย การสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และการพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ โดยมีกระบวนการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ ผ่านกลไกขับเคลื่อนในระดับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และหน่วยปฏิบัติ ที่จะช่วยกำกับให้ทุกหน่วยงานจัดทำแผนงาน/โครงการสำคัญที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา ภายใต้แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) รวมทั้งติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการสำคัญดังกล่าว ให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ได้ในท้ายที่สุด

๒. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นไปตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี นโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงกำหนดกรอบแนวคิดหลักในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด โดยมุ่งเน้นให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับนโยบายยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาในระดับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ(พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)^๑ มีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาค้นในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

๒.๒ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)^๒ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานในการพัฒนาภาคการเกษตรให้สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ทั้ง ๖ ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และยังสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ซึ่งเป็นเป้าหมายพัฒนาในระดับโลกขององค์การสหประชาชาติ โดยยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่นคง ทรัพยากรเกษตรยั่งยืน” โดยมีแนวทางไปสู่เป้าหมาย คือ

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

^๑ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๑, ตุลาคม). ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐).

^๒ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (๒๕๕๙, ธันวาคม). ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐- ๒๕๗๙).

๒.๓ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)^๓ การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ เป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญในการเชื่อมต่อกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ในลักษณะการแปลงยุทธศาสตร์ระยะยาวสู่การปฏิบัติ โดยในแต่ละยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ได้กำหนดประเด็นการพัฒนาพร้อมทั้งแผนงาน/โครงการสำคัญที่ต้องดำเนินการให้เห็นผลเป็นรูปธรรมในช่วง ๕ ปีแรกของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตรได้แก่ ยุทธศาสตร์การสร้างเสริมความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน โดยมีแนวทางการพัฒนาที่มีความสำคัญสูงและสามารถผลักดันสู่การปฏิบัติ ดังนี้

๒.๓.๑ เสริมสร้างฐานการผลิตภาคเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน โดยพัฒนาและบำรุงรักษาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร จัดระบบการปลูกพืชให้สอดคล้องปริมาณน้ำที่หาได้ คุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรมที่มีศักยภาพและขยายโอกาสในการเข้าถึงพื้นที่ทำกินของเกษตรกรให้มากขึ้น และส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ในการรวบรวม คัดเลือก และปรับปรุงพันธุ์กรรมพืช สัตว์ สัตว์น้ำ และจุลินทรีย์ของท้องถิ่น

๒.๓.๒ สร้างและถ่ายทอดองค์ความรู้ทางวิชาการ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรแบบมีส่วนร่วม โดยส่งเสริมการวิจัยพัฒนาปัจจัยการผลิต วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี การผลิตและรูปแบบผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปใหม่ๆ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและความหลากหลายของสินค้า และพัฒนารูปแบบและกระบวนการถ่ายทอดความรู้ เพื่อปรับระบบการผลิตที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ

๒.๓.๓ ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารเข้าสู่ระบบมาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดและการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาวะ โดยพัฒนาระบบมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารให้ได้คุณภาพมาตรฐานและความปลอดภัย และการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาวะ และขับเคลื่อนการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์อย่างจริงจัง

๒.๓.๔ เสริมสร้างขีดความสามารถการผลิตในห่วงโซ่อุตสาหกรรมเกษตร โดยเสริมสร้างศักยภาพของสถาบันเกษตรกรและการรวมกลุ่ม ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตพืช ปศุสัตว์ และการทำประมงให้สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการของตลาด (Zoning) วิจัยพัฒนาและใช้เทคโนโลยีและเครื่องจักรสมัยใหม่ในกระบวนการผลิต สนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรและการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรชีวภาพเพื่อต่อยอดองค์ความรู้และพัฒนาผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง บริหารจัดการผลผลิตอย่างเป็นระบบครบวงจร พัฒนากลไกจัดการความเสี่ยงที่กระทบต่อสินค้าเกษตร และสร้างความร่วมมือด้านการเกษตรกับประเทศเพื่อนบ้าน

๒.๓.๕ ส่งเสริมและเร่งขยายผลแนวคิดการทำเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการเกษตร ส่งเสริมขยายผลและพัฒนาการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน และควบคุมการใช้สารเคมีการเกษตรที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด

๒.๓.๖ พัฒนาปัจจัยสนับสนุนในการบริหารจัดการภาคเกษตรและสนับสนุนเกษตรกรรุ่นใหม่ โดยพัฒนาฐานข้อมูลด้านอุปสงค์และอุปทานด้านการเกษตร สร้างบุคลากรด้านการเกษตร และปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรให้ทันสมัย

^๓ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๕๙). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ สิบสอง พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔.

๒.๔ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง^๔

๒.๔.๑ รักษาเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตรและรายได้ให้กับเกษตรกรในสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์ม อ้อย และข้าวโพด โดยผ่านเครื่องมือและมาตรการที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพ ไม่เป็นภาระกับงบประมาณแผ่นดินเกินสมควร จัดให้มีระบบประกันภัยสินค้าเกษตร พัฒนาระบบตลาดที่เชื่อมโยงผลผลิตของเกษตรกรถึงผู้ประกอบการแปรรูปและผู้บริโภคอย่างเป็นธรรม การใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือในการขยายและเข้าถึงตลาดในรูปแบบต่าง ๆ การอำนวยความสะดวกทางการค้า และการพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตรที่มีประสิทธิภาพ

๒.๔.๒ ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตที่เหมาะสมและไม่ก่อให้เกิดภาระทางการเงิน การคลังของภาครัฐ โดยจัดให้มีมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มรายได้และลดต้นทุนการเกษตรครบวงจร ตั้งแต่การปรับโครงสร้างต้นทุนการผลิต อาทิ เมล็ดพันธุ์ พื้นที่เพาะปลูก ปุ๋ย เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร แหล่งน้ำ และระบบไฟฟ้าเพื่อการเกษตร การลดภาระหนี้สินโดยให้เกษตรกรเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบ ที่มีต้นทุนต่ำ การลดความเสี่ยงจากราคาพืชผลทางการเกษตร การพัฒนาทักษะอาชีพเสริมรายได้ รวมทั้ง การวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีการเกษตรเพื่อเพิ่มผลผลิต และการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับฐานทรัพยากรในพื้นที่และความต้องการของตลาด นำระบบข้อมูลสารสนเทศการเกษตร ระบบแผนที่เกษตร เพื่อการจัดเขตพื้นที่เกษตรกรรม (zoning) และส่งเสริมกลไกอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน รวมทั้ง ระบบการบริหารจัดการเชิงรุกมาใช้ในการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรให้เหมาะสมกับพื้นที่

๒.๔.๓ พัฒนาองค์กรเกษตรกรและเกษตรกรรุ่นใหม่ โดยเพิ่มทักษะการประกอบการและพัฒนา ความเชื่อมโยงของกลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และสหกรณ์ในทุกระดับ โดยเฉพาะด้านการตลาด การค้าออนไลน์ ระบบบัญชีเพื่อขยายฐานการผลิตและฐานการตลาดของสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็ง มีความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ไปสู่เกษตรกรอัจฉริยะ เพื่อการพัฒนา ภาคเกษตรได้อย่างมั่นคงต่อไปในอนาคต

๒.๔.๔ ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรเพื่อยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิต ให้กับเกษตรกร โดยใช้ประโยชน์จากฐานความหลากหลายทางชีวภาพ การลด ละ เลิกใช้ยาปราบศัตรูพืช โดยเร็ว โดยต้องจัดหาสารทดแทนที่มีประสิทธิภาพเพียงพอและเป็นที่ยอมรับของเกษตรกร การส่งเสริม การผลิตสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มและโอกาสทางเศรษฐกิจ อาทิ เกษตรอินทรีย์ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ และเกษตรแปรรูป เพื่อยกระดับไปสู่เกษตรอุตสาหกรรม ส่งเสริมการวิจัยพัฒนา และถ่ายทอดเทคโนโลยีในการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์รวมทั้งส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้ คุณภาพมาตรฐานและความปลอดภัย

๒.๔.๕ ดูแลเกษตรกรผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ในที่ดินทำกิน แหล่งเงินทุน โครงสร้างพื้นฐาน และปัจจัยการผลิตต่าง ๆ รวมทั้งดูแลและลดความเสียหายจากการทำการเกษตรในพื้นที่ ประสบภัยทางธรรมชาติซ้ำซาก โดยกำหนดเขตพื้นที่เกษตรกรรม (zoning)

๒.๔.๖ ส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าเป็นพืชเศรษฐกิจโดยการสนับสนุนพันธุ์กล้าไม้และให้ความรู้ ในการบริหารจัดการเชิงพาณิชย์อย่างเหมาะสม ทั้งในด้านการปลูกบำรุงรักษา ดูแล และการแปรรูป เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ซึ่งจะช่วยเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรอีกทางหนึ่ง

^๔ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (๒๕๖๒, กรกฎาคม). คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา.

๒.๔.๗ ส่งเสริมการทำปศุสัตว์ให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยส่งเสริมการตลาด วิจัยและพัฒนาพันธุ์สัตว์เศรษฐกิจ และสัตว์พื้นบ้าน อาทิ โคเนื้อ แพะ และแกะ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม พัฒนามาตรฐานการผลิต และคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากลและสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งสนับสนุนการส่งออกผลิตภัณฑ์ดังกล่าวไปสู่ตลาดโลก

๒.๔.๘ พื้นฟูและสนับสนุนอาชีพการทำประมงให้เกิดความยั่งยืนบนพื้นฐานของการรักษาทรัพยากรทางการประมงและทรัพยากรทางทะเลให้มีความสมบูรณ์อย่างต่อเนื่อง โดยเพิ่มขีดความสามารถในการทำประมงอย่างถูกต้องในกลุ่มประมงพื้นบ้านและเชิงพาณิชย์ การเข้าถึงแหล่งทุนเพื่อเพิ่มศักยภาพในการสร้างรายได้และลดต้นทุนการทำประมง ลดอุปสรรคในการประกอบอาชีพ ส่งเสริมการรวมกลุ่มประมงชายฝั่งและประมงพื้นบ้าน เพื่อสร้างพลังในการประกอบอาชีพควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ในพื้นที่ และเร่งพัฒนาการเพาะเลี้ยงในทะเลที่สอดคล้องกับแผนการใช้ประโยชน์เชิงพื้นที่ รวมถึงการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมจากภูมิปัญญาในการแปรรูปมาเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และสินค้าประมง

๒.๕ การพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)^๕

๒.๕.๑ กรอบแนวคิดการพัฒนา

๑) เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาการเกษตร แม้ว่าจะมีการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้กับการพัฒนาการเกษตรของประเทศอย่างต่อเนื่อง แต่ปัญหาของเกษตรกรยังคงมีอยู่ในสังคมไทย เป็นเพราะเกษตรกรไทยส่วนใหญ่เป็นรายย่อย การทำการเกษตรหลายพื้นที่ยังเป็นไปในลักษณะต่างคนต่างทำ สิ่งต่างๆ เหล่านี้ควรได้รับการแก้ไขโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน เพื่อให้เกษตรกรพัฒนาระบบการผลิตให้สามารถเลี้ยงตัวเองได้ตามหลักความพอประมาณ

๒) แรงงานภาคการเกษตรมีแนวโน้มลดลงและการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ แรงงานในภาคการเกษตรลดลงเนื่องมาจากเคลื่อนย้ายไปทำงานในภาคการผลิตอื่น การก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การขยายตัวของภาคการผลิตอื่น และทัศนคติของเกษตรกรส่วนใหญ่คิดว่าการทำการเกษตร เป็นงานที่หนักและลำบาก ไม่คุ้มค่า ทำให้เยาวชนรุ่นใหม่ไม่สนใจทำอาชีพการเกษตร ส่งผลให้แรงงานภาคการเกษตรมีแนวโน้มลดลง ซึ่งปัญหาดังกล่าวจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขอย่างเป็นระบบ

๓) การปรับตัวของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ (Smart Farmer) เกษตรกรจำนวนมากยังมีข้อจำกัดในการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการผลิตเชื่อมโยงไปจนถึงการแปรรูปและการตลาด การขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการใช้ปัจจัยการผลิตทำให้ปัจจัยการผลิตดังกล่าวมากเกินความจำเป็น การปรับตัวของเกษตรกรจึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เป้าหมายการพัฒนาการเกษตรของประเทศบรรลุผลสำเร็จได้

๔) การส่งเสริมการทำเกษตรในรูปแบบของการพัฒนาเครือข่ายเกษตรกร องค์กรเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

๕) การบริหารจัดการสินค้าเกษตร ภาคการเกษตรมีความอ่อนไหวและเปราะบางมากกว่าภาคการผลิตอื่นๆ จึงควรเน้นเรื่องการวางแผนความต้องการและการผลิตสินค้าเกษตร (Demand & Supply) ในระดับจังหวัด เพื่อเป็นข้อมูลให้กับส่วนกลางในการบริหารจัดการสินค้าเกษตรในภาพรวม การขึ้นทะเบียนเกษตรกรทั่วประเทศ เพื่อรู้ปริมาณการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ

^๕ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (๒๕๕๙, กันยายน). แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔).

๖) มาตรฐานสินค้าเกษตร ประเทศไทยได้มีการพัฒนาด้านมาตรฐานสินค้าเกษตรไปมาก เมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน แต่ยังคงมีปัญหาในเรื่องของการพัฒนาให้ทั่วถึง ทั้งด้านองค์ความรู้ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าเกษตร การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์เพื่อยืดอายุของสินค้าเกษตรและเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตร ดึงดูดความสนใจและตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายของผู้บริโภคได้เป็นอย่างดี

๗) โลจิสติกส์และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการเกษตร เป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากแผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) โดยยกระดับบุคลากรภาครัฐ เกษตรกร/สถาบันเกษตรกร เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน พัฒนาทักษะการบริหารจัดการโลจิสติกส์ระดับฟาร์ม ส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมในโซ่คุณค่าของสินค้าเกษตร สนับสนุนให้เกิดเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

๘) ความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน การใช้พลังงานของโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ส่งผลให้หลายประเทศรวมถึงประเทศไทยหันมาพึ่งพาการใช้พลังงานทดแทนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ความต้องการพืชพลังงานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

๙) การเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การวางมาตรการและแนวทางเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือและสนับสนุนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญอย่างมากในการพัฒนาภาคการเกษตรของไทย

๑๐) การวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตร รวมถึงนวัตกรรมและเทคโนโลยีการเกษตร

๑๑) กฎระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเกษตร

๑๒) ความร่วมมือและข้อตกลงระหว่างประเทศ ประเด็นสำคัญที่ควรพัฒนา คือ การศึกษา กฎระเบียบและกฎหมายของประเทศคู่ค้าที่จะมีผลกระทบต่อการค้าสินค้าเกษตร มาตรการนำเข้า-ส่งออกสินค้า

๑๓) การบริหารจัดการสินค้าเกษตรเพื่อรองรับการค้าชายแดนและเขตเศรษฐกิจพิเศษ

๒.๕.๒ ทิศทางการพัฒนา

๑) วิสัยทัศน์ “ภาคเกษตรก้าวไกลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลาดนำการผลิต ชีวิตเกษตรกรมีคุณภาพ ทรัพยากรการเกษตรมีความสมดุลและยั่งยืน”

๒) พันธกิจ

(๑) พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้มีความมั่นคง

(๒) พัฒนาเศรษฐกิจการเกษตรให้เติบโตอย่างมีเสถียรภาพ

(๓) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพตลอดโซ่อุปทานให้สอดคล้องกับ

ความต้องการของตลาด และส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อนำมาใช้ประโยชน์

(๔) ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล

และยั่งยืน

๓) วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และตัวชี้วัด

(๑) วัตถุประสงค์

- เพื่อสร้างความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกร สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีการถ่ายทอดความรู้อย่างต่อเนื่อง เกิดการรวมกลุ่มเกษตรกรและเชื่อมโยงเครือข่ายกับภายนอกอย่างเข้มแข็ง และลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้

- เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรยกระดับผลิตภาพ ประสิทธิภาพ คุณภาพ มาตรฐาน รวมทั้งสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรให้ตอบสนองความต้องการของตลาด

- เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตร รวมทั้งพัฒนางานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมมาใช้ประโยชน์

- เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ
สามารถปรับตัวและสร้างภูมิคุ้มกันรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้

(๒) เป้าหมาย

- ความผาสุกของเกษตรกรเพิ่มขึ้นอยู่ที่ระดับ ๘๕ ในปี ๒๕๖๔
- เกษตรกรมีรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรเพิ่มขึ้นเป็น ๕๙,๔๖๐ บาทต่อครัวเรือน ในปี ๒๕๖๔
- เศรษฐกิจภาคเกษตรเติบโตเฉลี่ยร้อยละ ๓ ต่อปี
- จำนวนงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตรถูกนำไปใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๕ ต่อปี
- ทรัพยากรการเกษตรได้รับการฟื้นฟูและใช้ประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืนเพิ่มขึ้น

(๓) ตัวชี้วัด

- ดัชนีชี้วัดความผาสุกของเกษตรกร
- รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตร
- GDP ภาคเกษตร
- จำนวนงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่นำไปใช้ประโยชน์
- ทรัพยากรการเกษตรที่มีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

๔) ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาการเกษตร

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

- ขยายผลการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- เสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกร
- ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนให้เห็นผลในทางปฏิบัติ
- พัฒนาศักยภาพของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ
- สร้างความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน

- ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการของตลาด
- ส่งเสริมการบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตร
- เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร
- จัดตั้งศูนย์กลางและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร
- เสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืน
- สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน
- สนับสนุนการจัดการความเสี่ยงที่จะกระทบต่อพืชผลทางการเกษตร
- ส่งเสริมการค้าชายแดน การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ และความร่วมมือระหว่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

- ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตร
- พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศการเกษตรและเชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นระบบ
- ส่งเสริมการนำงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

- พื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร
- ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
- บริหารจัดการพื้นที่ทำกินทางการเกษตร
- สร้างภูมิคุ้มกันการเกษตรต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

- พัฒนาศักยภาพการเกษตรภาครัฐ ปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ และกระบวนการทำงาน
- ปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร

๒.๖ นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑. ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่

เกษตรแปลงใหญ่ คือ วิธีการหนึ่งในการเพิ่มความได้เปรียบทางการแข่งขันของหน่วยผลิต ด้วยการคำนวณทางเศรษฐศาสตร์เพื่อวิเคราะห์ปริมาณการผลิตที่มีประสิทธิภาพสูงสุด หรืออีกนัยหนึ่ง คือการบริหารความสัมพันธ์ที่เหมาะสมระหว่างต้นทุนการผลิตกับปริมาณการผลิต/ขนาดการผลิต เพื่อให้เกิดการประหยัดต่อขนาด (Economies of Scale) ซึ่งจะเกิดขึ้นได้โดยการผลักดันให้เกษตรกรรวมกลุ่มการผลิต จัดหาปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพดี (พันธุ์พืช ปุ๋ย เครื่องจักรกลทางการเกษตร และเทคโนโลยีสมัยใหม่) การจัดการด้านการตลาดและห่วงโซ่อุปทาน รวมทั้งมีการบริหารจัดการฟาร์มที่ดี เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของธุรกิจ คือการเพิ่มขีดความสามารถในการสร้างกำไร ความมั่นคงของกิจการและการเติบโต และความรับผิดชอบต่อสังคม และสิ่งแวดล้อม

๒. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) คือ วิธีการจัดการความรู้ อย่างหนึ่ง เพื่อให้เกษตรกรที่ต้องการความรู้ ได้รับความรู้และเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้พร้อมรับการเกษตรสมัยใหม่ ซึ่งประกอบด้วย กระบวนการจัดการความรู้ และกระบวนการบริหารการเปลี่ยนแปลง โดยใช้สถานที่ที่เป็นที่ตั้ง ของแปลงเกษตร/ฟาร์ม ซึ่งเกษตรกรที่เป็นเจ้าของมีความรู้ความสามารถในการผลิตในระดับที่เป็นตัวอย่าง ให้เกษตรกรรอบบริเวณได้เรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ (Knowledge Center)

๓. พัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer

โครงการ Smart Farmer คือ กระบวนการพัฒนาทรัพยากรเกษตรกร (Human Resource Development) หรือการพัฒนาและส่งเสริมขีดความสามารถของเกษตรกร ให้มีความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจ มีทักษะในการปฏิบัติงาน ตลอดจนมีทัศนคติและพฤติกรรมที่ดี เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการทำอาชีพเกษตรกรรม ที่ดีขึ้นในปัจจุบันและอนาคต เช่น การฝึกอบรม การศึกษา การสอนงานและให้คำแนะนำ (Coaching and Mentoring) และการพัฒนาสภาพแวดล้อมให้สนับสนุนการจัดการองค์ความรู้ การเรียนรู้ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง ไปสู่ความสำเร็จ และจะต้องดำเนินการพัฒนาอีกต่อไปเรื่อยๆ ตลอดเวลาที่ยังมีชีวิต

๔. บริหารจัดการพื้นที่เกษตรตามแผนที่การเกษตรเชิงรุก (Zoning by Agri-map)

การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรตามแผนที่การเกษตรเชิงรุก (Zoning by Agri-map) คือ วิธีการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันของภาคเกษตร โดยการวางแผนและจัดการให้พื้นที่เกษตร ของประเทศที่มีความแตกต่างด้านดิน น้ำ และอากาศ ในแต่ละภูมิภาค ให้สามารถสร้างรายได้จากการผลิต สินค้าเกษตรที่เหมาะสมกับประเภท ชนิดพันธุ์ ซึ่งจะ使得เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตค้ำค่าการลงทุน รวมทั้ง การจัดการให้ปริมาณและคุณภาพสินค้าเกษตรมีความสมดุลกับความต้องการของตลาด

๕. พัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน (GAP)

ความปลอดภัยด้านอาหารหรืออาหารปลอดภัย (Food Safety) คือ อาหารที่ปลอดจากสารพิษและไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้บริโภค และ**มาตรฐานสินค้าเกษตร** คือ ระเบียบหรือแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะต่างๆ ของตัวสินค้าเกษตรวิธีและขั้นตอนการผลิต รวมถึงการดำเนินการเกี่ยวกับสุขลักษณะ ความปลอดภัย มาตรฐาน ทั้งนี้ ในแต่ละประเภทประกอบด้วยมาตรฐานสินค้าและมาตรฐานระบบ

๖. เกษตรอินทรีย์

ผลิตภัณฑ์อินทรีย์ (Organic Products) คือ ผลิตภัณฑ์จากระบบการเกษตรแบบเกษตรอินทรีย์ (Organic Farming) ซึ่งปลอดจากสารเคมีและการปรุงแต่งโดยสารสังเคราะห์ ตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ในทุก ๆ ขั้นตอนการผลิต การแปรรูป และการเก็บรักษา และ**เกษตรอินทรีย์ (Organic Farming)** คือ ระบบการเกษตรที่ผลิตอาหารและเส้นใยด้วยความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ โดยเน้นหลักการปรับปรุงดิน การเคารพต่อศักยภาพทางธรรมชาติของพืช สัตว์ และนิเวศการเกษตร

๗. ตลาดสินค้าเกษตร

ตลาดสินค้าเกษตร คือ การที่ผู้ซื้อ ผู้ขาย มีการตกลงซื้อขายสินค้าและบริการร่วมกัน รวมทั้งปัจจัยการผลิต ซึ่งจะมีความหมายรวมถึงตลาดภายในประเทศ ตลาดชายฝั่ง ตลาดชายปลีก ตลาดต่างประเทศ ตลาดผลผลิต ตลาดปัจจัยการผลิต ตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า รวมถึงตลาดพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) ทั้งนี้ ลักษณะโครงสร้างตลาดที่สำคัญ ประกอบด้วย ลักษณะตลาดแข่งขันสมบูรณ์ และตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์

๘. การส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่

เกษตรทฤษฎีใหม่ คือ การบริหารจัดการที่ดินและน้ำเพื่อการเกษตรในที่ดินขนาดเล็กให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีการบริหารจัดการและจัดแบ่งที่ดินแปลงเล็กออกเป็นสัดส่วนที่ชัดเจน มีการคำนวณโดยหลักวิชาการเกี่ยวกับปริมาณน้ำที่จะกักเก็บให้พอเพียงต่อการเพาะปลูกได้ตลอดปี และมีการวางแผนที่สมบูรณ์แบบ

๙. แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร

แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร คือ วิธีการบริหารจัดการสมดุลของอุปสงค์และอุปทานข้าวของประเทศ (Demand-driven Supply Chains) โดยวิเคราะห์คาดการณ์ปริมาณความต้องการของตลาด (Demand Side) เพื่อนำมาบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain Management) ทั้งด้านปริมาณในระยะสั้นและระยะยาว

๑๐. การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

การบริหารจัดการน้ำ หมายถึง กระบวนการ (กรรมวิธี) จัดการน้ำ ซึ่งโดยทั่วไปเกี่ยวข้องกับการจัดหาและพัฒนา การจัดสรรและใช้เพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ รวมตลอดถึงการอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำให้คงอยู่และมีใช้อย่างยั่งยืน รวมทั้งการแก้ไขปัญหาอันเกิดจากทรัพยากรน้ำ ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพให้หมดไป และการบริหารจัดการน้ำต้องเป็น “การจัดการแบบบูรณาการ” หรือไม่ก็ “การจัดการน้ำอย่างยั่งยืน”

๑๑. การส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าสินค้าและการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตรทดแทนแรงงาน

โครงการส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร คือ วิธีการเพิ่มโอกาสให้เกษตรกรได้เข้าถึงเครื่องจักรกลและเทคโนโลยีสมัยใหม่ ตลอดจนได้มีโอกาสศึกษา ทดลอง และเรียนรู้การใช้ประโยชน์ผ่านกระบวนการจัดการองค์ความรู้ กระบวนการบริหารการเปลี่ยนแปลงไปสู่เกษตรสมัยใหม่ โดยสนับสนุนเครื่องจักรกลผ่านสถาบันเกษตรกร

๑๒. การพัฒนาสถาบันเกษตรกรรูปแบบประจํารัฐ

การพัฒนาสถาบันเกษตรกรรูปแบบประจํารัฐ คือ การพัฒนาองค์การ (Organization Development) ของสหกรณ์ เพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการธุรกิจ/องค์การ รวมทั้งการผลิตสินค้าและบริการต่างๆ ตลอดจนทํางานเชื่อมโยงมูลค่าในรูปแบบสหกรณ์

๑๓. ธนาคารสินค้าเกษตร

ธนาคารสินค้าเกษตร คือ สถานที่ที่ทําหน้าที่รับฝาก ถอน ให้ยืม หรือแลกเปลี่ยนสินค้าเกษตร รวมถึงปัจจัยการผลิต (พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปุ๋ย) ซึ่งเป็นการบริหารจัดการด้วยเกษตรกรเอง ในรูปแบบองค์กรเกษตรกร/สถาบันเกษตรกร

๑๔. การช่วยเหลือด้านหนี้สินสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

การช่วยเหลือด้านหนี้สินสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร คือ วิธีการปรับโครงสร้างหนี้ (Debt restructuring) และเพิ่มระดับความสามารถในการชำระหนี้สินของเกษตรกร

๑๕. การจัดระเบียบประมงให้เป็นไปตามมาตรฐาน

การจัดระเบียบประมงให้เป็นไปตามมาตรฐาน คือวิธีการรองรับกฎระเบียบ IUU เพื่อยืนยันว่าสินค้าประมงที่ส่งออกไปยังสหภาพยุโรป ไม่ได้มาจากการทำประมงที่ผิดกฎหมาย (IUU Fishing) เพื่อรักษาทรัพยากรสัตว์น้ำให้อยู่ในภาวะที่เป็นแหล่งอาหารของมนุษยชาติอย่างยั่งยืน และรักษาสภาพแวดล้อมให้ดำรงอยู่ในสภาพที่เหมาะสม

๒.๗ ทิศทางการพัฒนาภาคในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)^๖

ภาคเหนือ

“ฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง เชื่อมโยงเศรษฐกิจกับประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง” ประกอบด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาการท่องเที่ยวและธุรกิจบริการต่อเนื่องให้มีคุณภาพ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างยั่งยืนและกระจายประโยชน์อย่างทั่วถึง รวมทั้งต่อยอดการผลิตสินค้าและบริการที่มีศักยภาพสูงด้วยภูมิปัญญาและนวัตกรรม

๒. ใช้โอกาสจากเขตเศรษฐกิจพิเศษและการเชื่อมโยงกับอนุภูมิภาค GMS BIMSTEC และ AEC เพื่อขยายฐานเศรษฐกิจของภาค

๓. ยกระดับเป็นฐานการผลิตเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่สร้างมูลค่าเพิ่มสูง

๔. พัฒนาคุณภาพชีวิตและแก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุอย่างมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน ยกระดับทักษะฝีมือแรงงานภาคบริการ

๕. อนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำให้คงความสมบูรณ์ จัดระบบบริหารจัดการน้ำอย่างเหมาะสม และเชื่อมโยงพื้นที่เกษตรให้ทั่วถึง ป้องกันและแก้ไขปัญหาลพิษหมอกควันอย่างยั่งยืน

^๖ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๐, ธันวาคม). ทิศทางการพัฒนาภาคในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔).

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคเหนือ

๑. ภาคเกษตรมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจภาคเหนือ ทั้งในด้านเป็นฐานรายได้หลักของประชากรส่วนใหญ่ และการจ้างงาน ในปี ๒๕๕๘ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรมีมูลค่า ๒๗๘,๔๔๔ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๖ ของผลิตภัณฑ์ภาค ผลผลิตเกษตรของภาคเหนือส่วนใหญ่เป็นผลิตภัณฑ์จากพืชที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และอ้อยโรงงานในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งเป็นการทำการเกษตรแปลงใหญ่ที่ยังมีการใช้สารเคมีสูง สำหรับการปลูกพืชผักและผลไม้ส่วนใหญ่อยู่ในภาคเหนือตอนบน โดยระบบการผลิตปรับสู่เกษตรอินทรีย์มากขึ้น ซึ่งอยู่ในระดับเกษตรอินทรีย์ตามวิถีพื้นบ้าน แต่มีแนวโน้มขยายสู่เชิงพาณิชย์ พืชอินทรีย์สำคัญ ได้แก่ ชาอินทรีย์ ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง และแม่ฮ่องสอน ข้าวอินทรีย์และข้าวหอมมะลิอินทรีย์ในจังหวัดเชียงราย พะเยา และเชียงใหม่ รวมทั้งพืชผักและผลไม้เมืองหนาว

๒. พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ในปี ๒๕๕๘ มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรรวม ๓๒.๕ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๘ ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรทั่วประเทศ โดยพื้นที่เกษตรของภาคเหนือส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ค่อนข้างราบเหมาะสำหรับปลูกข้าวและพืชไร่ มีความเหมาะสมในการทำเกษตรแปลงใหญ่ ขณะที่จังหวัดในภาคเหนือตอนบนมีพื้นที่เกษตรไม่มาก เนื่องจากเป็นภูเขาสูงสลับที่ราบเชิงเขา และมีขนาดฟาร์มเล็กมากประมาณ ๑๐ ไร่ต่อครัวเรือน จึงเหมาะกับเกษตรแบบประณีต หรือเกษตรอินทรีย์

๓. พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรของภาคเหนือสูงกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ โดยในปี ๒๕๕๘ มีสัดส่วนร้อยละ ๒๑.๑ ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๘.๖๖ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๕ ของพื้นที่ชลประทานทั่วประเทศ พื้นที่โครงการชลประทานของภาคเหนือร้อยละ ๗๐ อยู่ในจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง แต่ยังมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทาน ต่อพื้นที่เกษตรค่อนข้างต่ำเพียงร้อยละ ๑๘.๓ จึงเป็นข้อจำกัดในการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร ทั้งการเก็บกักน้ำในฤดูแล้งและชะลอน้ำในฤดูฝนไม่ให้อ้วมพืชผลเสียหาย

๒.๘ ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาจังหวัดลำปาง ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ฉบับทบทวน ปี ๒๕๖๓^๗

วิสัยทัศน์จังหวัดลำปาง (Vision) “ลำปางเมืองน่าอยู่ นครแห่งความสุข”

นิยาม : จังหวัดลำปางมุ่งไปสู่การเป็นเมืองน่าอยู่ด้วยการพัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานของเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ โดยครอบคลุมทั้งด้านการท่องเที่ยว การค้า การบริการ และการเกษตร และเป็นนครแห่งความสุขด้วยคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชนทุกกลุ่มทุกช่วงวัย ภายใต้การจัดระบบสวัสดิการทางสังคมถ้วนหน้า การเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ประชาชนมีความมั่นคงปลอดภัย มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และสภาพแวดล้อมที่ดี โดยยึดแนวทางการพัฒนาในทุกมิติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีเป้าหมายระยะแรกของการพัฒนาที่เน้นการพัฒนาภายใต้แนวคิด “ชุมชนวิถีพอเพียง เมืองเศรษฐกิจสร้างสรรค์”

พันธกิจ

๑. สนับสนุนอำนวยความสะดวกและเสริมสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจภายในจังหวัดให้สามารถเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจบนพื้นฐานของเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์

๒. พัฒนาระดับขีดความสามารถในการประกอบการของวิสาหกิจขนาดกลางขนาดย่อมและวิสาหกิจชุมชน ให้มีประสิทธิภาพสามารถแข่งขันได้ในตลาดการค้าประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและตลาดโลก

^๗ สำนักงานจังหวัดลำปาง. (๒๕๖๒, กรกฎาคม). แผนพัฒนาจังหวัดลำปาง ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๕)

ฉบับทบทวน ปี ๒๕๖๓.

๓. ส่งเสริมและพัฒนาช่องทางจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์และบริการของวิสาหกิจขนาดกลางขนาดย่อม และวิสาหกิจชุมชน ทั้งภาคผลิต ภาคบริการ และพาณิชย์กรรม ทั้งภายในและภายนอกประเทศ

๔. ส่งเสริมให้มีการผลิตและจำหน่ายสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปคุณภาพสากล สร้างมูลค่าเพิ่ม สอดคล้องกับความต้องการของตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ

๕. กำหนดนโยบายจัดทำแผนงานเตรียมความพร้อมด้านโครงสร้างทางกายภาพบุคลากรและ การบริหารจัดการในการพัฒนาพื้นที่ของจังหวัดให้เป็นศูนย์กระจายสินค้าที่ได้มาตรฐาน

๖. พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและสังคมลำปางให้มีความเข้มแข็ง มีภูมิคุ้มกัน รักวัฒนธรรม ท้องถิ่น และถิ่นกำเนิดตามวิถีลำปาง โดยดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๗. เสริมสร้างพัฒนาขีดความสามารถในการรักษาชีวิตทรัพย์สินและความมั่นคงของคนในจังหวัด ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและชุมชนในการสร้างความเข้มแข็งมั่นคงตลอดจนการเฝ้าระวัง และป้องกันภัยในชุมชน

๘. สนับสนุนส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนในสังคมมีการดำเนินงานการบริหารจัดการในทุกระดับให้โปร่งใส และเป็นธรรมภายใต้หลักธรรมาภิบาล

เป้าประสงค์รวม

๑. เพื่อสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยเน้นส่งเสริมการท่องเที่ยว การค้าการลงทุน และการเกษตร ที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนตามศักยภาพของพื้นที่ และแก้ไขปัญหาความ ยากจน ด้วยการเสริมสร้างอาชีพสนองต่อความต้องการของตลาด

๒. เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนจังหวัดลำปางทุกกลุ่มทุกช่วงวัย ในด้านการพัฒนาสังคม และสวัสดิการสังคม อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

๓. เพื่อเสริมสร้างจังหวัดลำปางให้เป็นสังคมที่มั่นคง ประชาชนอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ภายใต้กลไก การเชื่อมประสานความสัมพันธ์ปรองดองที่มีประสิทธิภาพ

๔. เพื่อสร้างฐานทรัพยากรธรรมชาติให้อุดมสมบูรณ์ สุวีถีการดำรงชีวิตที่ยั่งยืนของประชาชนและ คุณภาพที่ดีของสิ่งแวดล้อม

ประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ : การพัฒนาสินค้าและบริการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ครบวงจร บนพื้นฐานของเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ที่มีความโดดเด่นและมีคุณภาพสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

กลยุทธ์ : ๑. พัฒนาระบบฐานข้อมูลและการบริหารจัดการการท่องเที่ยว

๒. ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการและบุคลากรทางการท่องเที่ยว

๓. อนุรักษ์ พัฒนา พื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก ให้รองรับการท่องเที่ยว

๔. ส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวโดยชุมชน

๕. การพัฒนาสินค้าและบริการให้ได้มาตรฐานอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

๖. พัฒนากิจกรรมและมาตรฐานธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

๗. ส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายทั้งในและ ต่างประเทศ

ตัวชี้วัด :

๑. จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐ ต่อปี

๒. รายได้จากการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐ ต่อปี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ เกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์และแปรรูปเกษตร

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ : เป็นแหล่งผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์การเกษตร เกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ และเกษตรแปรรูปที่มีคุณภาพมาตรฐานโดดเด่นของภาคเหนือและของประเทศ

กลยุทธ์ :

๑. ปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น โดยมุ่งเน้นการพัฒนาแหล่งน้ำ การปฏิรูปที่ดิน และการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม
๒. พัฒนาเกษตรกร สถาบันเกษตรกร เครือข่ายผู้ผลิตและชุมชน ให้เข้มแข็ง มีความสามารถในการเข้าถึงแหล่งทุนและสามารถหาปัจจัยการผลิตในราคาที่เหมาะสม สามารถผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ มีความโดดเด่นได้มาตรฐาน
๓. พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ และเกษตรอุตสาหกรรม โดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาปรับใช้ ควบคู่กับการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปการผลิตทางการเกษตรให้มีความหลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
๔. ส่งเสริมการตลาดและจัดตั้งศูนย์กระจายสินค้าที่ได้มาตรฐานรวมถึงประชาสัมพันธ์ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ของสินค้าเกษตร ผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน

ตัวชี้วัด :

๑. อัตราเพิ่มขึ้นของของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรของจังหวัด ร้อยละ ๓ ต่อปี
๒. ร้อยละของจำนวนแปลง/ฟาร์ม (พืชอาหาร ข้าว ปศุสัตว์ และประมง) และผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ต่อปี
๓. จำนวนชนิดสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรที่มีความโดดเด่น ไม่น้อยกว่า ๒ ชนิดสินค้า

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ สินค้าอัตลักษณ์อุตสาหกรรม หัตถอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ชุมชนจากฐานทุนทางสังคมและวัฒนธรรม

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ : เป็นแหล่งผลิตสินค้าอัตลักษณ์อุตสาหกรรม หัตถอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ชุมชน บนพื้นฐานของเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ จากทุนทางสังคมและวัฒนธรรม รวมถึงการเป็นเชื่อมโยงโลจิสติกส์ของภาคเหนือ ที่สามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์ :

๑. เสริมสร้างพัฒนาและเชื่อมโยง โครงสร้างพื้นฐานระบบสาธารณูปโภค ระบบการขนส่ง และสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นอื่น ๆ เพื่อปัจจัยต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ
๒. พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการและวิสาหกิจชุมชนในด้านการประกอบธุรกิจ ด้านการพัฒนากระบวนการผลิตการบริหารจัดการ การตลาดและการส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
๓. ส่งเสริมและพัฒนาผู้ผลิตด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และการออกแบบ เพื่อผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ มาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาดเพิ่มประสิทธิภาพในด้านการบริหารจัดการบนพื้นฐานของเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์
๔. เสริมสร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการส่งเสริมสนับสนุนการรวมกลุ่มและพัฒนาเครือข่ายผู้ประกอบการและวิสาหกิจชุมชน บนฐานรากของความรู้สมัยใหม่ และภูมิปัญญาท้องถิ่น
๕. ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์และการตลาดผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายทั้งระดับในและต่างประเทศ

ตัวชี้วัด :

๑. ร้อยละการเพิ่มขึ้นของมูลค่าการจำหน่ายสินค้าอัตลักษณ์อุตสาหกรรม หัตถอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ชุมชนที่สำคัญ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓ ต่อปี
๒. ร้อยละของผู้ประกอบที่ยื่นคำขอที่ผ่านการรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ต่อปี
๓. ร้อยละความพึงพอใจของผู้ประกอบการในพื้นที่ต่อการพัฒนาโลจิสติกส์ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ต่อปี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ สังคม คุณภาพชีวิต ความมั่นคง และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ : ประชาชนทุกกลุ่มวัยได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิต สามารถเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐานของภาครัฐมีความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สิน มีการบริหารจัดการสาธารณสุขอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ภายใต้สิ่งแวดล้อมที่ดี

กลยุทธ์ :

๑. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในทุกมิติ
๒. เสริมสร้างและยกระดับความเข้มแข็งให้กับสถาบันครอบครัว สถาบันทางสังคม เพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน ให้สามารถดำรงชีวิต ตามแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๓. บูรณาการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมและพัฒนาระบบการเฝ้าตรวจ
๔. เสริมสร้างศักยภาพด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของทุกภาคส่วนให้มีความพร้อมในการบริหารจัดการสาธารณภัย
๕. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ครอบคลุมทุกพื้นที่
๖. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพและเกิดความยั่งยืน

ตัวชี้วัด :

๑. ประชาชนเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐาน ร้อยละ ๖๐
๒. ประชาชนกลุ่มเปราะบางได้รับการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและทักษะชีวิตให้มีความเข้มแข็ง ร้อยละ ๗๐
๓. ความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินของผู้ประสบสาธารณภัยลดลง ร้อยละ ๒๐ (ลดลงจากปี ๒๕๖๒)
๔. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟู จำนวนไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ ไร่ต่อปี
๕. ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น ลดลง ๕,๐๐๐ ตันต่อปี

ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ฉบับทบทวน ปี ๒๕๖๓^๔

เป้าหมายการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

“ยกระดับการท่องเที่ยว การค้า การลงทุน และการเกษตร สู่อุตสาหกรรมมูลค่าสูง เพื่อเชื่อมโยงเศรษฐกิจกับห่วงโซ่อุปทานของโลก”

ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

๑. ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด (Gross Provincial Cluster Product:GPCP) ภาพรวมเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ๓ %

๒. ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด (Gross Provincial Cluster Product:GPCP) ของเศรษฐกิจมูลค่าสูง มีสัดส่วนไม่น้อยกว่า ๕ % ของ GPCP ภาพรวม

๓. การเพิ่มขึ้นของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment:FDI) ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

ประเด็นการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการที่เน้นความโดดเด่นและเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าเพิ่มการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด

วัตถุประสงค์

๑. สร้างแบรนด์ด้านการท่องเที่ยวที่ผสมผสานความสูงเด่นของภูมิทัศน์และเทคโนโลยี

๒. เพื่อสร้างมาตรฐานการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

๓. เพื่อเพิ่มมูลค่าการตลาดที่เน้นการเป็นแหล่งท่องเที่ยวปลายทาง (Destination)

เป้าหมายและตัวชี้วัด

๑. รายได้จากการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ เพิ่มขึ้น (ล้านบาท)

๒. จำนวนนักท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ เพิ่มขึ้น (คน)

แนวทางการพัฒนา

๑. กำหนดทิศทางยุทธศาสตร์และขอบเขตและเป้าหมายด้านการท่องเที่ยว

๒. พัฒนาระบบบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว

๓. เตรียมความพร้อมและพัฒนาศักยภาพบุคลากร

๔. พัฒนาปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก

๕. พัฒนากิจกรรมและมาตรฐานธุรกิจที่เกี่ยวข้อง

๖. พัฒนาการตลาดและประชาสัมพันธ์

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ เพิ่มศักยภาพการค้า การลงทุน การค้าชายแดนและการค้าต่างประเทศ

วัตถุประสงค์

๑. พัฒนาเมืองในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ สู่ Smart City

๒. เป็นศูนย์กลางทางการค้า การลงทุนของภาคเหนือ เชื่อมโยงความร่วมมือทางเศรษฐกิจทั้งในและต่างประเทศ

^๔ สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑. (๒๕๖๒, กรกฎาคม). แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๕) ฉบับทบทวน ๒๕๖๓.

เป้าหมายและตัวชี้วัด

1. พื้นที่การพัฒนาแบบ Smart City (แห่ง)
2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการค้าการลงทุนของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา (R&D)
๒. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัล
๓. พัฒนาทรัพยากรมนุษย์และเครือข่าย
๔. พัฒนาและเชื่อมโยงนวัตกรรมสู่เชิงพาณิชย์
๕. พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานกระบวนการผลิต การจัดการและการค้า
๖. พัฒนาระบบโลจิสติกส์
๗. พัฒนาระบบการตลาดช่องทางการตลาดและส่งเสริมการค้าการลงทุน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ พัฒนาเกษตรอินทรีย์ เกษตรปลอดภัย เกษตรแปรรูป ที่มุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่ม

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการเกษตร
๒. เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตผลการเกษตร

เป้าหมายและตัวชี้วัด

ร้อยละของมูลค่าเพิ่มเฉลี่ยที่สูงขึ้นของสินค้าเกษตรที่สำคัญของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา (R&D)
๒. พัฒนาโครงสร้างและปัจจัยพื้นฐานทางการเกษตร
๓. พัฒนาศักยภาพเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
๔. ส่งเสริมการเพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพและลดต้นทุน
๕. ส่งเสริมการแปรรูปที่ได้มาตรฐาน เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มโดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี
๖. พัฒนาการขนส่งและระบบการบริหารจัดการสินค้า
๗. ส่งเสริมการตลาดและสร้างการรับรู้สินค้าเกษตร
๘. ส่งเสริมการบริโภค (Smart Consumer)

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ พัฒนาการบริการด้านสุขภาพ (Wellness) แบบองค์รวม มุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างเครื่องจักรเศรษฐกิจใหม่ด้านชีววิทยาศาสตร์สุขภาพ
๒. การเพิ่มมาตรฐานด้านสุขภาพของกลุ่มผู้สูงอายุในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

เป้าหมายและตัวชี้วัด

๑. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนธุรกิจหรือสถานประกอบการประเภท Wellness ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑
๒. จำนวนผู้สูงอายุยืนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ของประชากรในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก
๒. ส่งเสริมพัฒนาความพร้อมและศักยภาพคนและองค์ความรู้
๓. สร้างความร่วมมือทุกภาคส่วน

๔. ยกระดับด้วยนวัตกรรม องค์ความรู้และมาตรฐาน

๕. เสริมสร้างการรับรู้และการประชาสัมพันธ์

๖. มุ่งสู่ศูนย์กลางด้านสุขภาพอย่างยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ บริหารจัดการ อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

๑. สิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น หรืออยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน เกื้อหนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๒. เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติให้มีสภาพอุดมสมบูรณ์บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย และการใช้ประโยชน์อย่างมีคุณค่าที่ก่อให้เกิดความยั่งยืน

๓. เพื่อบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

๔. เพื่อเตรียมความพร้อมในการปรับตัวและรับมือกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพ

ภูมิอากาศและสาธารณสุข

เป้าหมายและตัวชี้วัด

๑. จำนวนวันที่มีค่าคุณภาพอากาศ (PM๑๐) เกินเกณฑ์มาตรฐาน

๒. จำนวนพื้นที่ป่าต้นน้ำได้รับการฟื้นฟูไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ ไร่/ปี

๓. จำนวนแหล่งน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาที่สำคัญของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ที่มีคุณภาพน้ำเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน

๔. ร้อยละของจำนวนหมู่บ้าน/ชุมชน/สถาบันการศึกษา ในพื้นที่เสี่ยงภัยได้รับการเสริมศักยภาพและพัฒนากลไกการเตรียมความพร้อมรับมือกับสาธารณภัย

แนวทางการพัฒนา

๑. ป้องกันควบคุม แก้ไขปัญหาหมอกควันไฟป่าอย่างมีส่วนร่วมและยั่งยืน

๒. ป้องกัน รักษา ฟื้นฟู และส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างบูรณาการ

๓. บริหารจัดการคุณภาพน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาที่สำคัญของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

๔. บริหารจัดการสาธารณสุขในพื้นที่เสี่ยงให้สามารถปรับตัวและรับมือกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างยั่งยืน

ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์

กลุ่มจังหวัด	เชียงใหม่	แม่ฮ่องสอน	ลำปาง	ลำพูน
เมือง ท่องเที่ยวสู่ สากล	ท่องเที่ยวเชิงอารยธรรม และสร้างสรรค์	ท่องเที่ยวเชิงอารยธรรม และสร้างสรรค์	ท่องเที่ยวเชิงอารยธรรม และสร้างสรรค์	ท่องเที่ยวเชิงอารยธรรม และสร้างสรรค์
Food Valley	เกษตรอินทรีย์ เกษตรปลอดภัย (พืชผักเมืองหนาว ลำไย มะม่วง กาแฟ สมุนไพร/ ไก่ประดู่หางดำ นมพริ้มเยี่ยม)	เกษตรอินทรีย์ เกษตรปลอดภัย (กระเทียม ถั่วเหลือง กา แฟ)	เกษตรอินทรีย์ เกษตรปลอดภัย (ข้าว ข้าวโพดหวาน สับปะรด)	เกษตรอินทรีย์ เกษตรปลอดภัย (ลำไย มะม่วง ข้าว กระเทียม)
Green City	พื้นที่ป่าไม้ ลุ่มน้ำปิง เขตเมืองเก่า/ผ่านชุมชน อนุรักษ์	พื้นที่ป่าไม้ ลุ่มน้ำสาละวิน	พื้นที่ป่าไม้ ลุ่มน้ำวัง เขตเมืองเก่า/ผ่านชุมชน อนุรักษ์	พื้นที่ป่าไม้ เขตเมืองเก่า/ผ่านชุมชน อนุรักษ์
Northern Landport	สนามบินนานาชาติ ศูนย์กลางการค้า การลงทุน	ด่านการค้าชายแดน	โลจิสติกส์ทางบกและ ทางราง	นิคมอุตสาหกรรม
Health and Wellness	1.ศูนย์กลางการแพทย์- ทันตกรรมของภูมิภาค 2.สปาและการนวด สุขภาพ 3.การฟอกน้ำกระมะยาว 4.เครื่องสำอางสมุนไพร 5.น้ำพุร้อน	1.ชุมชนท่องเที่ยวเชิง สุขภาพ 2.ผลิตภัณฑ์สปา 3.น้ำพุร้อน	1.ภูมิปัญญาการแพทย์ แผนไทย สมุนไพร 2. ชุมชนท่องเที่ยวเชิง สุขภาพ 3. น้ำพุร้อน	1.ภูมิปัญญาการแพทย์ แผนไทย 2.ชุมชนท่องเที่ยวเชิง สุขภาพ

แผนภาพที่ ๑ ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ (Positioning)

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูล
ด้านการเกษตรที่สำคัญของ
จังหวัด

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๑. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

จังหวัดลำปาง เป็นจังหวัดที่มีอายุเก่าแก่ไม่น้อยกว่า ๑,๓๐๐ ปี มีชื่อเรียกขานกันหลายชื่อ ซึ่งปรากฏหลักฐานตามตำนานต่าง ๆ รวม ๑๑ ชื่อ ได้แก่ กุกกุงนคร ลัมภกับปะนคร ศรีนครชัย นครเวียงคอกว้า เวียงดิน เฆลางคั่นคร นครลำปาง คำเขลางค์ อาลัมภางค์ เมืองลคร และเมืองนครลำปาง จากการที่เรียกขานกันว่า “กุกกุงนคร” แปลว่าเมืองไก่ ดังนั้น ตราประจำจังหวัดลำปาง คือ “ไก่ขาว”

จังหวัดลำปาง สร้างเมื่อ พ.ศ. ๑๒๒๓ จากหนังสือพงศาวดารโยนกกล่าวว่า “สุพรมฤาษี” สร้างเมืองเพื่อให้เจ้านันทยศ โอรสพระนางจามเทวี ครองคู่กับเมืองหริภุญชัย (ลำพูน) ให้ชื่อเมืองว่า “นครเขลางค์” ต่อมาเปลี่ยนเป็น “นครอัมภางค์” และเปลี่ยนชื่อเป็น “นครลำปาง” ในภายหลัง

ในสมัยโยนกเชียงแสน นครลำปางเคยตกอยู่ภายใต้อำนาจของขอม เคยเป็นเมืองประเทศราชของพม่า และเมืองเชียงใหม่ ในสมัยพระเจ้ากรุงธนบุรี “เจ้าทิพย์ช้าง” สามารถขับไล่พวกพม่าออกจากเมืองลำปางได้สำเร็จ จึงได้รับการสถาปนาเป็น “พระยาสุริยไชยสงคราม” ขึ้นครองนครลำปางในปี พ.ศ. ๒๒๗๔

ในปี พ.ศ. ๒๓๐๗ “เจ้าแก้วฟ้า” พระโอรสของเจ้าทิพย์ช้างได้ขึ้นครองนครลำปาง และเป็นต้นตระกูล ณ ลำปาง ณ ลำพูน รวมทั้ง ณ เชียงใหม่ ในเวลาต่อมา และมี “เจ้าบุญวาทย์วงศ์มานิต” เป็นผู้ครองนครลำปางองค์สุดท้าย

จังหวัดลำปางได้ประกาศจัดตั้งเป็นจังหวัด ในปี พ.ศ. ๒๔๓๕ (สมัยรัชกาลที่ ๕) โดยขึ้นอยู่กับมณฑลพายัพสมัยหนึ่ง (พ.ศ. ๒๔๔๓) ต่อมาแยกเป็นมณฑลมหาสารคาม ในปี พ.ศ. ๒๔๕๘ ซึ่งในเวลาต่อมาได้มีประกาศยกเลิกมณฑลทั่วราชอาณาจักร ลำปางจึงมีฐานะเป็น “จังหวัดลำปาง” ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการอาณาจักรสยาม พ.ศ. ๒๔๗๖

ตราประจำจังหวัดลำปาง รูปไก่ขาวยืนอยู่ในขั้วมณฑปพระธาตุลำปางหลวง หมายถึง ไก่เผือกเป็นสัญลักษณ์ที่มีมาตั้งแต่สมัยเมืองกุกกุงนคร (ตำนานเมืองลำปาง) และได้กลายเป็นสัญลักษณ์สำคัญ โดยปรากฏเครื่องหมายไก่เผือกคู่กับดวงตราแผ่นดินในศาลากลางเมืองลำปาง ตั้งแต่สมัยเริ่มเปลี่ยนที่ทำการเมืองจาก “เค้าสนามหลวง” เป็นศาลากลางเมืองนครลำปางขึ้น ในสมัยเริ่มสร้างศาลากลางหลังแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๒

ขั้วมณฑปที่วัดพระธาตุลำปางหลวง เป็นศิลปกรรมล้านนาที่งดงามมาก วัดพระธาตุลำปางหลวง เป็นวัดคู่บ้านคู่เมืองลำปาง มีองค์พระเจดีย์ที่บรรจุพระบรมเกศาธาตุของพระพุทธเจ้า เป็นที่เคารพสักการะของพุทธศาสนิกชนทั่วโลก

ดอกไม้ประจำจังหวัด ชื่อดอกไม้ ดอกธรรมรักษา ต้นไม้ประจำจังหวัดชื่อพรรณไม้ กระเจาหรือ ขะจาว ชื่อวิทยาศาสตร์ Holoptelea integrifolia (ROXB)

คำขวัญจังหวัดลำปาง “ถ่านหินลือชา รถม้าลือลั่น เครื่องปั้นลือนาม งามพระธาตุลือไกล ฝึกช้างใช้ลือโลก”

๑.๑ ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัด

๑.๑.๑ ลักษณะทางภูมิศาสตร์

๑) ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่ จังหวัดลำปางตั้งอยู่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ห่างจากกรุงเทพฯ ตามทางหลวงแผ่นดินสายพหลโยธิน ประมาณ ๖๐๒ กม.ตามทางรถไฟประมาณ ๖๒๕ กม. มีเนื้อที่ประมาณ ๑๒,๕๓๓.๙๖๑ ตร.กม. หรือประมาณ ๗,๘๓๓,๗๒๖ ไร่ มีพื้นที่ใหญ่เป็นอันดับ ๕ ของภาคเหนือ รองจาก เชียงใหม่ ตาก แม่ฮ่องสอน และเพชรบูรณ์ มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดข้างเคียงถึง ๗ จังหวัด ดังนี้

๒) อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย และจังหวัดพะเยา
ทิศใต้	ติดต่อกับ จังหวัดตาก
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ จังหวัดแพร่ และจังหวัดสุโขทัย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ จังหวัดลำพูน

สภาพภูมิประเทศ

จังหวัดลำปางอยู่สูงจากระดับน้ำทะเล ๒๖๘.๘๐ เมตร พื้นที่มีลักษณะเป็นรูปยารี่ ภูมิประเทศ โดยทั่วไปเป็นที่ราบสูง มีภูเขาสูงอยู่ทั่วไป ทอดตัวยาวตามแนวทิศเหนือไปทางทิศใต้ของจังหวัด และในบริเวณ ตอนกลางของจังหวัดบางส่วนมีที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำ และตามลักษณะทางกายภาพทางด้านธรณีสัณฐานวิทยา จังหวัดลำปางมีพื้นที่เป็นที่ราบ ล้อมรอบด้วยภูเขา มีลักษณะเป็นแอ่งแผ่นดินที่ยาวและกว้างที่สุดในภาคเหนือ เรียกว่า “อ่างลำปาง” ลักษณะภูมิประเทศแบ่งออกเป็น ๓ ลักษณะ คือ

บริเวณตอนบนของจังหวัด เป็นที่ราบสูง ภูเขา และเป็นป่าค่อนข้างทึบ อุดมสมบูรณ์ด้วยไม้มีค่า ได้แก่ พื้นที่อำเภอเมืองปาน อำเภอแจ้ห่ม อำเภอลี้ อำเภอวังเหนือ และอำเภอองาว

บริเวณตอนกลางของจังหวัด เป็นที่ราบและที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำ ซึ่งเป็นแหล่งเกษตรกรรม ที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่ พื้นที่อำเภอห้างฉัตร อำเภอเมืองลำปาง อำเภอเกาะคา อำเภอแม่ทะ อำเภอแม่เมาะ และ อำเภอสบปราบ

บริเวณตอนใต้ของจังหวัด เป็นป่าไม้รัง บางส่วนเป็นทุ่งหญ้า ได้แก่ พื้นที่อำเภอเถิน อำเภอแม่พริก บางส่วนของอำเภอเสริมงาม และอำเภอแม่ทะ

๓) สภาพพื้นที่ (ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินลำปาง)

กลุ่มชุดดินที่พบในประเทศไทย แบ่งเป็นดินที่ลุ่ม และดินที่ดอน โดยดินที่ลุ่ม คือ กลุ่มชุดดิน ที่ ๑-๒๕ ส่วนกลุ่มชุดดินที่ดอน คือ กลุ่มชุดดินที่ ๒๖-๖๐

ข้อมูลกลุ่มชุดดินของจังหวัดลำปางมี ๑๘ กลุ่มชุดดิน ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๕ ๑๕ ๑๖ ๑๘ ๒๒ ๒๘ ๓๑ ๓๓ ๓๕ ๔๐ ๔๖ ๔๗ ๔๘ ๕๒ ๕๕ ๕๖ ๕๙ และ ๖๒ (คำอธิบายลักษณะกลุ่มชุดดินดังตารางแนบ)

หากพิจารณาจากลักษณะดินในพื้นที่จังหวัดลำปาง โดยแบ่งตามส่วนบน กลาง ล่าง ของจังหวัด สามารถสรุปได้ดังนี้

๑. ตอนบน ของจังหวัด

ดินที่ลุ่ม ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๕ ๑๕ ๑๖ ๑๘ ๒๒ พบว่า กลุ่มชุดดินที่พบมากที่สุด คือ กลุ่มชุดดิน ที่ ๒๒ เกษตรกรใช้ประโยชน์ที่ดินในการทำนาข้าว พืชผัก โดยกลุ่มชุดดินนี้ มีลักษณะดินเป็นดินร่วนปนทราย หรือทรายปนร่วน มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ลักษณะโดยทั่วไปเหมาะสมต่อการทำนา มากกว่าการปลูกพืชไร่

ไม้ผล รองลงมาได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๕ ซึ่งมีลักษณะเป็นดินเหนียว มีการระบายน้ำเร็ว เหมาะสมต่อการทำนามากกว่าปลูกพืชไร่ และไม้ผล

ดินที่ดอน ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๓๑ ๓๓ ๓๕ ๔๐ ๔๖ ๔๗ ๔๘ ๕๒ ๕๕ ๕๖ และ ๖๒ พบว่ากลุ่มชุดดินที่พบมากที่สุด คือ กลุ่มชุดดินที่ ๔๗ รองลงมาได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๕๖ โดยกลุ่มชุดดินที่ ๔๗ มีลักษณะเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวหรือดินร่วน ที่มีเศษหินปะปนมาก และพบชั้นหินพื้นลึก ๕๐ – ๘๐ ซม. ดินมีสีน้ำตาลสีน้ำตาลปนแดง เกิดจากการสลายตัวผุพังของหินเนื้อละเอียด มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงเนินเขามีความลาดชันประมาณ ๒ – ๒๐ % เป็นดินต้น มีการระบายน้ำดี ระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า ๓ เมตรตลอดปี มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำถึงปานกลาง pH ๕.๐-๗.๕ ส่วนใหญ่เป็นป่าเบญจพรรณและป่าเต็งรัง บางแห่งทำไร่เลื่อนลอย หรือปลูกป่าทดแทน ได้แก่ ชุดดินสี มวกเหล็ก นครสวรรค์ ทาลี่ สบปราบ และไพศาล หินซ้อน โคกปรัดโป่งน้ำร้อนยาว ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวเป็นป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง หรือป่าละเมาะ บางแห่งใช้ทำไร่เลื่อนลอย หรือปลูกป่าทดแทน มีปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดินคือ ดินต้นมากมีชั้นหินผุ และหินพื้น น้ำซึมผ่านชั้นดินได้ปานกลาง ถึงค่อนข้างเร็ว มีการอุ้มน้ำปานกลางถึงต่ำ ดินถูกกัดกร่อนได้ง่ายที่ความลาดชันสูง สภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นถึงเนินเขา ระดับน้ำใต้ดินลึก ในด้านความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช กลุ่มชุดดินที่ ๔๗ มีศักยภาพค่อนข้างไม่เหมาะสมและไม่เหมาะสมที่จะใช้ในการปลูกพืชทั่วไป เนื่องจากเป็นดินต้นถึงต้นมาก และสภาพพื้นที่ที่มีความลาดเทสูงเป็นส่วนใหญ่

กลุ่มชุดดินที่ ๕๖ ลักษณะโดยทั่วไป คือ เนื้อดินช่วง ๕๐ ซม. ตอนบนเป็นดินร่วน หรือดินร่วนปนทราย ส่วนดินล่าง เป็นดินปนเศษหิน ดินสีน้ำตาลเหลืองหรือแดง เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกหินตะกอนเนื้อหยาบ หรือหินอัคนีเนื้อหยาบ พบบนสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดถึงเนินเขา มีความลาดชันประมาณ ๖ - ๓๕ % เป็นดินลึกปานกลาง มีการระบายน้ำดี ระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า ๒ เมตร ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ pH ๕.๐-๖.๐ ได้แก่ชุดดินลาดหญ้า และโพนงาม ภูสะนา ปัจจุบันดินนี้ส่วนใหญ่จะนำมาใช้ปลูกพืชไร่ เช่น ข้าวโพด มันสำปะหลัง โดยทั่ว ๆ ไปแล้วจะมีปัญหาเรื่องดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และอาจเกิดการชะล้างพังทลายได้ง่าย ถ้าปลูกพืชในบริเวณที่มีความลาดชันมาก ๆ โดยได้มีการอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสม ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ ดินให้น้ำซึมผ่านค่อนข้างเร็วถึงปานกลาง มีการอุ้มน้ำต่ำระดับน้ำใต้ดินลึกมาก ดินมีการกัดกร่อนได้ง่ายที่ความลาดชันสูง ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ สำหรับความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช โดยทั่วไปกลุ่มชุดดินที่ ๕๖ มีศักยภาพค่อนข้างไม่เหมาะสมถึงเหมาะสมในการปลูกพืชไร่ ขึ้นอยู่กับสภาพและความลาดเทของพื้นที่ไม่ค่อยเหมาะสมในการปลูกพืชผักต่างๆ และไม้ผล เนื่องจากขาดแคลนน้ำในการเพาะปลูก และในดินชั้นล่างจะพบชั้นเศษหินที่เป็นวัตถุต้นกำเนิดดิน จึงไม่ค่อยเหมาะสมสำหรับไม้ผล

๒. ตอนกลาง ของจังหวัด

ดินที่ลุ่ม ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๕ ๑๕ ๑๖ ๑๘ ๒๒ พบว่า กลุ่มชุดดินที่พบมากที่สุด คือ กลุ่มชุดดินที่ ๒๒ เกษตรกรใช้ประโยชน์ที่ดินในการทำนาข้าว พืชผัก โดยกลุ่มชุดดินนี้ มีลักษณะดินเป็นดินร่วนปนทราย หรือทรายปนร่วน มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ลักษณะโดยทั่วไปเหมาะสมต่อการทำนามากกว่าการปลูกพืชไร่ ไม้ผล รองลงมาได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๕ ซึ่งมีลักษณะเป็นดินเหนียว มีการระบายน้ำเร็ว เหมาะสมต่อการทำนามากกว่าปลูกพืชไร่ และไม้ผล

ดินที่ดอน ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๓๑ ๓๓ ๓๕ ๔๐ ๔๖ ๔๗ ๔๘ ๕๒ ๕๕ ๕๖ และ ๖๒ พบว่า กลุ่มชุดดินที่พบมากที่สุด คือ กลุ่มชุดดินที่ ๔๗ รองลงมาได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๕๖ (รายละเอียดและความเหมาะสมต่อการเกษตรเหมือนคำอธิบายกลุ่มชุดดินด้านบน)

๓. ตอนล่าง ของจังหวัด

ดินที่ลุ่ม ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๕ ๑๕ ๑๖ ๑๘ ๒๒ พบว่า กลุ่มชุดดินที่พบมากที่สุด คือ กลุ่มชุดดินที่ ๒๒ เกษตรกรใช้ประโยชน์ที่ดินในการทำนาข้าว พืชผัก โดยกลุ่มชุดดินนี้ มีลักษณะดินเป็นดินร่วนปนทราย หรือทรายปนร่วน มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ลักษณะโดยทั่วไปเหมาะสมต่อการทำนา มากกว่าการปลูกพืชไร่ ไม้ผล รองลงมาได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๕ ซึ่งมีลักษณะเป็นดินเหนียว มีการระบายน้ำเร็ว เหมาะสมต่อการทำนา มากกว่าปลูกพืชไร่ และไม้ผล

ดินที่ดอน ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๓๑ ๓๓ ๓๕ ๔๐ ๔๖ ๔๗ ๔๘ ๕๒ ๕๕ ๕๖ และ ๖๒ พบว่า กลุ่มชุดดินที่พบมากที่สุด คือ กลุ่มชุดดินที่ ๔๗ รองลงมาได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๕๖ และ กลุ่มชุดดินที่ ๔๘ (รายละเอียดและความเหมาะสมต่อการเกษตรเหมือนคำอธิบายกลุ่มชุดดินด้านบน) สำหรับกลุ่มชุดดินที่ ๔๘ มีลักษณะทั่วไป คือ เนื้อดินบนส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทราย ส่วนดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนเศษหินหรือปนกรวด ก้อนกรวดขนาดใหญ่เป็นหินกลมมน ถ้าเป็นดินปนเศษหินมักพบชั้นหินพื้นดินกว่า ๕๐ ซม. ดินเป็นสีน้ำตาล สีน้ำตาลปนแดง สีแดงปนเหลือง พบบริเวณพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงเนินเขา มีความลาดชันประมาณ ๓-๒๕ % เป็นดินตื้นมาก มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า ๒ เมตร ตลอดปี pH ๕.๐-๗.๐ ได้แก่ ชุดดินท่ายาง แม่ริม นาเกลือ พะเยา น้ำขุ่น ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวเป็นป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง ป่าละเมาะ และทุ่งหญ้าธรรมชาติ บางแห่งใช้ปลูกพืชไร่ หรือไม้โตเร็ว ด้านปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน คือ ดินตื้นมีก้อนกรวดมาก ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีการกัดกร่อนของดินได้ง่ายที่ความลาดชันสูง สภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นถึงเนินเขา สำหรับความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช โดยทั่วไปแล้วกลุ่มชุดดินที่ ๔๘ มีศักยภาพไม่ค่อยเหมาะสม และไม่เหมาะสมที่จะใช้ในการปลูกพืชไร่ พืชผัก และไม้ยืนต้น เนื่องจากเป็นดินตื้นถึงตื้นมาก และมีก้อนหิน หรือเศษหินที่หน้าผิวดินไม่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการทำนา เนื่องจากสภาพพื้นที่สูงและดินเก็บกักน้ำไม่อยู่ แต่มีศักยภาพพอที่จะใช้ปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์และปลูกไม้โตเร็วบางชนิด

๔) ลักษณะดิน (ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดิน)

กลุ่มชุดดินที่ ๕ ลักษณะโดยทั่วไป : เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว ดินบนมีสีเทาแก่ น้ำตาลปนเทา ดินล่างมีสีเทาอ่อนหรือสีเทา มีจุดประสีน้ำตาลแก่และน้ำตาลปนเหลือง ตลอดชั้นดินมักพบก้อนสารเคมี เหล็ก และแมงกานีสปะปนอยู่ในพื้นที่ปลูกของไม้ผลแต่ละชนิด ชั้นดินลึก ดินกลุ่มดินนี้เกิดจากพวกตะกอนลำน้ำ และเป็นดินลึก มีการระบายน้ำเร็ว พบในพื้นที่ราบเรียบตามลานตะพักลำน้ำค่อนข้างใหม่ และลานตะพักลำน้ำระดับต่ำ น้ำแข็งลึกน้อยกว่า ๓๐ ซม. นาน ๓ - ๕ เดือน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่อนข้างต่ำ ถึงปานกลาง pH ๕.๕ - ๖.๕ แต่ถ้าดินมีก้อนปูนปะปนในดินชั้นล่าง ดินชั้นนี้จะมีปฏิกิริยาเป็นด่างอ่อน pH ๗.๕ - ๘.๐ ได้แก่ ชุดดินหางดง และพาน ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ทำนา ในบริเวณที่มีแหล่งน้ำใช้ปลูกพืชไร่ พืชผัก และยาสูบในช่วงฤดูแล้ง ข้าวที่ปลูกโดยมากให้ผลผลิตค่อนข้างสูง

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : ในฤดูฝนน้ำแช่ขังนาน ๓ - ๕ เดือน ดินมีการระบายน้ำเร็ว

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : มีความเหมาะสมที่จะใช้ทำนามากกว่าปลูกพืชไร่ ไม้ผล และพืชผัก ซึ่งเกษตรกรก็ได้ใช้ประโยชน์ในการทำนาอยู่แล้วในช่วงฤดูฝน อย่างไรก็ตามกลุ่มชุดดินที่ ๕ ยังสามารถปลูกพืชไร่และพืชผักต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดีในช่วงฤดูแล้งหรือหลังการเก็บเกี่ยวข้าวแล้ว และปฏิบัติกันมากในภาคเหนือของประเทศไทย

กลุ่มชุดดินที่ ๑๕ ลักษณะโดยทั่วไป : เป็นกลุ่มชุดดินที่มีเนื้อดินเป็นพวกดินร่วนเหนียวหรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ดินบนมีสีน้ำตาลปนเทา ดินล่างสีน้ำตาลหรือสีเทาปนชมพูพบจุดประสีเหลืองหรือสีน้ำตาลปนเหลืองตลอดชั้นดิน ในดินชั้นล่างมักพบก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็กและแมงกานีส กลุ่มชุดดินนี้เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้า พบบริเวณพื้นที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบเป็นดินลึกลับมาก มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ดินมีความสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่อนข้างต่ำถึงปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ pH ๖.๐-๗.๕ ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ทำนาในฤดูแล้ง บริเวณใกล้แหล่งน้ำใช้ปลูกยาสูบ พืชผักต่าง ๆ หรือพืชไร่บางชนิด ถ้ามีระบบชลประทานใช้ทำนาได้ ๒ ครั้ง ในรอบปี ตัวอย่างชุดดินที่อยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ ชุดดินแม่สาย ชุดดินน่าน ชุดดินหล่มสัก ชุดดินแม่ทะ ชุดดินเฉลียงลับ ชุดดินลับแล

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : โดยทั่วไปไม่มี แม้บางแห่งดินมีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำแต่พอปรับปรุงได้ไม่ยาก

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : มีความเหมาะสมในการทำนามากกว่าการปลูกพืชไร่ ไม้ผลและพืชผัก ซึ่งเกษตรกรก็ได้ใช้ประโยชน์ในการทำนาอยู่แล้วในช่วงฤดูฝน อย่างไรก็ตามกลุ่มชุดดินนี้ยังสามารถปลูกพืชไร่ และพืชผักต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดีในช่วงฤดูแล้ง ถ้ามีน้ำชลประทานและเกษตรกรได้ปฏิบัติกันอยู่แล้วในบางพื้นที่ เพื่อให้เกษตรกรมีทางเลือก

กลุ่มชุดดินที่ ๑๖ ลักษณะโดยทั่วไป : เนื้อดินเป็นพวกดินร่วนปนทรายแป้ง สีดินมีสีน้ำตาลอ่อนหรือสีน้ำตาลปนเทา และมีจุดประสีน้ำตาลเข้ม สีเหลือง หรือสีแดง ในดินชั้นล่างอาจพบพวกเหล็กและแมงกานีสปะปน กลุ่มดินนี้เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้า พบบริเวณพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบตามลานตะพักลำนํ้าระดับต่ำ มีน้ำแช่ขังลึกน้อยกว่า ๓๐ ซม. นาน ๔ - ๕ เดือน เป็นดินลึกลับมาก มีการระบายน้ำเร็ว มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำหรือค่อนข้างต่ำ pH ๕.๐ - ๖.๐ ได้แก่ ชุดดินหินกอง ศรีเทพ และพานทอง ลำปาง เกาะใหญ่ ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ทำนา

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : หนาดินแน่นทึบทำให้ข้าวแตกกอได้ยาก ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ฤดูฝนมีน้ำแช่ขังนาน ๔ - ๕ เดือน

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : มีศักยภาพเหมาะสมที่จะใช้ทำนามากกว่าการปลูกพืชไร่ ไม้ผลและพืชผัก เนื่องจากพบในสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงเกือบราบเรียบ ลักษณะเนื้อดินละเอียดปานกลาง มีสภาพการระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงเร็ว ในช่วงฤดูฝนมีน้ำขังที่ผิวดิน ๓ - ๔ เดือน อย่างไรก็ตามในฤดูแล้งสามารถปลูกพืชไร่และพืชผักได้ ถ้ามีน้ำชลประทานหรือแหล่งน้ำธรรมชาติช่วยเสริม ในบางพื้นที่เกษตรกรได้ปฏิบัติอยู่แล้ว

กลุ่มชุดดินที่ ๑๗ ลักษณะโดยทั่วไป : เนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย สีเทาปนน้ำตาลอ่อนสีน้ำตาลปนแดงอ่อน ดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย สีเทาปนน้ำตาล สีเทาปนชมพู พบจุดประสีน้ำตาลแก่สีแดงปนเหลืองปะปน เกิดจากพวกตะกอนลำนํ้า พบบริเวณพื้นที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบตามลานตะพักลำนํ้าระดับต่ำ น้ำแช่ขังลึก ๓๐ ซม. นานประมาณ ๔ เดือน เป็นดินลึกลับ มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่อนข้างต่ำ ดินชั้นบน pH ๖.๐ - ๗.๐ ส่วนดินชั้นล่าง pH ประมาณ ๕.๕ - ๖.๕ ได้แก่ ชุดดินเขาย้อย ชลบุรี และโคกสำโรง ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ทำนา บางแห่งใช้ปลูกอ้อย หรือปลูกพืชล้มลุกในฤดูแล้ง

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : เนื้อดินเป็นดินทรายหยาบ พืชมีโอกาสเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ ความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำ ฤดูฝนมีน้ำแช่ขังนาน ๔ เดือน

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : มีศักยภาพเหมาะสมในการทำนามากกว่าการปลูกพืชไร่ พืชผักและไม้ผล ยกเว้นถ้าได้มีการปรับปรุงแก้ไขปัญหาน้ำขังและการระบายน้ำของดิน อย่างไรก็ตามในสภาพปัจจุบันสามารถปลูกพืชไร่และพืชผักอายุสั้นได้ในช่วงฤดูแล้ง ถ้ามีน้ำชลประทานและแหล่งน้ำธรรมชาติเสริม

กลุ่มชุดดินที่ ๒๒ ลักษณะโดยทั่วไป : เป็นกลุ่มชุดดินที่มีเนื้อดินเป็นพวกดินร่วนปนทราย ดินทรายปนดินร่วนสีพื้นเป็นสีเทาหรือน้ำตาลปนเทา มีจุดประสีน้ำตาลปนเหลือง หรือสีเหลืองปนน้ำตาลอ่อน และอาจพบศิลาแลงอ่อนในดินชั้นล่าง มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ เป็นดินลึก มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดแก่ ค่าความเป็นกรดเป็นด่าง ประมาณ ๔.๕ - ๕.๕ บริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ในฤดูฝนใช้ปลูกข้าว บางแห่งยังคงสภาพเป็นป่าอยู่ หรือใช้ปลูก ไม้ยืนต้น แต่ถ้ามีปัญหาเรื่องการแช่ขังของน้ำในช่วงฤดูฝน ตัวอย่างชุดดินที่อยู่ในกลุ่มนี้ได้แก่ ชุดดินน้ำกระจาย ชุดดินสีทน ชุดดินสันทราย และชุดดินชัยภูมิ

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : ดินค่อนข้างเป็นทราย มีความสามารถในการอุ้มน้ำต่ำ และมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : ศักยภาพเหมาะที่จะใช้ในการทำนาเนื่องจากสภาพพื้นที่ ค่อนข้างราบเรียบมีน้ำขังแฉะในช่วงฤดูฝน แต่สามารถปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เช่น ถั่วเหลือง ถั่วลิสง ข้าวโพด ยาสูบ กระเทียม มะเขือเทศ ฯลฯ ก่อนและหลังการปลูกข้าวถ้ามีน้ำชลประทาน หรือมีแหล่งน้ำธรรมชาติในเขตฝนตกชุก เช่น ภาคใต้ และภาคตะวันออกใช้ปลูกยางพาราและไม้ผล

กลุ่มชุดดินที่ ๒๔ ลักษณะโดยทั่วไป : เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวจัดในชั้นดินล่างลึก ๆ อาจพบชั้นปูนมาร์ล สีดินเป็นสีดำ เทาเข้มหรือสีน้ำตาล อาจพบจุดประสีน้ำตาลหรือสีแดงปนน้ำตาลแต่พบเป็น ปริมาณน้อยในช่วงดินชั้นบน มีสภาพพื้นที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบ มีความลาดชันประมาณ ๐.๒ % บริเวณเทือกเขาหินปูน หรือพวกหินภูเขาไฟ เป็นดินลึก การระบายน้ำดี ระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า ๑ เมตร ตลอดปี มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลางถึงสูง pH ประมาณ ๗.๐ - ๘.๐ ได้แก่ ชุดดินชัยบาดาล ลพบุรี บุรีรัมย์-สูง และวังชมพู ดงลาน น้ำเลน สมอทอด ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ปลูกพืชไร่ต่าง ๆ เช่น ข้าวโพด ข้าวฟ่าง ถั่วต่าง ๆ ฝ้าย และไม้ผลบางชนิด

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : ดินเหนียวจัดยากต่อการไถพรวน ชั้นดินล่างมีเศษหินผุ น้ำซึมผ่านได้ช้า มีการอุ้มน้ำสูง ในฤดูฝนดินแฉะ พืชอาจได้รับความเสียหาย ฤดูแล้งดินแตกระแหงเป็นร่องลึก ถ้าฝนทิ้งช่วงพืชจะขาดน้ำ

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : มีศักยภาพเหมาะสมในการปลูกพืชไร่และไม้ผลมากกว่า ที่จะนำมาปลูกข้าวหรือทำนา เนื่องจากสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงลอนชัน ยากในการที่จะเก็บกักน้ำ ไว้ปลูกข้าว อย่างไรก็ตามเพื่อให้เกษตรกรมีทางเลือกในการใช้ที่ดิน

กลุ่มชุดดินที่ ๓๑ ลักษณะโดยทั่วไป : เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว ดินมีสีน้ำตาล เหลือง แดง เกิดจากการสลายตัวของหินหลายชนิด พบบริเวณพื้นที่ดินที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงลอนชัน มีความลาดชัน ประมาณ ๓ - ๒๐% เป็นดินลึก มีการระบายน้ำดีปานกลางถึงดี ระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า ๑ เมตร ในฤดูฝนมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง pH ๕.๕ - ๖.๕ ได้แก่ชุดดินเลย วังไฮ ปัจจุบันบริเวณ ดังกล่าวใช้ปลูกพืชไร่ ไม้ผลต่าง ๆ มีส่วนน้อยที่ยังคงสภาพป่าธรรมชาติ

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : น้ำซึมผ่านชั้นดินปานกลางถึงช้า ดินอุ้มน้ำปานกลางถึงสูง มีการพังทลายของดินในบริเวณที่มีความลาดชันน้อยกว่า ๒๐ % ระดับน้ำใต้ดินต่ำมาก

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : มีศักยภาพเหมาะสมในการปลูกพืชไร่และไม้ผล หลายชนิด แต่ไม่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการทำนา เนื่องจากสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงเป็นเนินเขา ยากในการที่จะเก็บกักน้ำไว้ปลูกข้าว

กลุ่มชุดดินที่ ๓๓ ลักษณะโดยทั่วไป : เนื้อดินเป็นพวกดินร่วนปนทรายแป้ง ดินมีสีน้ำตาล หรือสีน้ำตาลปนแดง บางแห่งในดินล่างลึก ๆ มีจุดประสีเทาและน้ำตาล อาจมีแร่ไมก้าหรือก้อนปูนปะปน เกิดจาก

วัตถุดิบกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ พบบนสันดินริมน้ำเก่าและเนินตะกอนรูปพัด มีพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนลาด มีความลาดชันประมาณ ๒ - ๑๒ % เป็นดินสีเทา มีการระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า ๑ เมตรตลอดปี มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง ดินชั้นบนมี pH ประมาณ ๖.๕ - ๗.๕ ได้แก่ชุดดินดงยางเอน ชุดดินกำแพงแสน ชุดดินกำแพงเพชร และชุดดินลำสนธิ ชาติพนม

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : มีความเสี่ยงต่อการขาดน้ำได้ในบางปี

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : มีศักยภาพเหมาะสมในการปลูกพืชหลายชนิด ทั้งพืชไร่ พืชผัก ไม้ผล และทำนาข้าว ซึ่งได้ใช้ประโยชน์ดังกล่าวนี้อยู่ในภาคต่าง ๆ ที่พบดินกลุ่มนี้ อย่างไรก็ตาม เพื่อให้เกษตรกรมีทางเลือกในการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เหมาะสมกับศักยภาพ

กลุ่มชุดดินที่ ๓๕ ลักษณะโดยทั่วไป : เนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย ส่วนดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย สีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดง เกิดจากวัตถุดิบกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ หรือเกิดจากการสลายตัวผุพังของหินเนื้อหยาบ พบบริเวณพื้นที่ดินที่มีลักษณะเป็นลูกคลื่นจนถึงที่ลาดเชิงเขา ส่วนใหญ่มีความลาดชันประมาณ ๓ - ๒๐ % และบางส่วนมีความลาดชันประมาณ ๒๐ - ๓๕% เป็นดินสีเทา มีการระบายน้ำดี ระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า ๑.๕๐ เมตรตลอดปี มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ pH ประมาณ ๔.๕ - ๕.๕ ได้แก่ ชุดดินดอนไร่ โคราซ สะตึก วาริน ยโสธร และด่านซ้าย มาบบอน ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกพืชไร่ต่าง ๆ เช่น มันสำปะหลัง ข้าวโพด ข้าวฟ่าง อ้อย ปอ งา และถั่ว บางแห่งใช้ปลูกไม้ผลและไม่ย่นต้นบางชนิด

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย มีการอุ้มน้ำต่ำถึงปานกลาง น้ำใต้ดินลึก มีการกัดกร่อนของดินปานกลางถึงรุนแรง บริเวณที่มีความลาดชันสูงเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : มีศักยภาพในการปลูกพืชไร่ ไม้ผล และไม่ย่นต้นตลอดทั้ง พัฒนาทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์มากกว่าที่จะนำมาใช้ทำนา หรือปลูกข้าวที่ต้องการน้ำขัง เนื่องจากเป็นที่ดอนสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดถึงลูกคลื่นลอนชันเป็นส่วนใหญ่ ลักษณะเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายถึงดินร่วนเหนียวปนทราย การระบายน้ำดี เนื้อดินมีความพรุนมาก เก็บกักน้ำไม่ค่อยอยู่

กลุ่มชุดดินที่ ๔๐ ลักษณะโดยทั่วไป : เนื้อดินเป็นพวกดินร่วนปนทราย ดินสีน้ำตาลอ่อน สีเหลืองหรือแดง บางแห่งอาจพบจุดประสีในดินชั้นล่าง เกิดจากวัตถุดิบกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำหรือจากการสลายตัวผุพังของหินเนื้อหยาบ พบบริเวณพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จนถึงพื้นที่ลาดเชิงเขา ส่วนใหญ่มีความลาดชันประมาณ ๒ - ๒๐ % และบางส่วนมีความลาดชันประมาณ ๒๐ - ๓๕ % เป็นดินสีเทา มีการระบายน้ำดี ระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า ๑ เมตรตลอดปี มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ pH ๔.๕ - ๕.๕ ได้แก่ ชุดดินสันป่าตอง เขาพลอง ชุดดินหุบกระพง และชุดดินยางตลาด ชุมพวง ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกพืชไร่ต่าง ๆ เช่น มันสำปะหลัง อ้อย ปอ ข้าวโพด และถั่ว บางแห่งมีสภาพเป็นป่าละเมาะ หรือทุ่งหญ้าธรรมชาติ

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : เนื้อดินเป็นทรายจัด น้ำซึมผ่านชั้นดินได้เร็วมาก ดินอุ้มน้ำต่ำ ระดับน้ำใต้ดินต่ำมาก ดินมีการกัดกร่อนในบริเวณที่มีความลาดชันสูง ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : มีความเหมาะสมในการปลูกพืชไร่ และไม้ผลค่อนข้างไม่เหมาะสมที่จะนำมาปลูกพืชผัก และไม่เหมาะสมที่จะใช้ในการทำนา เนื่องจากเนื้อดินค่อนข้างเป็นทรายและสภาพพื้นที่ไม่อำนวย แต่สามารถใช้ประโยชน์ในการปลูกไม้โตเร็วและปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ได้ดี

กลุ่มชุดดินที่ ๔๖ ลักษณะโดยทั่วไป : ส่วนใหญ่เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวปนกรวดหรือปนลูกรัง ดินสีน้ำตาลหรือสีเหลืองหรือแดง พบบริเวณที่ดินมีลักษณะเป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงลูกคลื่นลอนชัน มีความลาดชันประมาณ ๕ - ๒๐% เป็นดินสีเทา มีการระบายน้ำดี ระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า ๕ เมตร

ตลอดปี มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ pH ๔.๕ - ๗.๐ ได้แก่ ชุดดินเชียงคาน ภูสะนา กบินทร์บุรี สุรินทร์ โป่งตอง ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกพืชไร่บางชนิด เช่น มันสำปะหลัง อ้อย และปอ บางแห่งเป็นทุ่งหญ้าธรรมชาติ และป่าละเมาะ หรือมีการปลูกป่าทดแทน

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : ดินมีลูกรังตลอด และชั้นหินพื้นอยู่ตื้นมาก การซาบซึมน้ำปานกลางถึงค่อนข้างเร็ว ดินมีการอุ้มน้ำปานกลางถึงต่ำ มีการกัดกร่อนของดินที่ความลาดชันสูง ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : มีศักยภาพไม่ค่อยเหมาะสมและไม่เหมาะสมที่จะใช้ในการปลูกพืชไร่ พืชผัก และไม้ผล เนื่องจากเป็นดินตื้นถึงตื้นมาก เนื้อดินมีกรวดลูกรังปนไม่ต่ำกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์โดยปริมาตร ไม่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการทำนา เนื่องจากสภาพพื้นที่สูงและดินเก็บกักน้ำไม่ค่อยอยู่ อย่างไรก็ตาม มีศักยภาพพอที่จะใช้ปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์หรือพัฒนาเป็นทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ได้ ถ้าในกรณีที่จะใช้ปลูกพืชไร่ ควรเลือกพืชไร่ที่มีรากตื้นและหน้าดินควรจะหนาไม่ต่ำกว่า ๑๕ ซม.

กลุ่มชุดดินที่ ๔๗ ลักษณะโดยทั่วไป : เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวหรือดินร่วน ที่มีเศษหินปะปนมาก และพบชั้นหิน พื้นลึก ๕๐ - ๘๐ ซม. ดินมีสีน้ำตาล สีน้ำตาลปนแดง เกิดจากการสลายตัวผุพังของหินเนื้อละเอียด มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงเนินเขา มีความลาดชันประมาณ ๒ - ๒๐ % เป็นดินตื้น มีการระบายน้ำดี ระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า ๓ เมตรตลอดปี มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำถึงปานกลาง pH ๕.๐ - ๗.๕ ส่วนใหญ่เป็นป่าเบญจพรรณและป่าเต็งรัง บางแห่งทำไร่เลื่อนลอย หรือปลูกป่าทดแทน ได้แก่ ชุดดินลี มวกเหล็ก นครสวรรค์ ทาเล่ย์ สบปราบ และไพศาลี หินซ้อน โคกปรัด โป่งน้ำร้อนาว ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวเป็นป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง หรือป่าละเมาะ บางแห่งใช้ทำไร่เลื่อนลอย หรือปลูกป่าทดแทน

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : ดินตื้นมากมีชั้นหินผุ และหินพื้น น้ำซึมผ่านชั้นดินได้ปานกลางถึงค่อนข้างเร็ว มีการอุ้มน้ำปานกลางถึงต่ำ ดินถูกกัดกร่อนได้ง่ายที่ความลาดชันสูง สภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นถึงเนินเขา ระดับน้ำใต้ดินลึก

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : มีศักยภาพค่อนข้างไม่เหมาะสมและไม่เหมาะสมที่จะใช้ในการปลูกพืชทั่วไป เนื่องจากเป็นดินตื้นถึงตื้นมาก และสภาพพื้นที่ที่มีความลาดสูงเป็นส่วนใหญ่

กลุ่มชุดดินที่ ๔๘ ลักษณะโดยทั่วไป : เนื้อดินบนส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทราย ส่วนดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนเศษหินหรือปนกรวด ก้อนกรวดขนาดใหญ่เป็นหินกลมมน ถ้าเป็นดินปนเศษหินมักพบชั้นหินพื้นตื้นกว่า ๕๐ ซม. ดินเป็นสีน้ำตาล สีน้ำตาลปนแดง สีแดงปนเหลือง พบบริเวณพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงเนินเขา มีความลาดชันประมาณ ๓ - ๒๕% เป็นดินตื้นมาก มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า ๒ เมตร ตลอดปี pH ๕.๐ - ๗.๐ ได้แก่ ชุดดินท่ายาง แม่ริม นาเฉลียง พะเยา น้ำขุ่น ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวเป็นป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง ป่าละเมาะ และทุ่งหญ้าธรรมชาติ บางแห่งใช้ปลูกพืชไร่ หรือไม้ไผ่

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : ดินตื้นมีก้อนกรวดมาก ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีการกัดกร่อนของดินได้ง่ายที่ความลาดชันสูง สภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นถึงเนินเขา

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : มีศักยภาพไม่ค่อยเหมาะสมและไม่เหมาะสมที่จะใช้ในการปลูกพืชไร่ พืชผัก และไม้ยืนต้น เนื่องจากเป็นดินตื้นถึงตื้นมากและมีก้อนหิน หรือเศษหินที่หน้าผิวดิน ไม่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการทำนา เนื่องจากสภาพพื้นที่สูงและดินเก็บกักน้ำไม่อยู่ แต่มีศักยภาพพอที่จะใช้ปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์และปลูกไม้โตเร็วบางชนิด

กลุ่มชุดดินที่ ๕๒ ลักษณะโดยทั่วไป : เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวหรือดินร่วนเหนียว ที่มีก้อนปูนหรือปูนมาร์ลปะปนอยู่มากตั้งแต่ ๓๐ ซม. จากผิวดิน ดินสีดำ สีน้ำตาล หรือแดง พบบริเวณเชิงเขา หินปูนลักษณะพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาด มีความลาดชันประมาณ ๒ - ๔ % เป็นดินตื้นถึงตื้นมาก ระดับน้ำใต้ดินลึกกว่า ๒ เมตร มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลางถึงสูง pH ๗.๐ - ๘.๕ ได้แก่ชุด ดินตาคี และ

บึงชะงั้ง ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกพืชไร่ เช่น ฝ้าย ข้าวโพด ถั่ว และไม้ผลบางชนิด เช่น มะม่วง มะพร้าว และน้อยหน่า ถ้าในกรณีที่พบชั้นปูนมาร์ลในระดับความลึกกว่า ๒๕ ซม. บ้างนำมาใช้ปลูกพืชไร่

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : เป็นดินตื้น มีชั้นดินหรือก้อนกรวด การไถพรวนยาก ดินเป็นด่างปานกลางถึงด่างแก่ ถ้าพบชั้นปูนมาร์ลในระดับความลึกกว่า ๒๕ ซม. ชั้นปูนอยู่ตื้น จะมีปัญหาการไถพรวน

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : มีศักยภาพเหมาะสมในการปลูกพืชไร่และพืชผักหลายชนิด ถึงแม้จะเป็นดินตื้น แต่มักจะมีหน้าดินหนากว่า ๑๕ ซม. เป็นดินที่มีความอุดมสมบูรณ์สูงและลักษณะทางกายภาพดีเป็นส่วนใหญ่ ไม่ค่อยเหมาะสมในการปลูกไม้ผลหรือไม้ยืนต้น และไม่เหมาะสมในการทำนา เพราะพบในบริเวณที่ดอนและสภาพพื้นที่ค่อนข้างสูง จึงเก็บกักน้ำที่ผิวดินไม่ค่อยอยู่ มีความเหมาะสมอย่างมากในการปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์หรือพัฒนาเป็นทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์

กลุ่มชุดดินที่ ๕๕ ลักษณะโดยทั่วไป : เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว สีดินเป็นสีน้ำตาลหรือแดง ในดินชั้นล่างระดับความลึกต่ำ ๕๐ ซม. ลงไปจะพบหินผุ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นหินตะกอนเนื้อละเอียด บางแห่งมีก้อนปูนปะปนอยู่ด้วย สีดินเป็นสีน้ำตาลหรือสีแดงเกิดจากวัสดุต้นกำเนิด ดินพวกหินตะกอนเนื้อละเอียดที่มีปูนปน ลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบถึงลูกคลื่นลอนลาด มีความลาดเท ๑ - ๒% มีการระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ค่าความเป็นกรดประมาณ ๖.๐ - ๗.๕ มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง ได้แก่ ชุดดินวังสะพุง ทับทวน และจตุรัส ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกพืชไร่บางชนิด เช่น ข้าวโพด มันสำปะหลัง ถั่วฝักยาว บางแห่งเป็นป่าละเมาะหญ้าเพ็ก และไผ่

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : ดินลึกปานกลาง มีชั้นที่มีก้อนปูนหรือเศษหินปะปน ชั้นดินดานและชั้นหินพื้นอยู่ลึก ๑ เมตร น้ำซึมผ่านชั้นดินได้ปานกลางถึงค่อนข้างช้า การอุ้มน้ำของดินปานกลาง มีการกักตรอนของดินที่ความลาดชันสูง

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : มีศักยภาพเหมาะสมในการปลูกพืชไร่ พืชผัก ไม้ผลหรือไม้ยืนต้น และพัฒนาเป็นทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ แต่ค่อนข้างเหมาะสมถึงไม่เหมาะสมในการทำนา เนื่องจากสภาพพื้นที่ไม่อำนวย คือสูงเกินไป และบางส่วนมีความลาดเทสูงสำหรับนาข้าว จึงเก็บกักน้ำไม่อยู่

กลุ่มชุดดินที่ ๕๖ ลักษณะโดยทั่วไป : เนื้อดินช่วง ๕๐ ซม. ตอนบนเป็นดินร่วน หรือดินร่วนปนทราย ส่วนดินล่าง เป็นดินปนเศษหิน ดินสีน้ำตาลเหลืองหรือแดง เกิดจากวัสดุต้นกำเนิดดินพวกหินตะกอนเนื้อหยาบ หรือหินอัคนีเนื้อหยาบ พบบนสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดถึงเนินเขา มีความลาดชันประมาณ ๖ - ๓๕ % เป็นดินลึกปานกลาง มีการระบายน้ำดี ระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า ๒ เมตร ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ pH ๕.๐ - ๖.๐ ได้แก่ ชุดดินลาดหญ้า และโพนงาม, ภูสะนา ปัจจุบันดินนี้ส่วนใหญ่จะนำมาใช้ปลูกพืชไร่ เช่น ข้าวโพด มันสำปะหลัง โดยทั่ว ๆ ไปแล้วจะมีปัญหาเรื่องดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และอาจเกิดการชะล้างพังทลายได้ง่าย ถ้าปลูกพืชในบริเวณที่มีความลาดชันมาก ๆ โดยได้มีการอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสม

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : ดินให้น้ำซึมผ่านค่อนข้างเร็วถึงปานกลาง มีการอุ้มน้ำต่ำ ระดับน้ำใต้ดินลึกมาก ดินมีการกักตรอนได้ง่าย ที่ความลาดชันสูง ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : มีศักยภาพค่อนข้างไม่เหมาะสมถึงเหมาะสมในการปลูกพืชไร่ ขึ้นอยู่กับสภาพและความลาดเทของพื้นที่ ไม่ค่อยเหมาะสมในการปลูกพืชผักต่างๆ และไม้ผล เนื่องจากขาดแคลนน้ำในการเพาะปลูก และในดินชั้นล่างจะพบชั้นเศษหินที่เป็นวัสดุต้นกำเนิดดิน จึงไม่ค่อยเหมาะสมสำหรับไม้ผล

กลุ่มชุดดินที่ ๕๗ ลักษณะโดยทั่วไป : ดินมีการผสมของดินหลายชนิด ซึ่งเกิดจากตะกอนลำน้ำพัดพามาทับถมกัน พบบริเวณที่ราบลุ่ม หรือบริเวณพื้นที่ล่างของหุบเขา มีสภาพพื้นที่ราบเรียบ มีความลาดชันประมาณ ๐ - ๒ % ดินที่พบส่วนใหญ่มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ถึงเร็ว มีลักษณะและคุณสมบัติต่าง ๆ เช่น เนื้อดิน สีดิน ความลึกของดิน ปฏิกริยาดิน ตลอดจนความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับชนิดของวัสดุต้นกำเนิดดินในบริเวณนั้น ๆ ส่วนมากมีก้อนกรวดและเศษหินปะปนอยู่ในเนื้อดิน ได้แก่ ชุดดิน

ตะกอน สีน้ำ การระบายน้ำเลว (AL-P) ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ประโยชน์ในการทำนา ส่วนในฤดูแล้ง ถ้ามีแหล่งน้ำนิยมใช้ปลูกพืชผักหรือพืชไร่อายุสั้น

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : ดินมีการระบายน้ำเลว มีน้ำแช่ขังในฤดูฝน และดินแฉะเกินไปสำหรับพืช

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : มีศักยภาพเหมาะสมในการทำนาในช่วงฤดูฝน และเหมาะสมในการปลูกพืชไร่ในช่วงฤดูแล้ง เนื่องจากดินมีความชื้นพอที่จะปลูกพืชไร่ได้หลายชนิด หลังการเก็บเกี่ยวข้าวแล้ว และพื้นที่บางส่วนของกลุ่มดินนี้อยู่ภายใต้ระบบชลประทานโดยเฉพาะในภาคเหนือ ส่วนการปลูกไม้ผลหรือไม่ยืนต้นนั้นไม่เหมาะสม เพราะมีน้ำท่วมขังในฤดูฝนและดินมีสภาพการระบายน้ำค่อนข้างเลวถึงเลว

กลุ่มชุดดินที่ ๖๒ ลักษณะโดยทั่วไป : ดินนี้ประกอบด้วยพื้นที่ภูเขา ซึ่งมีความลาดชันมากกว่า ๓๕ % ดินที่พบในบริเวณดังกล่าวนี้มีทั้งดินลึกและดินตื้น ลักษณะของเนื้อดินและความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติแตกต่างกันไปแล้วแต่ชนิดของหินต้นกำเนิดในบริเวณนั้น มักมีเศษหิน ก้อนหิน หรือหินพื้นโผล่กระจายกระจายทั่วไป ส่วนใหญ่ยังปกคลุมด้วยป่าไม้ประเภทต่าง ๆ เช่น ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง หรือป่าดิบชื้น หลายแห่งมีการทำไร่เลื่อนลอย โดยปราศจากมาตรการในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ซึ่งเป็นผลทำให้เกิดการชะล้างพังทลายของดิน จนบางแห่งเหลือแต่หินพื้นโผล่ ได้แก่ ชุดดินที่ลาดชันเชิงซ้อน (Sc) กลุ่มชุดดินนี้ไม่ควรนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร เนื่องจากมีปัญหาหลายประการที่มีผลกระทบต่อระบบนิเวศน์ควรสงวนไว้เป็นป่าตามธรรมชาติ เพื่อรักษาแหล่งต้นน้ำลำธาร

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : พื้นที่ภูเขาลาดชันมากกว่า ๓๕ % มีการกัดกร่อนของดินได้ง่าย

ความเหมาะสมของดินสำหรับการปลูกพืช : ดินกลุ่มที่ ๖๒ มีศักยภาพไม่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการเพาะปลูกพืช เนื่องจากเป็นดินตื้น มีหินโผล่ที่ผิวดินเป็นส่วนใหญ่ และพื้นที่เป็นภูเขาสูงชันมีความลาดเทเฉลี่ยเกิน ๓๕ % ยากต่อการชะล้างพังทลายของดิน จึงเหมาะสมที่จะรักษาไว้เป็นพื้นที่ป่าไม้ธรรมชาติเพื่อรักษาสภาพแวดล้อมและเป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธาร

สำหรับ ML เป็นพื้นที่เบ็ดเตล็ดทั่วไป ได้แก่ เหมืองแร่ และ W เป็นพื้นที่แหล่งน้ำ

ตารางที่ ๑ อธิบายลักษณะกลุ่มชุดดินของจังหวัดลำปาง

กลุ่มชุดดิน	ลักษณะเนื้อดิน	การระบายน้ำ	ความเหมาะสมต่อการปลูกพืช	ความอุดมสมบูรณ์
๕	ดินเหนียว	เลว	เหมาะต่อการทำนามากกว่าปลูกพืชไร่ ไม้ผล	ค่อนข้างต่ำถึงปานกลาง
๑๕	ดินร่วนเหนียว ร่วนเหนียวปนทรายแป้ง	ค่อนข้างเลว	เหมาะต่อการทำนามากกว่าปลูกพืชไร่ ไม้ผล	ค่อนข้างต่ำถึงปานกลาง
๑๖	ดินร่วนปนทรายแป้ง	เลว	เหมาะต่อการทำนามากกว่าปลูกพืชไร่ ไม้ผล	ต่ำถึงค่อนข้างต่ำ
๑๘	ดินร่วนปนทราย	ค่อนข้างเลว	เหมาะต่อการทำนามากกว่าปลูกพืชไร่ ไม้ผล	ค่อนข้างต่ำ
๒๒	ดินร่วนปนทราย หรือ ทรายปนดินร่วน	ค่อนข้างเลว	เหมาะต่อการทำนามากกว่าปลูกพืชไร่ ไม้ผล	ต่ำ
๒๘	ดินเหนียวจัดในชั้นล่างลึก	ดี	เหมาะต่อการปลูกพืชไร่ ไม้ผล	ปานกลางถึงสูง

กลุ่ม ชุดดิน	ลักษณะเนื้อดิน	การระบายน้ำ	ความเหมาะสม ต่อการปลูกพืช	ความอุดมสมบูรณ์
๓๑	ดินเหนียว	ดีปานกลาง ถึงดี	เหมาะต่อการปลูกพืชไร่ ไม้ผล	ปานกลาง
๓๓	ดินร่วนแป้งปนทราย	ดีถึง ดีปานกลาง	พืชไร่ พืชผัก ไม้ผล	ปานกลาง
๓๕	ดินร่วนปนทราย	ดี	พืชไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น	ต่ำ
๔๐	ดินร่วนปนทราย	ดี	พืชไร่ ไม้ผล	ต่ำ
๔๖	ดินเหนียวปนกรวดหรือ ปนลูกรัง ดินตื้น	ดี	ไม่เหมาะต่อไม้ผล เพราะ เป็นดินตื้น	ต่ำ
๔๗	ดินเหนียวหรือร่วนปนเศษหิน มาก ดินตื้น	ดี	ไม่เหมาะต่อการปลูกพืช ทั่วไป ดินตื้น	ต่ำ
๔๘	ดินร่วนปนทรายปนก้อนกรวด ดินตื้น	ดี	ไม่เหมาะต่อการปลูกพืชไร่ พืชผัก ไม้ยืนต้น	ต่ำ
๕๒	ดินเหนียวหรือร่วนเหนียว มีก้อนปูน ดินตื้นมาก	ดี	เหมาะต่อการปลูกพืชไร่ พืชผัก	ปานกลางถึงสูง
๕๕	ดินเหนียวน้ำตาลหรือแดง มีปูนผสม	ดีถึง ดีปานกลาง	เหมาะต่อการปลูกพืชไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น	ปานกลาง
๕๖	ดินร่วน ร่วนปนทราย ดินตื้น	ดี	ไม่เหมาะต่อการปลูกพืชไร่	ต่ำ
๕๙	ดินผสมหลายชนิด ตะกอนลำน้ำพัดพา	ค่อนข้างเลว ถึงเลว	เหมาะต่อการทำนาในช่วง ฤดูฝน	ไม่แน่นอน
๖๒	ดินภูเขา บนพื้นที่ลาดชัน	-	ไม่เหมาะต่อการปลูกพืช ควรรักษาให้เป็นป่า	-
ML	พื้นที่เบ็ดเตล็ด ได้แก่ เหมืองแร่	-	-	-
W	พื้นที่แหล่งน้ำ	-	-	-

๑.๑.๒ ลักษณะภูมิอากาศ

๑) ฤดูกาล (ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยา)

จากลักษณะพื้นที่ของจังหวัดที่เป็นแอ่งคล้ายก้นกระทะ จึงทำให้อากาศร้อนอบอ้าวเกือบตลอดปี ฤดูร้อนร้อนจัด และหนาวจัดในฤดูหนาว โดยมีอุณหภูมิสูงสุด ๔๓.๑ องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ ๖ และ ๘ เมษายน ๒๕๕๓ ณ สถานีตรวจวัดอำเภอเถิน และมีอุณหภูมิต่ำสุด ๖.๓ องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๔ ณ สถานีตรวจวัดอำเภอเถิน และในปี ๒๕๕๔ ปริมาณน้ำฝนสะสมวัดได้ ๑,๘๕๒.๗ มิลลิเมตร (ณ สถานีตรวจวัดน้ำฝนอำเภอเมืองลำปาง) ลักษณะภูมิอากาศ แบ่งออกได้เป็น ๓ ฤดู คือ

ฤดูร้อน เริ่มประมาณต้นเดือนมีนาคม จนถึงกลางเดือนพฤษภาคม อากาศจะร้อนอบอ้าว ช่วงที่มีอากาศร้อนที่สุด คือ เดือนเมษายน

ฤดูฝน เริ่มประมาณกลางเดือนพฤษภาคม

ฤดูหนาว เริ่มประมาณเดือนพฤศจิกายน จนถึงเดือนกุมภาพันธ์ อากาศจะหนาวเย็น ช่วงที่มีอากาศหนาวจัด คือ เดือนมกราคม

๒) ปริมาณน้ำฝน

ปริมาณน้ำฝน ปี ๒๕๖๒ ตั้งแต่เดือนมกราคม ถึงเดือนสิงหาคม รวม ๘๘๒.๓๐ มม.

จำนวนวันฝนตกรวม ๖๘ วัน

ตารางที่ ๒ ปริมาณน้ำฝน ปี ๒๕๖๒

เดือน	ปริมาณน้ำฝน (มม.)	จำนวน (วัน)
มกราคม	๒๖.๙๐	๓
กุมภาพันธ์	๙.๖๐	๑
มีนาคม	๐.๓๐	๑
เมษายน	๘.๗๐	๖
พฤษภาคม	๒๐๑.๘๐	๑๑
มิถุนายน	๔๘.๙๐	๑๑
กรกฎาคม	๙๘.๗๐	๑๑
สิงหาคม	๔๘๗.๔๐	๒๔
รวม	๘๘๒.๓๐	๖๘

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยา

๓) อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

ตารางที่ ๓ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด - ต่ำสุด ปี ๒๕๕๕- ๒๕๖๑

ปี พ.ศ.	อุณหภูมิ(° C)			ความชื้นสัมพัทธ์(%)		
	สูงสุด(° C)	ต่ำสุด(° C)	เฉลี่ย(° C)	สูงสุด(%)	ต่ำสุด(%)	เฉลี่ย(%)
๒๕๕๕	๓๘.๓๐	๑๐.๕๐	๒๖.๙๐	๙๙	๑๖	๗๕.๙๖
๒๕๕๖	๔๐.๘๐	๙.๓๐	๒๖.๖๗	๑๐๐	๑๑	๗๔.๑๑
๒๕๕๗	๔๑.๕๐	๘.๒๐	๒๖.๖๕	๙๙	๑๕	๗๓.๖๕
๒๕๕๘	๔๑.๓๐	๑๑.๗๐	๒๗.๒๙	๙๙	๑๕	๗๑.๐๑
๒๕๕๙	๔๓.๕๐	๙.๑๐	๒๗.๒๑	๙๙	๑๗	๗๒.๘๘
๒๕๖๐	๔๑.๓๐	๘.๐๐	๒๖.๙๐	๙๙	๑๖	๗๕.๐๘
๒๕๖๑	๔๐.๓๐	๑๒.๙๐	๒๖.๗๗	๑๐๐	๑๘	๗๕.๒๙

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยา

๑.๑.๓ แหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น แม่น้ำ คลอง บึง (ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัด/ทส.)

จังหวัดลำปาง มีแม่น้ำวังไหลผ่าน อำเภอวังเหนือ อำเภอแจ้ห่ม อำเภอเมืองลำปาง อำเภอกะคา อำเภอสบปราบ อำเภอเถิน อำเภอแม่พริก นอกจากนี้ยังมีห้วย ลำธาร คลอง บึง ซึ่งสามารถนำน้ำไปใช้เพื่อการเกษตรได้ในฤดูแล้งเป็นจำนวนมาก รายละเอียดดังตารางข้อมูลแหล่งน้ำธรรมชาติจังหวัดลำปาง

ตารางที่ ๔ แหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น แม่น้ำ คลอง บึง

อำเภอ	แม่น้ำ ห้วย ลำธาร คลอง		หนอง บึง		
	(สาย)		(แห่ง)		
	รวม	ใช้ได้ในฤดูแล้ง	รวม	พื้นที่เก็บน้ำ (ไร่)	ใช้ได้ในฤดูแล้ง
เมืองลำปาง	๗๐	๓๔	๒๓	๒๒๖.๖๗	๘
แม่เมะ	๑๗	๙	๖	๑๒	๖
กะคา	๒๙	๕	๑๗	๑๕๗.๑๙	๒
เสริมงาม	๕๒	๒๑	๖	๗	๓
งาว	๕๔	๒๙	-	-	-
แจ้ห่ม	๓๙	๑๗	๑๑	๑๕๔	๘
วังเหนือ	๒๓	๔	-	-	-
เถิน	๒๕	๖	-	-	-
แม่พริก	๔๒	๑๓	๓๓	๑,๒๓๑.๐๐	๑๗
แม่ทะ	๘	๔	-	-	-
สบปราบ	๑๔	๗	-	-	-
ห้างฉัตร	๒๖	๙	๑๐	๗๘	๖
เมืองปาน	๖๐	๒๑	๒	๓๕	๑
รวม	๔๕๙	๑๗๙	๑๐๘	๑,๙๐๐.๘๙	๕๑

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๑ ลำปาง

๑.๑.๔ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ เช่น ป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ

จังหวัดลำปางมีทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย ทั้งทรัพยากรป่าไม้และทรัพยากรแร่ธาตุ ทรัพยากรป่าไม้ จังหวัดลำปางมีเนื้อที่ป่าไม้ ๕,๕๑๓,๖๕๖.๘๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๖๔ ของพื้นที่จังหวัด มีป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน ๓๓ ป่า อุทยานแห่งชาติ ๗ แห่ง วนอุทยานแห่งชาติ ๑ แห่ง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ๑ แห่ง ตามรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ๕ ป่าสงวนแห่งชาติ

ลำดับที่	ชื่อ	อำเภอ	เนื้อที่ (ไร่)	กฎกระทรวง ฉบับที่/พ.ศ.
๑.	ป่าแม่ป๋าย	แจ้ห่ม	๒๖,๘๗๕.๐๐	๒๖/๒๕๐๑
๒.	ป่าแม่ต๋ัง	แม่พริก	๕๖.๒๕	๙๔/๒๕๐๕
๓.	ป่าแม่จาง	เมือง - แม่ทะ	๑๐๖,๙๖๘.๗๕	๑๐๒/๒๕๐๕
๔.	ป่าแม่สะเลียม	เกาะคา - สบปราบ	๔๐,๖๒๕.๐๐	๑๐๔/๒๕๐๕
๕.	ป่าแม่เลิม - ป่าแม่ปะ	เถิน	๑๔๒,๖๒๕.๐๐	๒๐๙/๒๕๐๗
๖.	ป่าแม่ทรายคำ	แจ้ห่ม - เมือง	๑๔๐,๖๒๕.๐๐	๗๙/๒๕๐๘
๗.	ป่าแม่เมาะ	แม่เมาะ - เมือง	๑๘๑,๙๑๓.๐๐	๒ พ.ย.๒๕๕๐
๘.	ป่าดอยขุนตาล	ห้างฉัตร- เมือง	๑๒๐,๓๕๐.๐๐	๓๕๙/๒๕๑๑
๙.	ป่าแม่พริก	แม่พริก	๒๐๓,๑๓๐.๐๐	๔๖๖/๒๕๑๕
๑๐.	ป่าแม่จาง (ตอนขุน)	แม่เมาะ	๒๑๕,๐๐๐.๐๐	๔๙๙/๒๕๑๕
๑๑.	ป่าแม่จางฝั่งซ้าย	งาว	๒๙๔,๐๐๐.๐๐	๕๑๘/๒๕๑๕
๑๒.	ป่าแม่แจ้ฟ้า	แจ้ห่ม	๑๖๘,๕๒๑.๐๐	๕๕๒/๒๕๑๖
๑๓.	ป่าแม่สุก-ป่าแม่สอย	แจ้ห่ม-เมืองปาน	๓๙๕,๐๐๐.๐๐	๕๖๐/๒๕๑๖
๑๔.	ป่าแม่จางใต้ฝั่งซ้าย	เกาะคา - แม่ทะ	๑๒๒,๔๐๐.๐๐	๖๑๐/๒๕๑๖
๑๕.	ป่าแม่ไฮ	เกาะคา - แม่ทะ - สบปราบ	๕๓,๑๒๕.๐๐	๖๒๐/๒๕๑๖
๑๖.	ป่าแม่ยาง-ป่าแม่อาจ	เมือง	๒๖๒,๕๐๐.๐๐	๖๙๒/๒๕๑๗
๑๗.	ป่าแม่จางฝั่งขวา	งาว - แม่เมาะ	๑๐๔,๑๘๗.๐๐	๗๒๒/๒๕๑๘
๑๘.	ป่าแม่เรียง	เสริมงาม - เกาะคา	๒๓๕,๔๙๔.๐๐	๗๓๙/๒๕๑๘
๑๙.	ป่าแม่จางฝั่งซ้าย	แม่ทะ	๖๗,๓๑๒.๐๐	๗๔๗/๒๕๑๘
๒๐.	ป่าแม่คำ-ป่าแม่มาย	เมือง - แจ้ห่ม	๒๔๒,๐๐๐.๐๐	๗๖๗/๒๕๑๘
๒๑.	ป่าแม่เสริม	เสริมงาม- เกาะคา	๒๑๓,๒๕๐.๐๐	๗๗๒/๒๕๑๘
๒๒.	ป่าแม่วะ	แม่พริก- เถิน	๙๖,๘๗๕.๐๐	๗๙๙/๒๕๒๑
๒๓.	ป่าแม่โป่ง	งาว	๒๕๐,๓๐๖.๐๐	๘๖๖/๒๕๒๒
๒๔.	ป่าขุนวังแปลงที่ ๑	วังเหนือ- แจ้ห่ม	๑๖๔,๒๓๔.๐๐	๙๓๕/๒๕๒๔
๒๕.	ป่าแม่ต๋อยฝั่งขวา	เมือง - เมืองปาน	๗๖,๐๐๐.๐๐	๙๕๔/๒๕๒๔
๒๖.	ป่าแม่ยาว	ห้างฉัตร - เกาะคา	๘๔,๘๑๒.๐๐	๙๗๓/๒๕๒๕
๒๗.	ป่าแม่ปราบ	สบปราบ - เถิน	๘๔,๘๔๓.๐๐	๑,๐๕๓/๒๕๒๗
๒๘.	ป่าแม่อาบ	เถิน	๑๖๘,๗๕๐.๐๐	๑,๐๖๖/๒๕๒๗
๒๙.	ป่าขุนวังแปลงที่ ๒	วังเหนือ	๑๙๑,๕๓๘.๐๐	๑,๐๗๘/๒๕๒๗
๓๐.	ป่าแม่ทาน	สบปราบ-เกาะคา-แม่ทะ	๑๐๘,๑๒๕.๐๐	๑,๐๘๐/๒๕๒๗
๓๑.	ป่าแม่มอก	เถิน	๔๘๖,๐๙๔.๐๐	๑,๑๐๔/๒๕๒๘
๓๒.	ป่าขุนวังแปลงที่ ๓	วังเหนือ	๑๗๙,๓๙๕.๐๐	๑,๑๑๐/๒๕๒๘
๓๓.	ป่าแม่ต๋อยฝั่งซ้าย	เมือง - เมืองปาน - แจ้ห่ม	๗๕,๕๖๐.๐๐	๑,๑๘๙/๒๕๒๙
รวม			๕,๓๐๒,๔๗๔.๐๐	

ตารางที่ ๖ อุทยานแห่งชาติ

ที่	อุทยานแห่งชาติ	ที่ตั้ง	เนื้อที่ทั้งหมด (ไร่)	เนื้อที่อยู่ใน จ.ลำปาง (ไร่)
๑	แจ้ห่ม	อ.เมืองปาน จ.ลำปาง	๔๘๐,๐๐๐	๔๘๐,๐๐๐
๒	ขุนตาล	อ.ห้างฉัตร จ.ลำปาง - จ.ลำพูน	๑๕๙,๕๕๖.๒๕	๑๒๐,๓๕๐
๓	เวียงโกศัย	จ.แพร่, อ.เถิน - สบปราบ - แม่ทะ	๒๕๖,๒๕๐.๐๐	๑๖๗,๙๑๒
๔	แม่ยม	จ.แพร่, อ.งาว	๒๘๔,๒๑๘.๗๕	๗,๖๗๕
๕	ดอยหลวง	จ.เชียงราย, อ.วังเหนือ	๗๓๑,๒๕๐.๐๐	๑๘๗,๒๗๘
๖	แม่วะ	จ.ตาก, อ.เถิน - แม่พริก	๓๖๔,๑๗๓.๐๐	๒๖๔,๑๗๓
๗	ถ้ำผาไท	อ.งาว - แจ้ห่ม - แม่เมาะ	๗๕๘,๗๕๐.๐๐	๗๕๘,๗๕๐
	รวม		๓,๐๓๔,๑๙๘	๑,๙๘๖,๑๓๘

ตารางที่ ๗ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

ที่	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	ที่ตั้ง	เนื้อที่ทั้งหมด (ไร่)	เนื้อที่อยู่ใน จ.ลำปาง (ไร่)
๑	ดอยผาเมือง	จ.ลำพูน - อ.ห้างฉัตร	๓๖๔,๔๔๙	๘๖,๙๘๔

ตารางที่ ๘ สวนอุทยานแห่งชาติ

ที่	วนอุทยานแห่งชาติ	ที่ตั้ง	เนื้อที่ทั้งหมด (ไร่)	เนื้อที่อยู่ใน จ.ลำปาง (ไร่)
๑	ม่อนพระยาแช่	ท้องที่ ต.พิชัย อ.เมืองลำปาง	๑๘,๕๗๙-๐-๐๐	๑๘,๕๗๙-๐-๐๐

ที่มา : สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๓ ลำปาง และสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๓ (สาขาลำปาง)

๑.๑.๕ ทรัพยากรแร่ธาตุ

จังหวัดลำปาง มีประทานบัตร จำนวน ๙๙ แปลง ผู้ถือประทานบัตร ๒๔ เหมือง โดยจำแนกตามชนิดแร่ ดังนี้

๑) ถ่านหิน	จำนวน ๕๗ แปลง
๒) หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์	จำนวน ๑๖ แปลง
๓) ดินขาว	จำนวน ๑๐ แปลง
๔) หินดินดานและหินปูนเพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์	จำนวน ๖ แปลง
๕) หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง	จำนวน ๘ แปลง
๖) บอลเคลย์	จำนวน ๒ แปลง

๓) บอลเคลย์+ถ่านหิน	จำนวน ๑ แปลง
๔) หินดินดานเพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์	จำนวน ๖ แปลง
๕) หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมเคมี	จำนวน ๓ แปลง
๑๐) ดินขาว+หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์	จำนวน ๑ แปลง
๑๑) ดินอุตสาหกรรมชนิดดินซีเมนต์	จำนวน ๒ แปลง
๑๒) พลัง	จำนวน ๒ แปลง
๑๓) หินอ่อน	จำนวน ๑ แปลง

ปี ๒๕๖๑ (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑) มีประทานบัตรที่เปิดการทำเหมืองแร่ในพื้นที่ จังหวัดลำปาง จำนวน ๙๙ แปลง (๒๔ เหมือง) และมีโรงงานไม่ บด หรือย่อยหิน จำนวน ๗ โรงงาน เปิดทำการ จำนวน ๖ โรงงาน

โดยปริมาณการผลิตแร่ทั้งหมด ประมาณ ๒๔ ล้านเมตริกตัน ชนิดแร่ที่ผลิตได้มากที่สุด ได้แก่ ถ่านหิน รองลงมาเป็นหินอุตสาหกรรม (หินปูน-ซีเมนต์) และหินอุตสาหกรรม (หินปูน-ก่อสร้าง) ตามลำดับ

ตารางที่ ๙ ปริมาณการผลิตแร่

ลำดับ	ชนิดแร่	ปริมาณการผลิต (เมตริกตัน)	
		พ.ศ. ๒๕๕๙	พ.ศ. ๒๕๖๐
๑	ดินขาว – แต่งแล้วเกรดเซรามิค	๒๗,๖๑๙.๐๐	๒๘,๙๐๓.๐๐
๒	บอลเคลย์	๘๓๑,๘๖๕.๘๙	๑๒๙,๒๙๕.๙๘
๓	ถ่านหิน	๑๖,๒๕๖,๓๕๕.๔๔	๑๖,๕๗๓,๑๘๒.๐๐
๔	ดินขาวที่ยังไม่ได้แต่งเกรดเซรามิค	๓๐๕,๕๓๙.๐๐	๑๙๗,๐๓๗.๐๐
๕	หินอุตสาหกรรม (หินปูน - เคมี)	๑,๔๘๐,๐๐๐.๐๐	๑,๔๓๕,๐๐๐.๐๐
๖	หินอุตสาหกรรม (หินปูน - ซีเมนต์)	๒,๕๙๒,๒๕๙.๗๔	๔,๔๓๖,๘๐๗.๓๐
๗	หินอุตสาหกรรม (หินปูน - ก่อสร้าง)	๑,๗๒๗,๒๑๘.๑๘	๑,๘๘๔,๓๘๐.๑๓
๘	หินอุตสาหกรรม (หินดินดาน - ซีเมนต์)	๙,๓๗๕.๐๐	๙,๓๗๕.๐๐
๙	หินอุตสาหกรรมชนิดดินซีเมนต์	๓๔๒,๗๖๘.๑๓	๒๕๖,๘๒๐.๕๘
รวม		๒๓,๕๗๓,๐๐๐.๒๘	๒๔,๙๕๐,๘๐๐.๙๙

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดลำปาง (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑)

๑.๒ ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัด

๑.๒.๑ การแบ่งเขตการปกครอง

จังหวัดลำปางแบ่งออกเป็น ๑๓ อำเภอ ๑๐๐ ตำบล ๙๓๒ หมู่บ้าน ๑๐๖ ชุมชน (เฉพาะชุมชนในเขตเทศบาลนครลำปาง ๔๓ ชุมชน และเทศบาลเมืองเขลางค์นคร ๖๓ ชุมชน) ๑ องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ เทศบาลนคร ๓ เทศบาลเมือง ๓๘ เทศบาลตำบล ๖๐ องค์การบริหารส่วนตำบล

ตารางที่ ๑๐ การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัด

อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ร้อยละ	ที่ว่าการ อำเภอห่างจาก ศาลากลาง จังหวัด (กม.)	จำนวน				
				ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาล	อบต.	ชุมชน
๑.เมืองลำปาง	๑,๑๕๖.๖๒	๙.๒๓	-	๑๙	๑๔๔	๕	๑๐	๑๐๖
๒.แม่เมาะ	๙๕๙.๑๕	๗.๖๕	๒๒	๕	๔๔	๑	๔	-
๓.เกาะคา	๕๕๑.๑๕	๔.๔๐	๑๖	๙	๗๘	๘	๒	-
๔.เสริมงาม	๖๓๑.๗๓	๕.๐๔	๔๑	๔	๔๒	๓	๒	-
๕.งาว	๑,๘๑๕.๓๑	๑๔.๔๘	๘๗	๑๐	๘๕	๒	๘	-
๖.แจ้ห่ม	๑,๓๔๙.๑๒	๑๐.๗๖	๕๘	๗	๖๔	๓	๕	-
๗.วังเหนือ	๑,๐๓๔.๓๒	๘.๒๕	๑๑๑	๘	๘๐	๒	๗	-
๘.เถิน	๑,๖๓๔.๗๖	๑๓.๐๔	๙๔	๘	๙๕	๔	๔	-
๙.แม่พริก	๕๓๘.๙๒	๔.๓๐	๑๑๗	๔	๓๐	๓	๑	-
๑๐.แม่ทะ	๘๑๑.๖๒	๖.๔๗	๒๔	๑๐	๙๕	๕	๕	-
๑๑.สบปราบ	๕๐๒.๔๖	๔.๐๑	๕๗	๔	๔๖	๑	๔	-
๑๒.ห้างฉัตร	๖๘๔.๗๗	๕.๔๖	๒๓	๗	๗๓	๔	๔	-
๑๓.เมืองปาน	๘๖๕.๑๐	๖.๙๐	๖๓	๕	๕๖	๑	๔	-
รวม	๑๒,๕๓๕.๐๓	๑๐๐.๐๐	-	๑๐๐	๙๓๒	๔๒	๖๐	๑๐๖

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดลำปาง (ข้อมูล ณ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑)

๑.๒.๒ ข้อมูลประชากร

จังหวัดลำปางมีประชากรทั้งสิ้น ๗๓๙,๘๒๗ คน จำแนกเป็น เพศชาย ๓๖๑,๓๕๔ คน และเพศหญิง ๓๗๘,๔๗๓ คน อำเภอที่มีประชากรมากที่สุด คือ อำเภอเมืองลำปาง รองลงไป คือ อำเภอเกาะคา อำเภอเถิน และอำเภอแม่ทะ จำนวนครัวเรือน ๒๙๑,๖๑๐ ครัวเรือน โดยอำเภอที่มีจำนวนครัวเรือนมากที่สุด คือ อำเภอเมืองลำปาง อำเภอเถิน และอำเภอเกาะคา

ตารางที่ ๑๑ จำนวนประชากรของจังหวัด

อำเภอ	จำนวนชาย (คน)	จำนวนหญิง (คน)	จำนวนรวมทั้งหมด (คน)	จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)
เมืองลำปาง	๑๐๘,๕๕๓	๑๑๘,๙๒๔	๒๒๗,๔๗๗	๑๐๒,๑๗๒
แม่เมาะ	๑๙,๙๒๘	๑๙,๙๓๘	๓๙,๘๖๖	๑๗,๓๔๕
เกาะคา	๒๘,๗๖๙	๓๐,๗๓๕	๕๙,๕๐๔	๒๑,๖๓๖
เสริมงาม	๑๕,๕๔๗	๑๕,๕๐๗	๓๑,๐๕๔	๑๐,๔๙๘

อำเภอ	จำนวนชาย	จำนวนหญิง	จำนวนรวมทั้งหมด	จำนวนครัวเรือน
งาว	๒๗,๒๔๗	๒๗,๕๙๙	๕๔,๘๔๖	๒๐,๐๔๔
แจ้ห่ม	๑๙,๓๙๔	๑๙,๙๑๘	๓๙,๓๑๒	๑๔,๗๐๒
วังเหนือ	๒๒,๑๗๗	๒๑,๙๐๑	๔๔,๐๗๘	๑๕,๘๗๙
เถิน	๒๘,๙๑๕	๓๐,๒๕๓	๕๙,๑๖๘	๒๑,๗๒๙
แม่พริก	๗,๘๐๘	๘,๒๕๔	๑๖,๐๖๒	๕,๕๔๖
แม่ทะ	๒๘,๗๔๘	๒๙,๒๕๔	๕๘,๐๐๒	๒๑,๔๔๑
สบปราบ	๑๓,๒๔๕	๑๓,๘๓๕	๒๗,๐๘๐	๘,๖๑๐
ห้างฉัตร	๒๔,๔๓๓	๒๕,๘๖๒	๕๐,๒๙๕	๒๐,๓๒๒
เมืองปาน	๑๖,๕๙๐	๑๖,๔๙๓	๓๓,๐๘๓	๑๑,๖๘๖
รวม	๓๖๑,๓๕๔	๓๗๘,๔๗๓	๗๓๙,๘๒๗	๒๙๑,๖๑๐

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดลำปาง ข้อมูล ณ เดือนสิงหาคม ๒๕๖๒

๑.๓ ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม

รูปแบบทางสังคมของจังหวัดลำปางโดยภาพรวมยังคงเป็นสังคมชนบท อันมีวิถีชีวิตและการยึดถือปฏิบัติตนตามครรลองวิถีของชาวพุทธศาสนาอย่างชัดเจน โดยปรากฏให้เห็นได้จากวัฒนธรรมประเพณีที่ปฏิบัติและดำเนินอยู่ในปัจจุบัน อันสะท้อนถึงค่านิยม ความเชื่อ และแบบแผนการปฏิบัติ จากความพยายามในการร่วมอนุรักษ์คุณค่าและความงดงามในวิถีดังกล่าวของคนและเครือข่ายสังคมในปัจจุบัน อาทิ การส่งเสริมให้ชุมชนท้องถิ่นมีความตระหนักเห็นความสำคัญ รู้สึกรักหวงแหน และมีจิตสำนึกร่วมในการดูแลรักษาและพัฒนาชุมชน การสืบทอดองค์ความรู้จากปราชญ์ชาวบ้านที่มีความรู้ความเข้าใจลึกซึ้งต่อการจัดการเพื่อการพัฒนาระบบสังคมตามความสมดุล ซึ่งพร้อมจะถ่ายทอดความรู้การปฏิบัติสู่คนรุ่นหลัง รวมถึงการขับเคลื่อนโครงการจากหน่วยงานและเครือข่ายต่างๆ ที่สอดคล้อง อาทิ โครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เข้าวัดทำบุญต่างๆ โครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ เป็นต้น

ตารางที่ ๑๒ วัฒนธรรมประเพณีของจังหวัดลำปาง

งานวัฒนธรรม/ประเพณี/เทศกาล	ช่วงเวลาดำหนดจัดงาน	สถานที่จัดงาน
งานแห่สลุงหลวงและสงกรานต์	๑๒ - ๑๔ เมษายน ของทุกปี	รอบเมืองลำปาง
งานหลวงเวียงละกอน	ก่อนลอยกระทงของทุกปี	วัดพระแก้วดอนเต้าสุชาดาราม และวัดพระธาตุลำปางหลวง
งานขึ้นโตกช้าง	ทุกวันศุกร์ - เสาร์แรกของเดือนกุมภาพันธ์	ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย อ.ห้างฉัตร
งานเซรามิกแฟร์	ทุกวันศุกร์แรกของเดือนธันวาคม (๑๐ วัน)	บริเวณตัวเมืองจังหวัดลำปาง
งานพิธีบวงสรวงเสาหลักเมืองและสืบชะตาเมือง	เดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี	หน้าศาลากลางจังหวัดเดิม
งานเทศกาลกินปลา	ต้นเดือนมีนาคม	บริเวณตัวเมืองจังหวัดลำปาง
งานวันรถไฟธรม้าลำปาง	ต้นเดือนเมษายนของทุกปี	บริเวณสถานีรถไฟนครลำปาง
งานวันสัปดาห์	เดือนมิถุนายน	บริเวณตัวเมืองจังหวัดลำปาง

งานวัฒนธรรม/ประเพณี/เทศกาล	ช่วงเวลาดำหนดจัดงาน	สถานที่จัดงาน
งานเดิน-วิ่งมินิมาร์ธอนแม่เมาะ	เดือนสิงหาคม	เหมืองลิคไนต์ อ.แม่เมาะ
งานประเพณีล่องสะเปาจาวเวียงละกอน	เดือนพฤศจิกายน	วัดพระธาตุลำปางหลวง อ.เกาะคา
งานฤดูหนาวและงานกาชาด	เดือนธันวาคม	สวนสาธารณะหนองกระเทียม อ.เมืองลำปาง
งานวันดอกไม้บาน	เดือนธันวาคม	สวนป่าทุ่งเกวียน อ.ห้างฉัตร

๑.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

๑.๔.๑ การคมนาคมขนส่ง (ที่มา : ขนส่งจังหวัด)

การเดินทางสู่จังหวัดลำปาง สามารถเดินทางได้ทั้งรถยนต์ รถโดยสารประจำทาง รถไฟ และทางเครื่องบิน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) ทางรถยนต์ เดินทางจากกรุงเทพฯ ใช้ทางหลวงหมายเลข ๑ ถึงกิโลเมตรที่ ๕๒ แยกซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข ๓๒ ผ่านจังหวัดสิงห์บุรี ชัยนาท เข้าจังหวัดนครสวรรค์ แล้วแยกซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข ๑ ผ่านจังหวัดกำแพงเพชร ตาก ตรงเข้าสู่จังหวัดลำปาง รวมระยะทางทั้งสิ้น ๕๙๙ กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ ๗ ชั่วโมง หรือใช้เส้นทางสายใหม่จากจังหวัดพิษณุโลก เข้าอำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ แล้วเดินทางเข้าสู่จังหวัดลำปาง การเดินทางรถโดยสารประจำทาง บริษัท ขนส่ง จำกัด จัดบริการรถโดยสารธรรมดาและปรับอากาศ

๒) การเดินทางโดยรถไฟ การรถไฟแห่งประเทศไทย บริการรถด่วน รถเร็ว และรถธรรมดา จากสถานีรถไฟหัวลำโพง สิ้นสุดที่สถานีรถไฟนครเชียงใหม่ ซึ่งผ่านสถานีรถไฟนครลำปางทุกวัน

๓) การเดินทางโดยเครื่องบิน ปัจจุบันจังหวัดลำปาง มีบริการเดินทางโดยเครื่องบิน จำนวน ๒ บริษัท คือ บริษัทบางกอกแอร์เวย์ (Bangkok Airway) และบริษัทสายการบินนกแอร์

๑.๔.๒ การไฟฟ้า (ที่มา : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดลำปาง)

จังหวัดลำปาง มีจำนวนการไฟฟ้าทั้งหมด ๑๔ แห่ง ปริมาณการใช้ไฟฟ้าที่ใช้ทั้งสิ้น ๖๘๙.๓๑ ล้านกิโลวัตต์ มีปริมาณการใช้มากขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา เนื่องจากการขยายตัวธุรกิจภาคบริการ

ตารางที่ ๑๓ ข้อมูลประเภทการใช้ไฟฟ้า ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑

หน่วย : กิโลวัตต์ : ล้านหน่วย

ประเภท	๒๕๖๑	๒๕๖๐	๒๕๕๙
๑. คริวเรือน	๒๐๓.๗๗๘	๒๐๐.๙๒๕	๒๐๑.๐๔๑
๒. ภาคบริการ	๒๒๙.๐๒๑	๒๒๘.๑๒๑	๒๔๓.๘๐๖
๓. ภาคอุตสาหกรรม	๒๕๕.๘๕๔	๒๔๙.๕๖๒	๒๔๖.๒๕๕
๔. ส่วนราชการ	๐.๑๕๑	๐.๑๗๐	๐.๑๘๔
๕. สูบน้ำเพื่อการเกษตร	๐.๖๒๗	๐.๕๑๑	๐.๕๒๔
รวม	๖๘๙.๔๓๑	๖๗๙.๒๘๙	๖๙๑.๘๑๑

๑.๔.๓ การประปา (ที่มา : การประปาส่วนภูมิภาค สาขาลำปาง)

การประปาส่วนภูมิภาค สาขาลำปาง ตั้งอยู่ที่ ๔๔๐ ถนนพหลโยธิน ตำบลหัวเวียง อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง มีเขตจำหน่ายน้ำและบริการ จำนวน ๑๓ หน่วย ประกอบด้วย อำเภอแม่เมาะ ๑ หน่วย อำเภอแจ้ห่ม ๓ หน่วย อำเภอเมืองปาน ๒ หน่วย และแม่ข่ายลำปาง ๗ หน่วย การจ่ายน้ำของการประปา ส่วนภูมิภาคสาขาลำปาง ข้อมูล ณ เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๒ มีจำนวนผู้ใช้น้ำทั้งหมด ๔๒,๕๕๔ ราย กำลังผลิตที่ใช้งาน ๖๒,๗๒๐ ลบ.ม./วัน ปริมาณน้ำผลิต ๑,๒๖๑,๕๔๐ ลบ.ม./เดือน ปริมาณน้ำผลิตจ่าย ๑,๑๓๓,๕๔๒ ลบ.ม./เดือน และปริมาณน้ำจำหน่าย ๘๐๐,๒๔๔ ลบ.ม./เดือน

๑.๔.๔ โทรศัพท์ (ที่มา : บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน))

จังหวัดลำปาง มีบริการโทรศัพท์ในพื้นที่ จำแนกดังนี้

ตารางที่ ๑๔ รายละเอียดการให้บริการ (ผู้เช่า) ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑

ปี	จำนวน เลขหมาย	รายละเอียดการให้บริการ (ผู้เช่า)					
		ภาคราชการ	บ้านพัก อาศัย	ภาคธุรกิจ	ทศท.	บริการ สาธารณะ	รวม
๒๕๖๑	๗๒,๗๑๐	๑,๖๘๕	๒๐,๓๗๔	๒,๗๐๐	๒๙๑	๙๘๔	๒๖,๐๓๔
๒๕๖๐	๕๘,๑๕๓	๑,๖๕๒	๒๐,๒๙๒	๒,๖๗๕	๒๙๑	๙๘๔	๒๕,๘๙๔
๒๕๕๙	๕๗,๖๕๐	๑,๖๘๖	๑๐,๑๙๑	๒,๖๔๔	๒๙๑	๑,๓๔๔	๑๖,๑๖๖

๑.๔.๕ ข้อมูลด้านการกักกันของจังหวัด (โปรดทำเครื่องหมาย ☒)

มีด่าน ☐ ศุลกากร ที่ตั้ง.....ประเภท.....(ด่านชายแดน ท่าเรือ ท่าอากาศยาน คนเดินเท้า อื่นๆ)

☐ ตรวจพืช ที่ตั้ง.....มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ☐ ไม่มี ☐ มี ที่ตั้งสถานกักกันพืช ☐ ไม่มี ☐ มี

☐ ตรวจประมง ที่ตั้ง..... มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ☐ ไม่มี ☐ มี ที่ตั้งสถานกักกันสัตว์น้ำ ☐ ไม่มี ☐ มี

☒ ปศุสัตว์ ที่ตั้ง.....มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ☐ ไม่มี ☐ มี ที่ตั้งด่านกักกันสัตว์ ☐ ไม่มี ☐ มี

ที่ตั้งที่ตั้งด่านกักกันสัตว์จังหวัดลำปาง ต.เวียงตาล อ.ห้างฉัตร จ.ลำปาง

๑.๔.๕ ข้อมูลพื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน (ที่มา : ขป./ทส.)

แหล่งน้ำชลประทานที่มีอยู่ภายในจังหวัดลำปาง ประกอบด้วย สระเก็บน้ำ ๙๔ แห่ง ฝายน้ำล้น ๑๔๔ แห่ง อ่างเก็บน้ำ ๑๓๕ แห่ง ชุดลอกแหล่งน้ำ ๒๐๖ แห่ง ศูนย์บริการเกษตรกรรมเคลื่อนที่ ๑๑๗ แห่ง สระเก็บน้ำ ในไร่นา ๑,๖๔๘ แห่ง พื้นที่การเกษตรที่ได้รับประโยชน์จากโครงการชลประทานประเภทต่าง ๆ ที่ดำเนินการ โดยกรมชลประทาน ๘๕๘,๔๙๗ ไร่ และพื้นที่ชลประทานของหน่วยงานอื่น ๆ ประมาณ ๑๑๔,๙๐๐ ไร่ โดยมี แหล่งน้ำที่สำคัญดังนี้

ตารางที่ ๑๕ แหล่งกักเก็บน้ำที่สำคัญของจังหวัดลำปาง

ที่	แหล่งน้ำ	ความจุสูงสุด (ล้าน ลบ.ม.)	ความจุเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)
๑	เขื่อนกิ่วลม	๑๑๐.๐๐๐	๑๐๖.๒๒๐
๒	เขื่อนกิ่วคอหมา	๒๐๖.๖๐๐	๑๗๐.๒๘๘
๓	อ่างเก็บน้ำแม่ทะ	๒.๙๗๕	๒.๕๔๐
๔	อ่างเก็บน้ำแม่ทรายคำ	๑.๕๖๑	๑.๒๔๘

ที่	แหล่งน้ำ	ความจุสูงสุด (ล้าน ลบ.ม.)	ความจุเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)
๕	อ่างเก็บน้ำห้วยหลวงวังวัว	๑.๙๐๐	๑.๖๑๐
๖	อ่างเก็บน้ำแม่ค่อม	๑.๕๖๐	๑.๓๖๐
๗	อ่างเก็บน้ำแม่ตำน้อย	๑.๒๕๐	๑.๐๙๐
๘	อ่างเก็บน้ำแม่เฟือง	๑.๓๙๖	๑.๑๓๐
๙	อ่างเก็บน้ำแม่ไฮ	๑.๕๐๐	๑.๒๒๐
๑๐	อ่างเก็บน้ำแม่ธิ	๑.๙๓๕	๑.๖๙๐
๑๑	อ่างเก็บน้ำแม่เลียงพัฒนา	๘.๔๕๐	๖.๙๐๐
๑๒	อ่างเก็บน้ำแม่ตำ	๓.๔๐๐	๒.๕๐๐
๑๓	อ่างเก็บน้ำแม่กึด	๑.๕๖๙	๑.๓๐๐
๑๔	อ่างเก็บน้ำแม่ทาน	๑๓.๖๐๐	๑๑.๔๐๐
๑๕	อ่างเก็บน้ำห้วยสมัย	๑.๕๓๐	๑.๒๐๐
๑๖	อ่างเก็บน้ำแม่ทก	๑.๓๓๗	๑.๑๑๓
๑๗	อ่างเก็บน้ำแม่เรียง	๑.๓๕๘	๑.๑๒๐
๑๘	อ่างเก็บน้ำห้วยหลวง	๑.๔๙๐	๑.๒๖๐
๑๙	อ่างเก็บน้ำแม่อาบ	๘.๗๘๐	๗.๕๖๐
๒๐	อ่างเก็บน้ำแม่พริก	๕.๔๕๘	๔.๒๐๐
๒๑	อ่างเก็บน้ำแม่ลื้อหัก	๑.๖๔๘	๑.๓๓๐
๒๒	อ่างเก็บน้ำแม่วะ	๘.๕๐๐	๕.๙๐๐
๒๓	อ่างเก็บน้ำห้วยแม่งอน	๑.๕๔๐	๑.๒๘๐
๒๔	อ่างเก็บน้ำห้วยเกียง	๑๓.๓๒๐	๑๑.๖๐๐
๒๕	อ่างเก็บน้ำแม่ปอน	๒.๑๕๓	๑.๘๑๓
๒๖	อ่างเก็บน้ำแม่ยาว	๔.๒๒๐	๓.๔๘๐
๒๗	อ่างเก็บน้ำแม่ไพร	๓.๕๒๐	๓.๒๐๐
๒๘	อ่างเก็บน้ำแม่สัน	๔.๑๒๕	๓.๕๒๕
๒๙	อ่างเก็บน้ำแม่ฟ้า	๒๒.๖๐๐	๑๙.๙๒๐
๓๐	อ่างเก็บน้ำแม่มอก (ขป.สุโขทัย)	๑๓๘.๐๐๐	๙๖.๐๐๐
๓๑	อ่างเก็บน้ำแม่จาง (กพผ.แม่เมาะ)	๑๒๕.๗๘๐	๑๐๕.๗๘๐

ที่มา : โครงการชลประทานลำปาง

ตารางที่ ๑๖ ข้อมูลโครงการชลประทานในพื้นที่จังหวัดลำปางจำแนกรายอำเภอ

ที่	อำเภอ	ประเภท						รวมทุก ประเภท /อำเภอ
		อ่างเก็บน้ำ	ฝาย	อาคาร แบ่งน้ำ	สถานีสูบน้ำ	ระบบส่ง น้ำ	ระบาย น้ำ	
๑	เมืองลำปาง	๑๖	๑๐	๒	๔	๑	-	๓๓
๒	เกาะคา	๑๑	๑๔	-	๑๖	๔	-	๔๕
๓	งาว	๓	๑๐	-	๑	-	-	๑๔
๔	แจ้ห่ม	๑๐	๖	-	๖	-	๑	๒๓
๕	เถิน	๙	๒๓	-	๑๑	๔	-	๔๗

ที่	อำเภอ	ประเภท						รวมทุก ประเภท /อำเภอ
		อ่างเก็บน้ำ	ฝาย	อาคาร แบ่งน้ำ	สถานีสูบน้ำ	ระบบส่ง น้ำ	ระบาย น้ำ	
๖	แม่พริก	๖	๖	-	๖	๒	-	๒๐
๗	แม่ทะ	๒๑	๑๘	-	๒๓	-	-	๖๒
๘	แม่เมะ	๑๑	-	-	๑	๑	-	๑๓
๙	เมืองปาน	๑๑	๗	-	-	๑	-	๑๙
๑๐	วังเหนือ	๕	๑๒	-	๔	๒	-	๒๓
๑๑	สบปราบ	๑๒	๙	-	๘	๒	-	๓๑
๑๒	เสริมงาม	๑๖	๑๘	-	๕	๑	-	๔๐
๑๓	ห้างฉัตร	๑๖	๖	-	-	-	-	๒๒
	รวม	๑๔๗	๑๓๙	๒	๘๕	๑๘	๑	๓๙๒

ที่มา : กรมชลประทาน

๑.๕ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัด

๑.๕.๑ สภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไป (ที่มา : สำนักงานคลังจังหวัด)

ประมาณการเศรษฐกิจจังหวัดลำปาง ปี ๒๕๖๐ และ ปี ๒๕๖๑ คาดว่า การผลิตภาคเกษตรกรรม ขยายตัวร้อยละ ๘.๒ (โดยมีช่วงคาดการณ์ร้อยละ ๗.๒ - ๙.๒) โดยผลผลิตพืชที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ได้แก่

๑) ปริมาณข้าวเหนียวนาปี ข้าวเหนียวนาปรัง คาดว่าขยายตัวร้อยละ ๔.๐ (มีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ ๓.๐ - ๕.๐ ต่อปี) เนื่องจากสภาพภูมิอากาศจะเอื้ออำนวยมากกว่า ปี ๒๕๕๙ มีปริมาณน้ำเพียงพอต่อการเพาะปลูกพืชและเจริญเติบโตของต้นข้าว ทำให้เกษตรกรขยายพื้นที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้นในพื้นที่นาที่เคยปล่อยว่าง

๒) ปริมาณข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ คาดว่าขยายตัวร้อยละ ๔.๖ (มีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ ๔.๐ - ๕.๐ ต่อปี) มีผลผลิตเพิ่มขึ้น เนื่องจากการขยายพื้นที่เพาะปลูกโครงการส่งเสริมการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ฤดูแล้ง ในพื้นที่นาหลังการเก็บเกี่ยวข้าวนาปี

๓) ปริมาณสุกร ขยายตัวร้อยละ ๑.๘ (มีช่วงคาดการณ์ร้อยละ ๑.๕ - ๒.๐ ต่อปี) เนื่องจากการบริโภคที่เพิ่มขึ้น เป็นแรงจูงใจทำให้ผู้ประกอบการ อีกทั้งมีการบริหารจัดการที่ดีสามารถจัดการฟาร์มได้อย่างมีประสิทธิภาพและป้องกันโรคได้ดี จึงส่งผลให้ปริมาณการผลิตเพิ่มขึ้น

๔) ปริมาณไก่ ขยายตัวร้อยละ ๔.๕ (โดยมีช่วงคาดการณ์ร้อยละ ๔.๐ - ๕.๐ ต่อปี) เนื่องจากการผลิตไก่เนื้อมีการจัดการฟาร์มที่ได้มาตรฐาน และมีระบบการผลิตที่ปลอดภัย จึงทำให้ปริมาณการผลิตขยายตัวเพิ่มขึ้น เพื่อตอบสนองต่อความต้องการบริโภค

๑.๕.๒ ผลผลิตภัณฑมวลรวมของจังหวัดลำปาง (GPP) ๑๖ สาขา

ตารางที่ ๑๗ ผลผลิตภัณฑมวลรวมของจังหวัดลำปาง ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙

รายการ	๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙
ผลิตภัณฑมวลรวม (ล้านบาท)	๖๒,๗๑๖	๖๔,๘๒๓	๖๔,๗๓๗	๖๔,๔๒๗	๖๘,๙๙๙
รายได้ต่อหัว (บาท)	๘๔,๔๘๗	๘๗,๓๘๕	๘๗,๔๒๒	๘๗,๑๔๕	๙๓,๕๕๗

ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดลำปาง (GPP) ปี ๒๕๕๙ จำนวน ๖๘,๙๙๙ ล้านบาท แบ่งเป็น
นอกภาคเกษตร ๖๑,๙๐๘ ล้านบาท (๘๙.๗๒%) และภาคเกษตร ๗,๐๙๑ ล้านบาท (๑๐.๒๘%)
ที่มา : สำนักงานคลังจังหวัดลำปาง

ขนาดเศรษฐกิจของจังหวัด (GPP) ปี ๒๕๖๐ มีมูลค่ารวม ๖๘,๑๙๙ ล้านบาท จำแนกเป็น GPP
ในภาคเกษตร ๗,๓๓๗ ล้านบาท (๑๐.๗๖%) และนอกภาคเกษตร ๖๐,๘๖๒ บาท (๘๙.๒๔%)
(ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)

๑.๖ ข้อมูลด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ ๑๘ สถานการณ์แรงงานจังหวัดลำปาง ปี ๒๕๖๑

สถานภาพแรงงาน	๒/๒๕๖๑		
	ชาย	หญิง	รวม
ประชากรรวม	๓๕๙,๗๕๔	๓๗๒,๕๙๔	๗๓๒,๓๔๘
ประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป	๓๐๙,๒๘๒	๓๒๔,๐๔๖	๖๓๓,๓๒๘
ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	๒๒๕,๐๒๖	๑๙๗,๙๖๐	๔๒๒,๙๘๖
กำลังแรงงานปัจจุบัน	๒๒๒,๘๓๘	๑๘๔,๑๓๑	๔๐๗,๐๐๙
- ผู้มีงานทำ	๒๑๘,๕๗๓	๑๘๒,๘๘๐	๔๐๑,๔๕๓
- ผู้ว่างงาน	๔,๒๖๖	๑,๒๘๑	๕,๕๔๖
- กำลังแรงงานที่รอฤดูกาล	๒,๑๘๗	๓,๗๘๙	๕,๙๗๖
ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	๘๔,๒๕๖	๑๓๖,๐๘๖	๒๒๐,๓๔๒
- ทำงานบ้าน	๑,๐๗๓	๕๑,๕๘๗	๕๒,๖๖๐
- เรียนหนังสือ	๒๕,๓๗๔	๓๖,๓๒๕	๕๑,๖๙๙
- อื่นๆ	๕๗,๘๐๙	๕๘,๑๗๔	๑๑๕,๙๘๓
ประชากรผู้มีอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี	๕๐,๔๗๒	๔๘,๕๔๘	๙๙,๐๒๐
อัตราการจ้างงานต่อกำลังแรงงาน	๙๗.๑๓	๙๗.๓๐	๙๗.๒๑
อัตราการว่างงาน	๑.๙๐	๐.๖๙	๑.๒๙

ที่มา : สำนักงานแรงงานจังหวัดลำปาง ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๖๑

จากตารางแสดงภาวะการทำงานของประชากรจังหวัดลำปาง พบว่า

๑) ผู้อยู่ในวัยทำงานหรืออายุ ๑๕ ปี ขึ้นไป มีจำนวน ๖๓๓,๓๒๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๔๘ ขณะที่
ผู้ที่ไม่อยู่ในวัยทำงาน หรือมีอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี มีจำนวน ๙๙,๐๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๕๒

๒) เพศหญิงมีอัตราส่วนการทำงานหรืออัตราการจ้างงานมากกว่าเพศชาย โดยเพศหญิงมีอัตราร้อยละ
๙๗.๓๐ ขณะที่เพศชายมีอัตราร้อยละ ๙๗.๑๓ เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่าอัตราการมีงานทำซึ่งคำนวณจาก
สัดส่วนผู้ที่มีงานทำต่อผู้อยู่ในกำลังแรงงานมีอัตราร้อยละ ๙๗.๒๑ หมายความว่า ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน ๑๐๐ คน
จะมีงานทำประมาณ ๙๗ คน

๓) อัตราการว่างงานพบว่า เพศชายมีอัตราการว่างงานสูงกว่าเพศหญิง เมื่อพิจารณาในภาพรวมอัตรา
การว่างงานของจังหวัดลำปาง ณ เดือน มิถุนายน ๒๕๖๑ อยู่ที่ร้อยละ ๑.๒๙

สถานการณ์การทำงานของประชาชนจังหวัดลำปาง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐

ตารางที่ ๑๙ ร้อยละของผู้มีงานทำในจังหวัดลำปาง จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมและเพศเฉลี่ยปี ๒๕๖๐

ประเภทอุตสาหกรรม	รวม	ชาย	หญิง
รวมภาคเกษตรกรรม			
๑. เกษตรกรรมล่าสัตว์ ป่าไม้	๓๕.๖	๓๗.๗	๓๓.๐
รวมนอกภาคเกษตรกรรม			
๒. การทำเหมืองแร่ เหมืองหิน	๐.๔	๐.๔	๐.๔
๓. การผลิต	๑๓.๕	๑๒.๑	๑๕.๒
๔. การไฟฟ้า ก๊าซและไอน้ำ	๒.๑	๒.๙	๑.๑
๕. การจัดหา น้ำ บำบัดน้ำเสีย	๐.๗	๐.๖	๐.๘
๖. การก่อสร้าง	๗.๗	๑๒.๘	๑.๕
๗. การขนส่ง การขายปลีก การซ่อมยานยนต์ และจักรยานยนต์	๑๕.๗	๑๓.๘	๑๘.๑
๘. การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า	๑.๓	๒.๐	๐.๕
๙. กิจกรรมโรงแรมและบริการด้านอาหาร	๕.๒	๒.๗	๘.๓
๑๐. ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	๐.๕	๐.๔	๐.๕
๑๑. กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย	๐.๙	๐.๖	๑.๔
๑๒. กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์	๐.๒	๐.๑	๐.๓
๑๓. กิจกรรมทางวิชาชีพวิทยาศาสตร์ และเทคนิค	๐.๔	๐.๔	๐.๕
๑๔. กิจกรรมการบริหารและการบริการสนับสนุน	๐.๘	๐.๘	๐.๗
๑๕. การบริหารราชการการป้องกันประเทศ และการประกันสังคมภาคบังคับ	๕.๘	๖.๗	๔.๗
๑๖. การศึกษา	๓.๘	๒.๖	๕.๓
๑๗. กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	๒.๑	๐.๙	๓.๕
๑๘. ศิลปะ ความบันเทิงและนันทนาการ	๐.๕	๐.๖	๐.๕
๑๙. กิจกรรมบริการด้านอื่น ๆ	๒.๒	๑.๖	๓.๐
๒๐. ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล กิจกรรมผลิตสินค้าและบริการ	๐.๕	๐.๓	๐.๙
๒๑. กิจกรรมขององค์การระหว่างประเทศและภาคีสมาชิก	-	-	-
๒๒. ไม่ทราบ	-	-	-
รวม	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐

*ข้อมูลเฉลี่ย ปี ๒๕๖๐

จำนวนผู้มีงานทำในจังหวัดลำปาง ปี ๒๕๖๐ ส่วนใหญ่ทำงานในสาขาภาคเกษตรกรรม การล่าสัตว์ ป่าไม้ รองลงมา ได้แก่ สาขาการขนส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ และจักรยานยนต์ สาขาการผลิต สาขาการก่อสร้าง กิจกรรมโรงแรมและบริการด้านอาหาร ตามลำดับ
(ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดลำปาง)

๒. ข้อมูลด้านการเกษตร

๒.๑ ครั้วเรือนเกษตรกร

ตารางที่ ๒๐ จำนวนครั้วเรือนเกษตรกรของจังหวัดลำปาง

อำเภอ	จำนวนครั้วเรือน	จำนวนครั้วเรือน เกษตรกร	ร้อยละจำนวน ครั้วเรือนเกษตร/ ครั้วเรือนทั้งหมด
๑. เมืองลำปาง	๑๐๑,๗๘๕	๑๘,๓๕๐	๐.๑๘
๒. แม่เมาะ	๑๗,๐๐๖	๕,๙๙๕	๐.๓๕
๓. เกาะคา	๒๑,๓๒๙	๑๑,๒๐๒	๐.๕๒
๔. เสริมงาม	๑๐,๓๔๙	๖,๖๕๒	๐.๖๔
๕. งาว	๑๗,๕๗๒	๑๐,๕๕๙	๐.๖๐
๖. แจ้ห่ม	๑๔,๕๗๔	๘,๖๖๒	๐.๕๙
๗. วังเหนือ	๑๗,๘๙๒	๑๐,๒๙๑	๐.๕๗
๘. เถิน	๒๒,๗๒๒	๑๑,๒๒๖	๐.๔๙
๙. แม่พริก	๔,๑๕๔	๓,๖๙๓	๐.๘๘
๑๐. แม่ทะ	๒๑,๑๙๒	๑๓,๒๙๓	๐.๖๒
๑๑. สบปราบ	๘,๕๑๗	๖,๓๔๗	๐.๗๔
๑๒. ห้างฉัตร	๑๙,๙๘๑	๑๐,๔๓๒	๐.๕๒
๑๓. เมืองปาน	๑๑,๓๙๘	๗,๘๓๖	๐.๖๘
รวม	๒๘๘,๔๗๑	๑๒๔,๕๓๘	๐.๔๓

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดลำปาง (ข้อมูล ณ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑)

๒.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

ตารางที่ ๒๑ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอ จังหวัดลำปาง

อำเภอ	พื้นที่ทำการเกษตร (ไร่)						
	ที่นา	พืชไร่	ไม้ผลไม้ยืน ต้น	พืชผัก	พืชอาหาร สัตว์	พื้นที่ ประมง	รวม
๑.เมืองลำปาง	๘๖,๐๐๙	๖๙,๐๔๖	๑๕,๗๒๙	๕,๖๔๒	๒,๔๑๘	๑,๔๙๖	๑๘๐,๓๔๐
๒. แม่เมาะ	๑๖,๘๒๖	๒๖,๓๒๓	๔๗,๑๐๑	๗๕๔	๔	๙๐๓	๙๑,๙๑๑
๓. เกาะคา	๖๕,๓๔๕	๖,๒๓๒	๑๕,๔๗๗	๔๔๒	๖๑๘	๗๘๔	๘๘,๘๙๘
๔. เสริมงาม	๒๙,๙๕๐	๙,๓๗๒	๑๗,๘๗๙	๑,๕๕๓	๕๖๕	๘๐๑	๖๐,๑๒๐
๕. งาว	๔๒,๐๔๙	๕๐,๙๙๕	๕๔,๙๙๙	๖,๘๔๖	๒๑๓	๒,๓๕๒	๑๕๗,๔๕๔
๖. แจ้ห่ม	๓๐,๕๔๖	๑๗,๖๔๑	๑๙,๔๖๘	๓,๑๐๖	๘	๕๒๙	๗๑,๒๙๘
๗. วังเหนือ	๑๘,๙๒๓	๗๓,๒๒๔	๑๙,๒๔๑	๑๐,๓๘๖	-	๕๗๖	๑๒๒,๓๕๐
๘. เถิน	๓๗,๙๐๒	๙,๓๖๙	๘๓,๙๐๔	๑,๐๖๐	๑๙๗	๑,๐๗๖	๑๓๓,๕๕๘
๙. แม่พริก	๑๙,๕๐๒	๗,๗๕๓	๑๑,๐๐๕	๙๒๔	๑,๘๐๙	๓๖๓	๔๑,๓๕๖

อำเภอ	พื้นที่ทำการเกษตร (ไร่)						
	ที่นา	พืชไร่	ไม้ผลไม้ยืนต้น	พืชผัก	พืชอาหารสัตว์	พื้นที่ประมง	รวม
๑๐. แม่ทะ	๔๗,๓๙๓	๓๖,๐๙๙	๑๕,๑๘๓	๑,๒๓๔	๒,๔๐๑	๘๙๗	๑๐๓,๒๐๗
๑๑. สบปราบ	๓๕,๑๔๐	๓,๗๔๓	๑๒,๗๐๖	๔๑๖	๙๘	๕๑๖	๕๒,๖๑๙
๑๒. ห้างฉัตร	๓๗,๔๙๕	๔,๘๘๗	๑๘,๓๖๐	๑๔๕	๔๐๓	๒๓๗	๖๑,๕๒๗
๑๓. เมืองปาน	๒๖,๕๐๓	๑๑,๗๙๔	๓๘,๗๘๓	๑,๙๑๙	๑๕๔	๓๒๕	๗๙,๔๗๘
รวม	๔๙๓,๕๘๓	๓๒๖,๔๗๘	๓๖๙,๘๕๕	๓๔,๔๒๗	๘,๘๘๘	๑๐,๘๕๕	๑,๒๔๔,๐๗๖

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลำปาง สำนักงานประมงจังหวัดลำปาง

ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕

๒.๓ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด และการคาดการณ์ผลผลิต

๒.๓.๑ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๕๘ - ๒๕๖๑

จังหวัดลำปางมีพื้นที่ด้านการเพาะปลูก จำนวน ๑,๑๑๑,๑๑๓ ไร่ มีครุว์เรือนเกษตรกร จำนวน ๑๒๔,๕๓๘ ครุว์เรือน มูลค่าผลผลิตด้านการเพาะปลูก จำนวน ๖,๐๖๙.๘๗ ล้านบาท

ตารางที่ ๒๒ ข้อมูลด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๕๘-๒๕๖๑

ชนิดพืช	จำนวนเกษตรกร (ราย)	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ (กิโลกรัม)	ผลผลิตเฉลี่ย/เนื้อที่เก็บเกี่ยว (กิโลกรัม)	ราคาที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ย (บาท/กิโลกรัม)
ข้าวนาปี						
ปีการผลิต ๕๘/๕๙		๓๙๗,๔๒๖		๑๙๖,๑๗๔,๐๐๐	๔๙๓	๙.๗๘๓
ปีการผลิต ๕๙/๖๐		๔๑๗,๕๐๐		๒๒๔,๓๕๔,๐๐๐	๕๓๗	๘.๘๓๐
ปีการผลิต ๖๐/๖๑		๔๒๗,๕๐๐		๒๕๓,๕๑๓,๐๐๐	๕๙๓	๘.๖๑๕
หมายเหตุ : ข้าวนาปี ปี ๒๕๖๐/๖๑ มีพื้นที่ปลูกข้าวเต็มพื้นที่ เพราะสถานการณ์น้ำเพียงพอ และมีหน่วยงานภาครัฐสนับสนุนช่วยลดต้นทุนปัจจัยการผลิต						
ข้าวนาปรัง						
ปีการผลิต ๕๘/๕๙		๓,๑๕๐		๑,๘๕๕,๐๐๐	๕๒๘	๙.๑๐๗
ปีการผลิต ๕๙/๖๐		๕๓,๑๓๑		๒๙,๔๔๗,๐๐๐	๕๕๔	๗.๓๐๐
ปีการผลิต ๖๐/๖๑		๖๐,๕๐๓		-	-	
หมายเหตุ : ข้าวนาปรัง มีพื้นที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้น เนื่องจากชลประทานปล่อยน้ำและให้เกษตรกรสามารถใช้น้ำในการเพาะปลูกนาปรังได้ ส่งผลให้เกษตรกรมีน้ำเพียงพอต่อการปลูกข้าวนาปรังเก็บเกี่ยวช่วงเดือนเมษายน - พฤษภาคม						

ชนิดพืช	จำนวน เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่ เก็บ เกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตที่เก็บ เกี่ยวได้ (กิโลกรัม)	ผลผลิต เฉลี่ย/เนื้อ ที่เก็บ เกี่ยว (กิโลกรัม)	ราคา ที่ เกษตรกร ขายได้ เฉลี่ย (บาท/ กิโลกรัม)
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์						
ปี ๕๘/๕๙ รุ่นที่ ๑		๑๘๕,๘๔๕		๑๒๕,๑๓๘,๐๐๐	๖๗๓	๗.๘๙
ปี ๕๘/๕๙ รุ่นที่ ๒		๒๖,๒๔๐		๑๖,๙๔๐,๐๐๐	๖๔๖	๘.๐๖
ปี ๕๙/๖๐ รุ่นที่ ๑		๑๘๗,๒๗๖		๑๓๒,๐๐๐	๖๗๔	๗.๓๐
ปี ๕๙/๖๐ รุ่นที่ ๒		๑๖,๓๙๙		๑๒,๖๘๙,๐๐๐	๗๗๓	๕.๕๐
ปี ๖๐/๖๑ รุ่นที่ ๑		๑๕๘,๒๑๕		๙๘,๘๘๔,๐๐๐	๖๒๕	๕.๐๘
ปี ๖๐/๖๑ รุ่นที่ ๒		๑๘,๕๙๒		-	-	-

หมายเหตุ : ข้อมูลปี ๖๐/๖๑ รุ่น ๒ อยู่ระหว่างการจัดเก็บข้อมูล

รุ่น ๑ (ฤดูฝน) หมายถึง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่ปลูกเดือนพฤษภาคม - กันยายน

รุ่น ๒ (ฤดูแล้ง) หมายถึง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่ปลูกเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม

ชนิดพืช	จำนวน เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่ เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่ เก็บ เกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตที่เก็บ เกี่ยวได้ (กิโลกรัม)	ผลผลิต เฉลี่ย/เนื้อที่ เก็บเกี่ยว (กิโลกรัม)	ผลผลิตที่เก็บ เกี่ยวได้ (กิโลกรัม)
มันสำปะหลัง						
ปี ๕๘/๕๙		๒๘,๗๘๖		๘๘,๗๖๘,๐๐๐	๓,๐๘๘	๑.๗๕
ปี ๕๙/๖๐		๔๓,๑๑๘		๑๓๙,๗๕๔,๐๐๐	๓,๒๔๑	๑๔.๔๕
ปี ๖๐/๖๑		๓๗,๓๒๑		๑๔๓,๗๙๗,๐๐๐	๓,๘๕๓	๒.๐๕

ชนิดพืช	จำนวน เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่ เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่ เก็บ เกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตที่เก็บ เกี่ยวได้ (กิโลกรัม)	ผลผลิต เฉลี่ย/เนื้อที่ เก็บเกี่ยว (กิโลกรัม)	ผลผลิตที่เก็บ เกี่ยวได้ (กิโลกรัม)
ถั่วลิสง						
ปี ๕๘/๕๙ รุ่นที่ ๑		๗,๐๔๘		๑,๙๙๕,๐๐๐	๒๘๓	๔๒.๗๐
ปี ๕๘/๕๙ รุ่นที่ ๒		๔,๓๘๔		๑,๓๓๓,๐๐๐	๓๐๔	๔๓.๗๖
ปี ๕๙/๖๐ รุ่นที่ ๑		๕,๖๔๕		๑,๖๓๗,๐๐๐	๒๙๐	๔๓.๗๖
ปี ๕๙/๖๐ รุ่นที่ ๒		๒,๖๕๐		๙๕๑,๐๐๐	๓๕๘	๓๗.๐๐
ปี ๖๐/๖๑ รุ่นที่ ๑		๕,๓๓๕		๑,๘๙๔,๐๐๐	๓๕๕	๑๘.๖๔

ชนิดพืช	จำนวน เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่ เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่ เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตที่เก็บ เกี่ยวได้ (กิโลกรัม)	ผลผลิต เฉลี่ย/เนื้อที่ เก็บเกี่ยว (กิโลกรัม)	ผลผลิตที่เก็บ เกี่ยวได้ (กิโลกรัม)
กระเทียม						
ปี ๕๘/๕๙		๔,๗๔๓		๓,๗๑๘,๐๐๐	๗๘๔	๑๖.๗๗
ปี ๕๙/๖๐		๕,๐๖๖		๔,๐๓๒,๐๐๐	๗๙๖	๒๕.๙๐
ปี ๖๐/๖๑		๔,๙๖๒		๓,๒๘๕,๐๐๐	๖๖๒	๒๕.๐๐

ชนิดพืช	จำนวน เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่ เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่ เก็บ เกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตที่เก็บ เกี่ยวได้ (กิโลกรัม)	ผลผลิต เฉลี่ย/เนื้อที่ เก็บเกี่ยว (กิโลกรัม)	ผลผลิตที่เก็บ เกี่ยวได้ (กิโลกรัม)
สับปะรด						
ปี ๒๕๕๘		๒๑,๔๒๒		๕๔,๘๓๖,๐๐๐	๒,๕๓๘	๑๐.๒๙
ปี ๒๕๕๙		๒๓,๙๓๓		๕๙,๒๕๐,๐๐๐	๒,๔๗๕	๒๑.๐๐
ปี ๒๕๖๐		๒๔,๕๒๔		๕๑,๕๒๔,๐๐๐	๒,๑๐๐	๒.๐๘

ชนิดพืช	จำนวน เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่ เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่ เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตที่ เก็บเกี่ยวได้ (กิโลกรัม)	ผลผลิตเฉลี่ย/ เนื้อที่เก็บ เกี่ยว (กิโลกรัม)	ผลผลิตที่เก็บ เกี่ยวได้ (กิโลกรัม)
กาแฟ						
ปี ๒๕๕๙		๖,๓๘๕		๙๙๘,๐๐๐	๑๕๗	๑๕.๐๗
ปี ๒๕๖๐		๖,๕๐๒		๙๑๐,๐๐๐	๑๔๐	๑๖.๐๐

๒.๓.๒ ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัด ปี ๒๕๖๒

ตารางที่ ๒๓ ข้อมูลด้านการปศุสัตว์ของจังหวัด ปี ๒๕๖๒

ที่	สินค้า เกษตร	เกษตรกร (ครัวเรือน)	คาดการณ์ผลผลิต ออกสู่ตลาด (เดือน)	คาดว่าผลผลิตออก สู่ตลาด จำนวน (ตัว)	ราคา (บาท)	ผลผลิตเฉลี่ย
๑	ไก่พื้นเมือง	๔๙,๓๓๓	มกราคม – ธันวาคม	๓๓,๘๘๐	๑๒๐ บาท/ตัว	
๒	ไก่เนื้อ	๒๓๐	มกราคม – ธันวาคม	๓๓,๔๐๐	๙๘ บาท/ตัว	-

ที่	สินค้า เกษตร	เกษตรกร (ครัวเรือน)	คาดการณ์ผลผลิต ออกสู่ตลาด (เดือน)	คาดว่าผลผลิตออก สู่ตลาด จำนวน (ตัว)	ราคา (บาท)	ผลผลิตเฉลี่ย
๓	ไก่ไข่	๙๒๗	มกราคม – ธันวาคม	๓๘,๕๗๓,๐๐๐/ ฟอง	๒.๗๕ บาท/ ฟอง	-
๔	สุกร	๔,๒๗๗	มกราคม – ธันวาคม	๓๓,๓๑๐	๕,๕๘๐ บาท/ ตัว	-
๕	โคเนื้อ	๑๑,๙๖๗	มกราคม – ธันวาคม	๓๒,๙๕๐	๒๐,๐๐๐/ตัว	-
๖	โคนม	๗๖	มกราคม – ธันวาคม	๙๙๕,๔๐๐	๑๖.๕๐ บาท/ กก.	-
๗	กระบือ	๑,๔๐๓	มกราคม – ธันวาคม	๑,๒๖๕	๒๒,๐๐๐/ตัว	-

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลำปาง

๒.๓.๓ ด้านประมงของจังหวัด ปี ๒๕๖๒

จังหวัดลำปางมีจำนวนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด จำนวน ๑๑,๗๘๐ ราย พื้นที่ ๕,๔๑๖ ไร่ มูลค่ารวม ๑๐๑.๔๕ ล้านบาท สำหรับการเลี้ยงสัตว์น้ำที่นิยมเลี้ยงและมีมูลค่ามากที่สุด ในจังหวัดลำปางปี ๒๕๖๒ สองอันดับแรก ได้แก่ ปลานิล และปลาดุก

ตารางที่ ๒๔ ข้อมูลด้านประมงของจังหวัด ปี ๒๕๖๒

ชนิดสัตว์น้ำ	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ เลี้ยงสัตว์น้ำ (ไร่)	ผลผลิต (กก.)	มูลค่า (ล้านบาท)
๑. ปลานิล	๘,๔๒๘	๔,๐๙๖.๐๐	๑,๒๐๗,๙๐๗	๖๗.๐๘
- บ่อ	๘,๔๒๒	๔,๐๙๕.๐๐	๑,๑๘๐,๙๒๑	๖๖.๒๙
- กระชัง	๖	๑.๐๕	๒๖,๙๘๗	๐.๗๙
๒. ปลาดุก (บ่อ)	๓,๓๕๒	๑,๓๒๐.๐๐	๕๙๑,๐๙๒	๓๔.๓๗

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดลำปาง

๒.๓.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

จังหวัดลำปางยังไม่มีสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

๒.๓.๕ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

ตารางที่ ๒๕ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

มาตรฐาน/ ชนิดสินค้า	จำนวนเกษตรกร (ราย)	ปริมาณการรับรอง		พื้นที่รวม (ไร่)
		จำนวน	หน่วยนับ	
GAP				
การเลี้ยงปลานิล	๙	๒๒	บ่อดิน	
การเพาะปลานิล	๑	๑	บ่อซีเมนต์	
พืชอาหารปลอดภัย	๕,๕๒๘	๘,๐๙๗	แปลง	๒๔,๗๑๗.๗๗
ข้าว GAP GAIN	๑,๔๔๘	๖,๘๑๐.๕	ไร่	๖,๘๑๐.๕
ข้าว GAP GAIN	๑๓๐			๑,๓๑๓.๒๕
ข้าวแปลงใหญ่ ปี๖๒	๗๔๒	๓,๒๐๖.๕๐	ไร่	๓,๒๐๖.๕๐
ปศุสัตว์	๓๖๑ ฟาร์ม	๓๓๕	ฟาร์ม	

สินค้า	มาตรฐาน	การผลิตอินทรีย์	พื้นที่ (ไร่)	จำนวน (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	พื้นที่รวม (ไร่)
ข้าว		เตรียมความพร้อม (เริ่มต้น)	ไร่	๕๒๐	๒,๓๓๐.๒๕	๕,๒๖๑.๐๐
		ระยะปรับเปลี่ยน	ไร่	๔๒๕	๒,๑๒๓.๕๐	
	Organic Thailand	รับรองมาตรฐานข้าว อินทรีย์	ไร่	๒๔	๑๑๕.๐๐	
		ระยะปรับเปลี่ยน (พื้นที่อื่น ๆ) รายเดี่ยว	ไร่	๖	๑๖.๕๐	
	Organic Thailand	รับรองมาตรฐานข้าว อินทรีย์ (พื้นที่อื่น ๆ) รายเดี่ยว	ไร่	๒๖	๑๘๖.๗๕	
	Organic Thailand	รับรองมาตรฐานข้าว อินทรีย์ (พื้นที่อื่นๆ) แบบกลุ่ม (๗ กลุ่ม)	ไร่	๑๑๑	๔๘๙.๐๐	
พืชอาหาร		รายใหม่	ไร่	๑	๕.๗๕	๑๙๑.๗๗
		ปรับเปลี่ยน	ไร่	๓	๒๑.๐๕	
	Organic Thailand	ต่ออายุ	ไร่	๘	๑๖๔.๙๗	

สินค้า	มาตรฐาน	การผลิตอินทรีย์	พื้นที่ (ไร่)	จำนวน (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	พื้นที่รวม (ไร่)
ผสมผสาน (พด.)		เริ่มต้น	ไร่			๗๓.๐๐
		ปรับเปลี่ยน	ไร่			
	PGS	รับรองมาตรฐาน	ไร่	๔๘	๗๓.๐๐	
ผสมผสาน (สปก.)		เริ่มต้น	ไร่			๙๐.๐๐
		ปรับเปลี่ยน	ไร่	๑๘	๙๐.๐๐	
	PGS	รับรองมาตรฐาน	ไร่			
ปศุสัตว์		เริ่มต้น	ไร่			๕๒,๐๐๐.๐๐
		ปรับเปลี่ยน	ไร่			
	Organic Thailand	รับรองมาตรฐาน (เฉพาะ ปี ๖๑ หมดอายุ ปี ๖๒)	ไข่ ไก่/ ฟอง	๑	๕๒,๐๐๐.๐๐	
รวมพื้นที่เกษตรอินทรีย์จังหวัดลำปาง				๑,๑๙๐		๕,๖๑๕.๗๗

ที่มา : ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวลำปาง และศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรลำปาง ข้อมูล ณ วันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๒

๒.๓.๖ การเพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด

ตารางที่ ๒๖ ข้อมูลการเพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด

	ช่วงเวลา												หมายเหตุ	
พืช	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
ข้าว													↔	ห้วงเพาะปลูก
ข้าวเจ้านาปี						↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	ห้วงเก็บเกี่ยว
ข้าวเหนียนาปี						↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔		
ข้าวเจ้าไร่					↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔			
ข้าวเหนียวข้าวไร่					↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔			
ข้าวเจ้านาปรัง	↔				↔	↔						↔		
ข้าวเหนียนาปรัง	↔				↔	↔						↔		
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์(ฝน)					↔	↔	↔	↔		↔	↔	↔	↔	ห้วงเพาะปลูก
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์(แล้ง)	↔				↔	↔						↔	↔	ห้วงเก็บเกี่ยว
งาดำ					↔	↔	↔			↔	↔	↔		
ถั่วเขียว					↔	↔	↔	↔		↔	↔	↔		
ถั่วลิสง(ฝน)					↔	↔	↔			↔	↔	↔		
ถั่วลิสง(แล้ง)	↔				↔	↔						↔	↔	
ถั่วเหลือง(ฝน)					↔	↔	↔	↔		↔	↔	↔		
ถั่วเหลือง(แล้ง)	↔				↔	↔						↔	↔	

พืชผัก	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
กระเทียม	↔												↔	ห้วงเพาะปลูก
กะหล่ำดอก	↔												↔	ห้วงเก็บเกี่ยว
กะหล่ำปลี	↔													
กุยช่าย														
ขิง	↔												↔	
ข้าวโพดฝักอ่อน(ฝน)														
ข้าวโพดฝักอ่อน(แล้ง)	↔												↔	
ข้าวโพดฝักสด														
ข้าวโพดหวาน(ฝน)														
ข้าวโพดหวาน(แล้ง)	↔												↔	
คะน้า														
แตงกวา														
แตงร้าน	↔												↔	
แตงโม	↔												↔	
ถั่วฝักยาว														
ถั่วลันเตา	↔												↔	
บล็อคโคลี่	↔												↔	

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง

๒.๔ สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๒.๔.๑ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีจำนวนสหกรณ์รวมทั้งสิ้น ๘๖ สหกรณ์ มีสมาชิกรวมทั้งสิ้น ๑๔๖,๐๑๘ ราย

ตารางที่ ๒๗ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

ประเภทสหกรณ์	จำนวน (สหกรณ์)	สมาชิก (ราย)
๑. สหกรณ์ภาคการเกษตร		
๑.๑ สหกรณ์การเกษตร	๔๐	๑๐๒,๓๓๐
๑.๒ สหกรณ์นิคม	๑	๒,๒๑๐
๒. สหกรณ์นอกภาคการเกษตร		
๒.๑ สหกรณ์ออมทรัพย์	๙	๑๘,๗๑๔
๒.๒ สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน	๒๒	๑๖,๙๑๓
๒.๓ สหกรณ์บริการ	๑๒	๑,๕๐๗
๒.๔ สหกรณ์ร้านค้า	๒	๔,๓๔๔
๒.๕ สหกรณ์ประมง	-	-
รวม	๘๖	๑๔๖,๐๑๘

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำปาง

๒.๔.๒ กลุ่มเกษตรกรจังหวัดลำปาง

ในด้านสถาบันเกษตรกร จังหวัดลำปางมีกลุ่มเกษตรกรรวมทั้งสิ้น จำนวน ๗๖ กลุ่ม และมีสมาชิกรวมทั้งสิ้น จำนวน ๖,๔๐๐ ราย

ตารางที่ ๒๘ จำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรจังหวัดลำปาง ปี ๒๕๖๒

กลุ่มเกษตรกร	จำนวน (กลุ่ม)	สมาชิก (ราย)
กลุ่มเกษตรกรทำนา	๓๕	๓,๘๙๐
กลุ่มเกษตรกรทำไร่	๒๒	๑,๕๘๙
กลุ่มเกษตรกรทำสวน	๑๓	๗๓๖
กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์	๖	๑๘๕
รวม	๗๖	๖,๔๐๐

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำปาง

๒.๕ ข้อมูลจำนวนอาสาศัมครเกษตรของจังหวัด

ตารางที่ ๒๙ จำนวนอาสาศัมครเกษตรของจังหวัดลำปาง

อำเภอ	ด้านอาสาศัมครเกษตร														หมายเหตุ
	กษ	ฝนหลวง	บัญชี	ประมง	ปศุสัตว์	หมอดิน	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	ชล ประทาน	เศรษฐกิจ การเกษตร	ปฏิรูป ที่ดิน	ชาวนา ชั้นนำ	ยาง พารา	อื่นๆ	
๑. เมืองลำปาง	-	๑๑	๑๗	๓	๕๖	๑๘๑	๓๗๑	๑๑	๒๔	๑		๖๑	๑		
๒. ห้างฉัตร	-	๕	๑๕	๔	๔๘	๘๓	๒๖๖	๖	๕	๑	๒	๑๗	๑		
๓. เกาะคา	-	๒๒	๙	๒	๕๐	๔๗	๒๔๙	๖	๑	๑		๑๗	๑		
๔. เสริมงาม	-	๘	๙	๒	๓๑	๑๑๑	๒๖๒	๔		๑		๔			
๕. สบปราบ	-	๖	๑๔		๔๑	๙๖	๓๓๗	๔๘	๔	๑	๔	๕			
๖. เกิน	-	๖	๑๑	๔	๕๑	๘๘	๔๑๐	๓	๒		๒	๘			
๗. แม่พริก	-	๓	๕		๖๕	๕๗	๒๐๗	๔	๑	๑	๒	๗			
๘. แม่เมาะ	-	๖	๘		๓๐	๓๙	๖๘๒	๕		๑		๕			
๙. แม่ทะ	-	๓	๘	๑		๑๐๘	๑๗๓	๕	๖	๑	๒	๘			
๑๐. เมืองปาน	-	๑	๖	๒	๕๑	๗๘	๒๗๗	๓		๑	๑	๕	๑		
๑๑. แจ้ห่ม	-	๒	๑๔	๓	๓๗	๑๑๐	๔๒๐	๔		๑		๑			
๑๒. วังเหนือ	-	๑๙	๑๔	๑	๒๐	๒๐	๑๓๙	๔		๑	๒	๒			
๑๓. งาว	-	๑	๑	๔	๕๙	๖๒	๑๘๔	๓			๓	-	๑		
รวม		๘๓	๑๓๑	๓๐	๕๒๙	๑,๑๑๐	๔,๐๗๗	๑๐๖	๔๓	๑๓	๑๘	๑๔๐	๕		๖,๒๘๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง

๒.๖ จำนวนสมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัด

ตารางที่ ๓๐ รายชื่อสมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดลำปาง

ลำดับที่	ชื่อ -สกุล	ตำแหน่ง/ด้าน	อำเภอ
	สมาชิกที่ได้รับการเลือกตั้ง		
๑.	นายประพัฒน์ ปัญญาชาติรักษ์	ประธานสภาเกษตรกรจังหวัดลำปาง	แจ้ห่ม
๒.	นายครรชิต วงศ์สุภา	รองประธานสภาเกษตรกรจังหวัดลำปาง คนที่ ๑	แม่ทะ
๓.	นายอุทัย แสงบุญเรือง	รองประธานสภาเกษตรกรจังหวัดลำปาง คนที่ ๒	ห้างฉัตร
๔.	นายบุญยืน มะโนรัมย์	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดลำปางสมาชิก	วังเหนือ
๕.	นายน้อย ปุกปันนั	สภาเกษตรกรจังหวัดลำปางสมาชิกสภา	เสริมงาม
๖.	นายสถิตย์ ขจรไชยเดช	เกษตรกรจังหวัดลำปาง	เมืองลำปาง
๗.	นายยืน ปัญญา	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดลำปาง	เมืองลำปาง
๘.	ดต.อินทนนท์ ผิวกะแก้ว	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดลำปาง	งาว
๙.	นายบุญทา สายเครื่องมือ	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดลำปาง	แม่ทะ
๑๐.	นายทอง ศิริ	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดลำปาง	แม่พริก
๑๑.	นายมนตรี มณีวงศ์	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดลำปาง	เถิน
๑๒.	นายอนุพันธ์ หม่อมลำปาง	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดลำปาง	สบปราบ
๑๓.	นายอิทธิพร แก้วน้อย	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดลำปาง	แม่เมะ
๑๔.	นายอุดม ใจสุข	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดลำปาง	เมืองลำปาง
๑๕.	นายราชันย์ ปินตา	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดลำปาง	เกาะคา
๑๖.	นายอุทัย ต้อนรับ	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดลำปาง	เมืองปาน
	สมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิ		
๑.	นายวิรัตน์ ศรีคง	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านพืช	แม่พริก
๒.	นายแก้วมา จะงาม	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านปศุสัตว์	เมืองลำปาง
๓.	นายกิตตินันท์ ปงผาบ	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านปศุสัตว์	เสริมงาม
๔.	นายอาณัติ ผื่นจักสาย	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านประมง	เมืองลำปาง
๕.	นายกำ ปัญญาดี	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเกษตรกรรมอื่นๆ	แจ้ห่ม

ที่มา : สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดลำปาง

๒.๗ จำนวนปราชญ์ชาวบ้านของจังหวัด ภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (ข้อมูลปัจจุบัน ถ้ามี)

ตารางที่ ๓๑ จำนวนปราชญ์ชาวบ้านแยกอำเภอ

อำเภอ	จำนวน(ราย)
๑. อำเภอแจ้ห่ม	๑
๒. อำเภองาว	๑
๓. อำเภอแม่เมะ	๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง

๒.๘ ข้อมูล Smart Farmer และ Young Smart Farmer

จังหวัดลำปางมีเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) ที่เข้าร่วมโครงการตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๗ – ๒๕๖๒ จำนวนทั้งหมด ๗,๐๒๓ ราย แบ่งเป็น ๒ ประเภท ได้แก่

๑. Young Smart Farmer จำนวน ๑๕๔ ราย แบ่งเป็น Young Smart Farmer ด้านพืช ๑๕๓ ราย และ Young Smart Farmer ด้านปศุสัตว์ ๑ ราย

๒. Smart Farmer จำนวน ๖,๘๖๙ ราย แบ่งเป็น ด้านพืช ๕,๓๘๘ ราย ด้านข้าว ๑๔๐ ราย ด้านประมง ๔๐๐ ราย ด้านปศุสัตว์ ๕๐๐ ราย ด้านยางพารา ๖๐ รายและด้านปฏฐูปที่ดิน ๓๘๑ ราย โดยเกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพทั้งทางด้านการผลิต การแปรรูป และการตลาด เกิดเครือข่ายขยายผล Smart Farmer ต้นแบบ ที่สามารถเป็นต้นแบบการเรียนรู้ให้เพื่อนเกษตรกร รวมทั้งสามารถนำองค์ความรู้ ภูมิปัญญา เทคโนโลยี และวิธีการปฏิบัติ ที่ดีทางเกษตรกรรม มาปรับใช้ในการพัฒนาอาชีพได้

ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม
ด้านการเกษตรและสหกรณ์
ของจังหวัด

ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดลำปาง เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกจังหวัด ที่จะมีผลกระทบต่อการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ซึ่งข้อมูลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมได้มาจากการจัดระดมข้อคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อนำข้อมูลการวิเคราะห์มาเป็นพื้นฐานในการกำหนดทิศทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

ตารางที่ ๓๒ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกโดย SWOT Analysis

จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
(๑) ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์มีความเหมาะสมและสามารถเชื่อมโยงระบบ Logistics และการท่องเที่ยวการเกษตร (๒) มีปราชญ์ชาวบ้านทางการเกษตร ที่สามารถสร้างเครือข่ายในการพัฒนาการเกษตร (๓) มีแหล่งน้ำต้นทุนและมีระบบการจัดการน้ำที่ดี (๔) มีหน่วยงานราชการ/สถาบันการศึกษาที่สนับสนุนการพัฒนาการเกษตร (๕) เกษตรกรเรียนรู้ที่จะปรับตัว เกิดการวางแผนแก้ไขปัญหา ค้นหาข้อมูลใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น (๖) การพัฒนาในลักษณะบูรณาการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน มีความเข้มแข็ง (๗) ภูมิประเทศเป็นแหล่งต้นน้ำเหมาะสำหรับการเกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์ (๘) มีความหลากหลายของชนิดสินค้าเกษตร (๙) มีแหล่งเงินทุนหลากหลาย ที่สนับสนุนการประกอบอาชีพเกษตรกร (๑๐) วิถีชีวิตและวัฒนธรรมล้านนามีความหลากหลายทางชาติพันธุ์เกื้อหนุนต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยว (๑๑) มีตลาดเกษตรกร Farmer market เป็นช่องทางจำหน่ายผลผลิตของเกษตรกร	(๑) เกษตรกรมีการนำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมมาปรับใช้ในการทำการเกษตรน้อย (๒) ข้อมูลการเกษตรและข้อมูลพยากรณ์ การเกษตรขาดความเชื่อมโยง ไม่มีความเป็นเอกภาพ ไม่มี Big Data กลางของจังหวัด ทำให้เกษตรกรไม่มีข้อมูลสำหรับวางแผนการผลิต การตลาดสินค้าเกษตรของตนเองได้ (๓) การรวมตัวของเกษตรกรในรูปแบบสถาบันเกษตรกรยังไม่เข้มแข็ง (๔) เกษตรกรส่วนใหญ่เข้าสู่ผู้สูงอายุ ทำให้ประสิทธิภาพของการผลิตทางการเกษตรลดลง (๕) เกษตรกรทำการเกษตรเชิงเดี่ยว และใช้สารเคมีในการเกษตรเป็นจำนวนมาก (๖) ประชากรภาคเกษตรประสบภาวะหนี้สินสูงและรายได้ไม่เพียงพอชำระหนี้ (๗) ค่าจ้างแรงงานในภาคการเกษตรมีราคาแพง (๘) เกษตรกรขาดการวางแผนการผลิต ขาดการบริหารจัดการตลาดด้วยตนเอง เนื่องจากมีความคิดว่าจะได้รับการช่วยเหลือจากภาครัฐเมื่อเกิดภัยพิบัติ (๙) ไม่มีข้อมูลปริมาณการใช้น้ำเพื่อการเกษตรนอกเขตชลประทานที่ชัดเจน (๑๐) ขาดแคลนยุวเกษตรกร และทายาทเกษตรกร (๑๑) เกษตรกรขาดทักษะการเป็นผู้ประกอบการ การบริหารจัดการสินค้าเกษตรเชิงธุรกิจ (๑๒) สินค้าเกษตรบางชนิด มีการบริหารจัดการผลผลิตไม่ดี ส่งผลให้ปริมาณผลผลิตลดลง และราคาไม่คงที่

โอกาส (Opportunity)	ภัยคุกคาม (Threat)
(๑) นโยบายของรัฐบาลที่สนับสนุนทั้งการผลิตและการตลาด เช่นวิสาหกิจชุมชน OTOP SME Start up (๒) นโยบายของรัฐให้ความสำคัญ กับ Food Safety/ Organic Zoning เกษตรแปลงใหญ่ Smart Farmer เศรษฐกิจพอเพียง มีความชัดเจนและขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่อง (๓) New Mega Trends ทำให้ประชาชนนิยมบริโภคสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐานและปลอดภัย เพิ่มมากขึ้น (๔) มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น Smart Phone การเชื่อมโยงระบบอินเทอร์เน็ตเข้ากับทุกสิ่ง (IoT) ทำให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ และสามารถทำการตลาดออนไลน์ (๕) กลุ่มจังหวัด/จังหวัดให้ความสำคัญกับ Food Safety/ เกษตรอินทรีย์ (๖) กระแส Slow life เกิดกระแสการท่องเที่ยวเชิงเกษตร Home Stay/Farm Stay ทำให้เกิดผู้ประกอบการเกษตรผลิตสินค้าและบริการ เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร (๗) การใช้พลังงานทดแทนเพิ่มมากขึ้น ทำให้สามารถนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาผลิตพลังงานทดแทนได้ (๘) โอกาสในการเป็นศูนย์กลางขนส่งทางบกและจุดพักสินค้า Land Logistic Hub (๙) โอกาสในการสร้างพันธมิตรในกลุ่มประเทศประชาคมอาเซียน AEC กลุ่มประเทศอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (GMS) และกลุ่มประเทศเอเชียใต้ (BIMSTEC) (๑๐) โรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์นมและศูนย์เรียนรู้กิจการโคนมแบบครบวงจร ทำให้เกษตรกรมีโอกาสพัฒนาฟาร์มปศุสัตว์ และมีช่องทางการจำหน่ายมากยิ่งขึ้น (๑๑) มีการแบ่งโซนการปลูกพืชให้เหมาะสม เช่น โซนทางด้านเหนือปลูกพืชเมืองหนาว โซนกลางปลูกข้าว โซนทางด้านใต้ปลูกพืชผักสมุนไพร (๑๒) มีการก่อสร้างโรงงานแปรรูปมันสำปะหลัง ลำปาง อะโกรา และธุรกิจต่อเนื่อง ในพื้นที่อำเภอแม่พริก มีความต้องการมันสำปะหลังเป็นจำนวนมาก (๑๓) การแข่งขันสินค้าเกษตรในตลาดโลกรุนแรงมากขึ้น ส่งผลให้เกษตรกรจำเป็นต้องพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	(๑) การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ Climate change ที่ส่งผลกระทบต่อทำการเกษตรไม่เป็นไปตามช่วงเวลาที่เหมาะสม ทำให้ผลผลิตมีคุณภาพและปริมาณที่ลดลง (๒) ราคาผลผลิตทางการเกษตรมีความผันผวน เป็นไปตามกลไกตลาด ไม่สามารถควบคุมได้ (๓) ปัจจัยการผลิตทางการเกษตรมีราคาสูง ทำให้ต้นทุนการผลิตทางการเกษตรเพิ่มขึ้น (๔) เกษตรกรไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง/เช่า และไม่มีเอกสารสิทธิ์ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงการพัฒนาการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง (๕) ผลงานวิจัยด้านการเกษตรไม่ได้นำไปสู่การปฏิบัติและขยายผลสู่เกษตรกรในพื้นที่ (๖) ภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว ส่งผลต่อปริมาณความต้องการสินค้าเกษตรของจังหวัดลดลง (๗) สินค้าเกษตรที่มีคู่แข่งทั้งในและต่างประเทศ เกิดภาวะการแข่งขันสูง ช่องทางการตลาดน้อย เช่น ยางพารา (๘) ภัยธรรมชาติ (ภัยแล้ง น้ำท่วม) และโรคแมลงศัตรูพืชระบาด ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรเสียหาย (๙) การจัดซื้อครุภัณฑ์ของหน่วยงานภาครัฐ ใช้เกณฑ์ราคาตัดสินผู้ชนะมากกว่าเกณฑ์คุณภาพ (๑๐) นโยบายภาครัฐบางอย่างไม่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ (๑๑) นโยบายส่งเสริมการลดการใช้สารเคมี ยังไม่สามารถดำเนินการให้ประสบผลสำเร็จ (๑๒) การปรับเปลี่ยนการปลูกพืชตามนโยบาย Zoning เกษตรกรไม่มีความมั่นใจในประสิทธิภาพการผลิต และราคาผลผลิต

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PEST Analysis

๑. ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political/Legal Factors) เช่น นโยบายของรัฐ การแก้ไขกฎหมาย ปรับปรุงระเบียบ

๒. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors) เช่น การปรับอัตราภาษี อัตราดอกเบี้ย อัตราการจ้างงาน ภาวะทางเศรษฐกิจ

๓. ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social cultural Factors) เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ค่านิยมการอุปโภคบริโภค

๔. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors) เช่น เครื่องจักรกลทางการเกษตร เทคโนโลยีสารสนเทศ

ตารางที่ ๓๓ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PEST Analysis

โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
<u>ด้านการเมือง</u> - นโยบายของรัฐบาลที่สนับสนุนทั้งการผลิตและการตลาด เช่นวิสาหกิจชุมชน OTOP SME Start up - นโยบายของรัฐให้ความสำคัญ กับ Food Safety Zoning เกษตรแปลงใหญ่ และ Smart Farmer	- นโยบายอุดหนุนราคาสินค้าเกษตร ทำให้เกษตรกรไม่มีการปรับโครงสร้างการผลิตทางการเกษตรให้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่
<u>ด้านเศรษฐกิจ</u> - การปรับตัวราคาข้าวเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากพื้นที่ปลูกข้าวได้รับความเสียหายเกิดภาวะฝนแล้งและฝนทิ้งช่วง - การพักชำระหนี้ให้เกษตรกรรายย่อย เนื่องจากพื้นที่ทำการเกษตรได้รับความเสียหายเกิดภาวะฝนแล้งและฝนทิ้งช่วง	- ภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว ส่งผลต่อปริมาณความต้องการสินค้าเกษตรของจังหวัดลดลง - สินค้าเกษตรที่มีคู่แข่งทั้งในและต่างประเทศ เกิดภาวะการแข่งขันสูง ช่องทางการตลาดน้อย เช่น ยางพารา - ปัจจัยการผลิตทางการเกษตรมีราคาสูง ทำให้ต้นทุนการผลิตทางการเกษตรเพิ่มขึ้น
<u>ด้านสังคม</u> - New Mega Trends ทำให้ประชาชนนิยมบริโภคสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐานและปลอดภัย เพิ่มมากขึ้น - กระแส Slow life เกิดกระแสการท่องเที่ยวเชิงเกษตร Home Stay/Farm Stay ทำให้เกิดผู้ประกอบการเกษตรผลิตสินค้าและบริการ เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร	- เกษตรกรส่วนใหญ่เข้าสู่วัยผู้สูงอายุ ทำให้ประสิทธิภาพของการผลิตทางการเกษตรลดลง - ภัยธรรมชาติ (ภัยแล้ง น้ำท่วม) และโรคแมลงศัตรูพืชระบาด ทำให้ผลิตทางการเกษตรเสียหาย
<u>ด้านเทคโนโลยี</u> - มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น Smart Phone การเชื่อมโยงระบบอินเทอร์เน็ตเข้ากับทุกสิ่ง (IoT) ทำให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ และสามารถทำการตลาดออนไลน์ - มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น Agri-map โดรน Smart Farm ทำให้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคการเกษตร	- เกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่มีทักษะด้าน IT ทำให้การใช้ประโยชน์จาก IT มีไม่มากเท่าที่ควร

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey ๗-S Framework

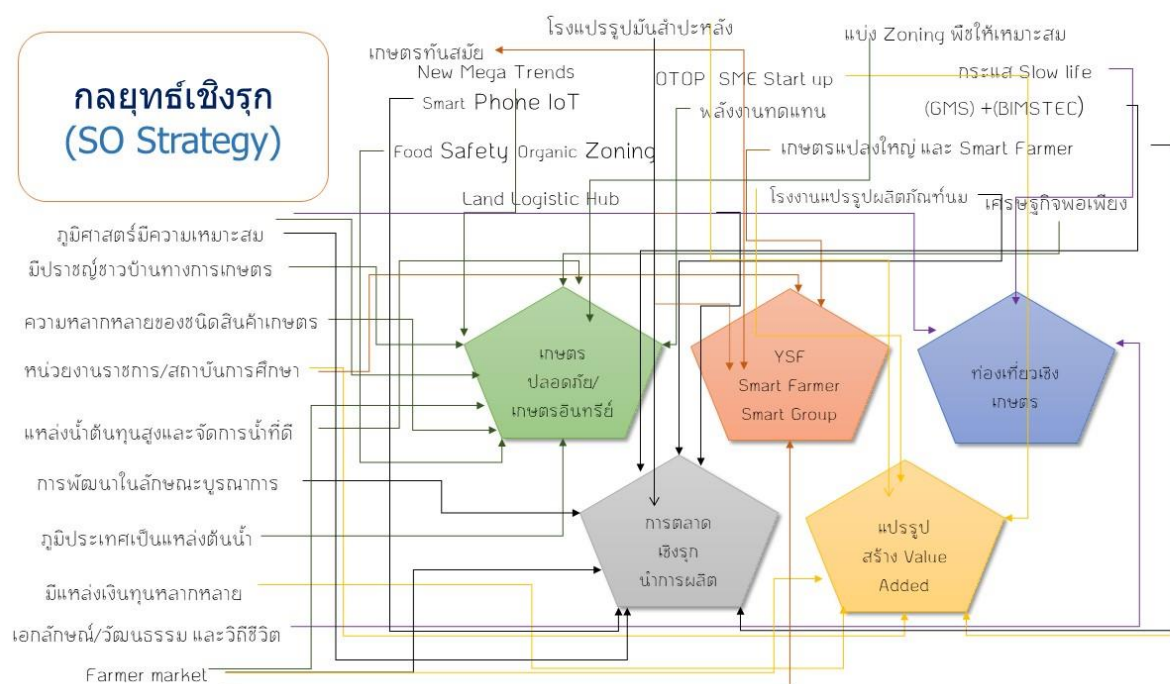
ซึ่งจะวิเคราะห์ว่ามี จุดแข็ง จุดอ่อน อย่างไรในปัจจุบันทั้ง ๗ ประการ ประกอบด้วย
ตารางที่ ๓๔ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey ๗-S Framework

๗-S McKinsey	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
๑. กลยุทธ์ (Strategy)	- จังหวัดมีแผนพัฒนาที่ชัดเจนครอบคลุมทุกด้าน - จังหวัดกำหนดกลยุทธ์ด้านการเกษตรชัดเจน	- การดำเนินงานพัฒนาสินค้าในแนวราบจากต้นทางถึงปลายทางจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานจำนวนมาก
๒. โครงสร้างขององค์กร (Structure)	- โครงสร้างองค์กรด้านการเกษตรมีครบด้าน - การปฏิบัติงานที่รับผิดชอบมีความชัดเจน	- มีหน่วยงานจำนวนมากทำให้มีความพร้อมในเวลาเดียวกันยาก - หน่วยงานแต่ละหน่วยต้องรอการบังคับบัญชาของแต่ละหน่วยงานต้องรอข้อสั่งการจากหน่วยงานต้นสังกัด จึงจะมีการบูรณาการ
๓. ระบบการปฏิบัติงาน (System)	- มี อ.พ.ก. ในการกำกับ ดูแล บริหาร จัดการงานด้านการเกษตร - มีระบบการรายงานที่รวดเร็ว	- งานนอกเหนือภารกิจหลักมีน้อยทำให้ปฏิบัติงานได้ไม่ตามแผน - เปลี่ยนแปลงระบบการติดตามบ่อย
๔. บุคลากร (Staff)	- บุคลากรของหน่วยงานมีความรู้ ความรับผิดชอบงานในหน้าที่ - มีความใกล้ชิดเกษตรกร รักเกษตรกรในพื้นที่	- บุคลากรมีการโยกย้าย ทำให้ต้องมาเรียนรู้กระบวนการทำงานใหม่
๕. ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)	- บุคลากรมีทักษะ เชี่ยวชาญ งานในหน้าที่รับผิดชอบ - บุคลากรได้รับการพัฒนาสมรรถนะตรงกับหน้าที่รับผิดชอบ	- บุคลากรระดับปฏิบัติไม่ได้รับให้ฝึกปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างจริงจัง - บุคลากรไม่สนใจพัฒนาตนเองรับความรู้ใหม่ๆ
๖. รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)	- ให้บุคลากรทุกระดับมีส่วนร่วมในการพัฒนางาน - จังหวัดให้ความสำคัญกับการพัฒนางานทุกด้าน	- ขาดการสั่งการที่ชัดเจน - การประสานงานจากต้นทางถึงปลายทางมีหลายขั้นตอนและล่าช้า
๗. ค่านิยมร่วม (Shared Values)	- ยึดเกษตรกรเป็นศูนย์กลางการพัฒนา - มีวิสัยทัศน์เพื่อพัฒนาการเกษตรร่วมกัน	- ขาดการสื่อสารและทำความเข้าใจในองค์กร - ขาดแรงกระตุ้นในการทำงานร่วมกัน

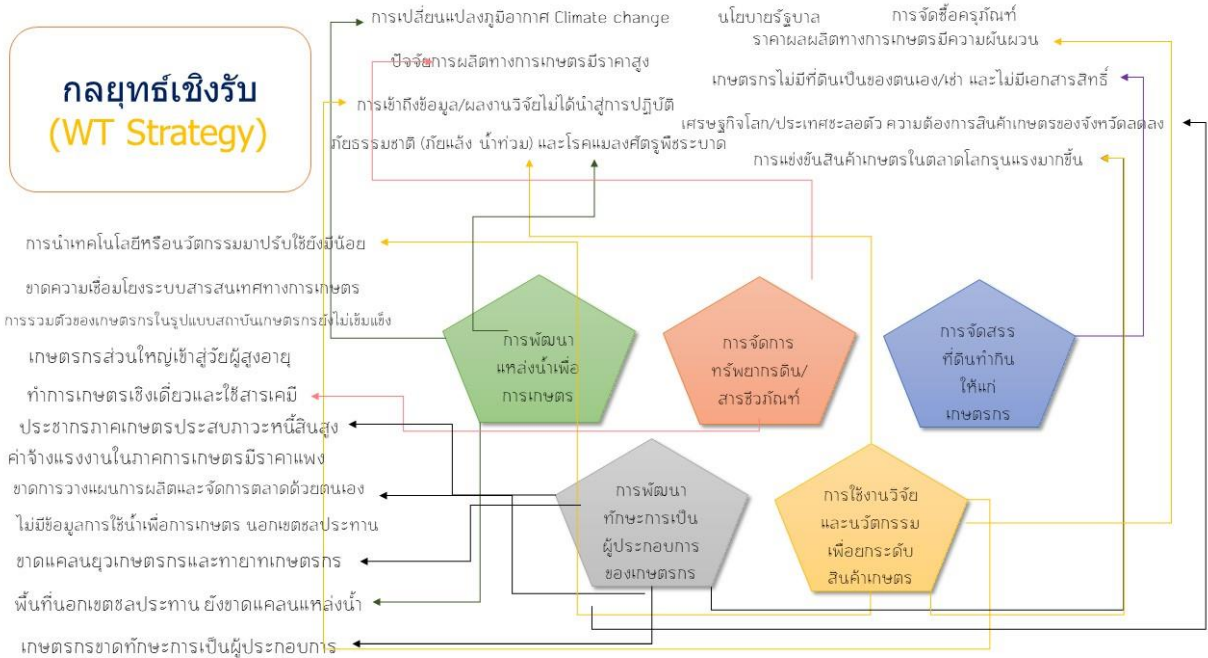
การจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

ตารางที่ ๓๕ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

ปัจจัยภายใน \ ปัจจัยภายนอก	<u>S จุดแข็ง</u> (ภายใน)	<u>W จุดอ่อน</u> (ภายใน)
<u>O โอกาส</u> (ภายนอก)	<u>กลยุทธ์เชิงรุก</u> (SO Strategy) การเอาจุดแข็งขององค์กรไปรวมกับโอกาสที่ดีจากภายนอกที่เหมาะสมกัน (เอาโอกาสมาใช้)	<u>กลยุทธ์เชิงแก้ไข</u> (WO Strategy) การพยายามที่จะลดจุดอ่อนของตนเพื่อที่นำเอาโอกาสที่ดีข้างนอกมารวมกับจุดอ่อนขององค์กรที่ตรงกันเพื่อพัฒนาให้เกิดประโยชน์ (ปรับปรุงตนเอง)
<u>T ภัยคุกคาม</u> (ภายนอก)	<u>กลยุทธ์เชิงป้องกัน</u> (ST Strategy) การเอาจุดแข็งขององค์กรมาจับคู่กับภัยคุกคามจากภายนอกเพื่อต่อสู้กับภัยคุกคามนั้น (กำจัดภัยคุกคาม)	<u>กลยุทธ์เชิงรับ</u> (WT Strategy) การจับคู่กันระหว่างจุดอ่อนขององค์กรกับภัยคุกคามจากภายนอกที่ตรงกัน เพื่อลดทอนปัญหาทั้งจุดอ่อนและภัยคุกคามที่เกิดขึ้น (ลดความเสี่ยง)

แผนภาพที่ ๒ กลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategy)

แผนภาพที่ ๕ กลยุทธ์เชิงรับ (WT Strategy)

ส่วนที่ ๕

แผนพัฒนาการเกษตร
และสหกรณ์ของจังหวัด

ส่วนที่ ๔

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง

๑. วิสัยทัศน์ (Vision)

“ลำปางเกษตรคุณภาพ มาตรฐานแบบครบวงจร”

๒. พันธกิจ (Mission)

๒.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน โดยประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการผลิต

๒.๒ เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพเกษตรกรด้านการผลิต การเพิ่มมูลค่า และการตลาดด้วยนวัตกรรมงานวิจัย องค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๒.๓ ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการเข้าถึงปัจจัยการผลิตทางการเกษตร และโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรคุณภาพอย่างทั่วถึง สามารถนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ระบบนิเวศน์อย่างสร้างสรรค์ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒.๔ ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้าเกษตรคุณภาพ ได้มาตรฐาน เชื่อมโยงสู่ตลาดภายในและต่างประเทศ

๓. เป้าประสงค์หลักการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด (Goals)

๓.๑ เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นอย่างยั่งยืน

๓.๒ สินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดได้รับการพัฒนาแบบครบวงจร (ต้นทาง กลางทาง ปลายทาง) เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ต้นทุนต่ำ และได้รับการพัฒนาต่อยอด สร้างคุณค่า และมูลค่าเพิ่มให้สูงขึ้น

๓.๓ ทรัพยากรทางการเกษตรมีการนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ คุ่มค่าและยั่งยืน

๓.๔ การพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดลำปาง ได้รับการพัฒนาตามแนวทางเกษตรอัจฉริยะนำร่อง

๓.๕ เป็นแหล่งผลิตรวบรวม และกระจายสินค้าเกษตรคุณภาพ มาตรฐานแบบครบวงจรที่ยั่งยืนของกลุ่มจังหวัด และของประเทศ

๔. ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issue)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

๑.๑ เพื่อให้เกษตรกรมีความมั่นคง สามารถพัฒนาอาชีพเกษตรกร เพื่อสร้างรายได้ในการประกอบอาชีพ

๑.๒ เพื่อเพิ่มพื้นที่การทำเกษตรกรรมยั่งยืน

๑.๓ เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเป็นผู้ประกอบการ ธุรกิจเกษตรมีอาชีพ

ตัวชี้วัด

- ๑) รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือน (Net Cash Family Income)
(บาท/ครัวเรือน/ปี)
- ๒) จำนวนพื้นที่การทำเกษตรกรรมยั่งยืน (ไร่)
- ๓) จำนวนสถาบันเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนา (สหกรณ์/กลุ่ม)
- ๔) จำนวนเกษตรกรมืออาชีพ (YSF/Smart Farmer) (ราย)

กลยุทธ์

- ๑) ขยายผลการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ๒) เสริมสร้างความภาคภูมิใจ และความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกร
- ๓) ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนให้เห็นผลในทางปฏิบัติ
- ๔) พัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ
- ๕) สร้างความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
- ๖) YSF/Smart Farmer/Smart Group
- ๗) การสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเกษตรผู้สูงอายุ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

- ๒.๑ เพื่อให้การผลิตทางภาคการเกษตรของจังหวัดลำปางมีการขยายตัว
- ๒.๒ เพื่อสนับสนุนกระบวนการผลิต การแปรรูป การตลาดสินค้าเกษตรไปสู่คุณภาพและมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย
- ๒.๓ เพื่อให้เกษตรกรจังหวัดลำปางมีแหล่งจำหน่าย รวบรวม และกระจายผลผลิต ผลิตภัณฑ์แปรรูปสินค้าเกษตรปลอดภัยที่ได้มาตรฐานสู่ผู้บริโภค
- ๒.๔ เพื่อบริหารจัดการการส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ตัวชี้วัด

- ๑) อัตราการขยายตัวของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรของจังหวัด (ร้อยละ) ต่อปี
- ๒) จำนวนแปลง/ฟาร์มที่ได้รับรองมาตรฐาน (กลุ่ม/แปลง/ฟาร์ม)
- ๓) จำนวนตลาดเกษตรกร Farmer Market (แห่ง)
- ๔) มูลค่าการจำหน่ายสินค้าเกษตรปลอดภัยภายในตลาดเกษตรกร Farmer Market (ล้านบาท)
- ๕) ร้อยละของแปลงใหญ่ที่มีการบริหารจัดการประสบผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม (ร้อยละ)

กลยุทธ์

- ๑) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการของตลาด
- ๒) ส่งเสริมการบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตร เพื่อเชื่อมโยงตั้งแต่การผลิต การแปรรูป และการตลาด อย่างครบวงจร
- ๓) เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร/แปรรูป สร้าง Value Added
- ๔) การยกระดับ Farmer Market เป็นศูนย์กระจาย/การตลาดเชิงรุก นำการผลิต
- ๕) การส่งเสริมท่องเที่ยวเชิงเกษตร
- ๖) สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน

- ๗) สนับสนุนการจัดการความเสี่ยงที่จะกระทบต่อพืชผลทางการเกษตร
- ๘) ส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ สนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ และรวบรวมผลผลิต
- ๙) การส่งเสริมสินค้าเกษตรมูลค่าสูง/ทางเลือก
- ๑๐) ส่งเสริมความเข้าใจของผู้บริโภคต่อมาตรฐานเกษตรอินทรีย์/เกษตรปลอดภัย ตลอดจนสนับสนุนมาตรฐานเกษตรปลอดภัย/สินค้าเกษตรเพื่อสุขภาพผู้บริโภค
- ๑๑) จัดทำแผนบริหารจัดการสินค้าเกษตร เพื่อรองรับสินค้าเกษตรที่ประสบปัญหาล้นตลาด

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรม

- เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์** ๓.๑ เพื่อส่งเสริมการวิจัย พัฒนา เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตร แบบบูรณาการทั้งภาครัฐ เอกชน และเกษตรกร
- ๓.๒ เพื่อผลักดันให้นำผลงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตรไปใช้ประโยชน์

ตัวชี้วัด ๑) จำนวนผลงานด้านวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตร ถูกนำไปใช้ประโยชน์ (เรื่อง)

๒) จำนวนเกษตรกรและผู้รับบริการได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรม สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ (ราย)

- กลยุทธ์** ๑) ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตร
- ๒) ส่งเสริมการนำงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์
- ๓) พัฒนาเกษตรแม่นยำสูง/เครื่องจักรกลการเกษตร

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

- เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์** เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล และยั่งยืน ทั้งในแง่ของการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์

ตัวชี้วัด ๑) จำนวนพื้นที่ดินได้รับการจัดการและฟื้นฟู (ไร่)

๒) จำนวนแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน และแหล่งน้ำเพื่อการอนุรักษ์ได้รับการพัฒนา (บ่อ/แห่ง)

๓) จำนวนพื้นที่ชลประทานที่เพิ่มขึ้น (ไร่)

๔) จำนวนพื้นที่ที่เกษตรกรได้รับจัดที่ดินทำกิน (ไร่)

- กลยุทธ์** ๑) ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร
- ๒) ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ๓) บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
- ๔) บริหารจัดการพื้นที่ทำกินทางการเกษตร

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐและกลไกการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติเชิงพื้นที่
เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานแบบบูรณาการ ทั้งด้านบุคลากร
และกระบวนการทำงานให้เกิดความต่อเนื่อง มีธรรมาภิบาล โปร่งใส
ตรวจสอบได้

ตัวชี้วัด

- ๑) จำนวนฐานข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดลำปาง
มีการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน (ระบบ)
- ๒) จำนวนโครงการที่มีการบูรณาการการทำงานร่วมกัน (โครงการ)

กลยุทธ์

- ๑) พัฒนาศักยภาพการเกษตรภาครัฐ และกระบวนการทำงาน
ในลักษณะบูรณาการ
- ๒) การพัฒนาระบบเตือนภัย
- ๓) พัฒนาฐานข้อมูล Big Data
- ๔) สนับสนุนเครื่องมือ/อุปกรณ์ เทคโนโลยีในการพัฒนาระบบการทำงาน
ขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

๕. แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดลำปาง (พ.ศ. ๒๕๖๑ – พ.ศ. ๒๕๖๕)

ตารางที่ ๓๖ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดลำปาง (พ.ศ. ๒๕๖๑ – พ.ศ. ๒๕๖๕)

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						กลยุทธ์
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับ เกษตรกรและสถาบัน เกษตรกร	๑.๑ เพื่อให้เกษตรกรมี ความมั่นคงสามารถ พัฒนาอาชีพเกษตรกร เพื่อสร้างรายได้ในการ ประกอบอาชีพ	๑.๑ รายได้เงินสดสุทธิ ครัวเรือน (Net Cash Family Income) (บาท/ครัวเรือน/ปี)	๑๗๑,๗๑๒	๑๘๐,๒๘๘	๑๘๙,๓๑๒	๑๙๘,๗๗๘	๒๐๘,๗๑๗	๒๐๘,๗๑๗	๑) ขยายผลการทำการเกษตร ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง ๒) เสริมสร้างความภาคภูมิใจ และความมั่นคงในการ ประกอบอาชีพเกษตรกร
	๑.๒ เพื่อเพิ่มพื้นที่ การทำเกษตรกรรม ยั่งยืน	๑.๒ จำนวนพื้นที่การทำ เกษตรกรรมยั่งยืน (ไร่) - ข้าวอินทรีย์ (การขอรับรองมาตรฐาน ข้าวอินทรีย์ Organic Thailand เกษตรกรต้องใช้ ระยะเวลา ๓ ปี) - เกษตรทฤษฎีใหม่ - เกษตรผสมผสาน	๑๒๓	๒,๓๓๗.๗๕	๔,๕๖๘	๕,๖๕๐	๕,๖๕๐	๑๖,๖๐๒ ๕,๖๕๐	๓) ส่งเสริมการทำเกษตรกรรม ยั่งยืนให้เห็นผลในทางปฏิบัติ ๔) พัฒนาองค์ความรู้ของ เกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ ๕) สร้างความเข้มแข็งและ เชื่อมโยงเครือข่ายของ เกษตรกร และสถาบัน เกษตรกร
	๑.๓ เพื่อสนับสนุนให้ เกษตรกรและสถาบัน เกษตรกรเป็นผู้ประกอบ การธุรกิจเกษตรมืออาชีพ	๑.๓ จำนวนสถาบัน เกษตรกรที่ได้รับการ พัฒนา (สหกรณ์/กลุ่ม)	๑๔๔	๑๔๖	๑๔๖	๑๔๖	๑๔๖	๑๔๖	๖) YSF/Smart Farmer/ Smart Group

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						กลยุทธ์
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	
		๑.๔ จำนวนเกษตรกรมืออาชีพ (YSF/Smart Farmer) (ราย)						๓,๐๕๕	
		- YSF	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๒๐๐	๗) การสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเกษตรผู้สูงอายุ
		- พืช	๓๐๕	๒๖๐	๒๖๐	๒๖๐	๒๖๐	๑,๓๔๕	
		- ปศุสัตว์	๒๘๐	๘๐	-	-	-	๓๖๐	
		- ประมง	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๑,๐๐๐	
		- ยางพารา	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๑๕๐	

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						กลยุทธ์
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารจัดการสินค้า เกษตรตลอดโซ่อุปทาน	๒.๑ เพื่อให้การผลิตทาง ภาคการเกษตรของจังหวัด ลำปางมีการขยายตัว	๒.๑ อัตราการขยายตัวของมูลค่า ผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร ของจังหวัด(ร้อยละ) ต่อปี	๓	๓	๓	๓	๓	๑๕	๑) ส่งเสริมการผลิตสินค้า เกษตรให้ได้มาตรฐาน รองรับความต้องการของ ตลาด ๒) ส่งเสริมการบริหาร จัดการโซ่อุปทานสินค้า เกษตร เพื่อเชื่อมโยงตั้งแต่ การผลิต การแปรรูป และ การตลาด อย่างครบวงจร ๓) เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร/ แปรรูปสร้าง Value Added ๔) การยกระดับ Farmer Market เป็นศูนย์กระจาย/ การตลาดเชิงรุก นำการผลิต ๕) การส่งเสริมท่องเที่ยว เชิงเกษตร ๖) สนับสนุนความร่วมมือ ระหว่างภาครัฐและเอกชน
	๒.๒ เพื่อสนับสนุน กระบวนการผลิต การแปรรูป การตลาด สินค้าเกษตรไปสู่ คุณภาพและมาตรฐาน สินค้าเกษตรปลอดภัย	๒.๒ จำนวนแปลง/ฟาร์มที่ ได้รับรองมาตรฐาน (กลุ่ม/แปลง/ฟาร์ม) <u>มาตรฐาน GAP</u> <u>ข้าว (กลุ่ม)</u> - GAP ข้าวทั่วไป - GAP Seed พืชอาหาร (GAP) (แปลง) ปศุสัตว์ (GAP) (ฟาร์ม) ประมง (SL) (ฟาร์ม) <u>มาตรฐานเกษตรอินทรีย์</u> PGS (พัฒนาที่ดิน/กลุ่ม) พืชอาหาร (แปลง) เตรียมเข้าสู่ปศุสัตว์ อินทรีย์	๒ - ๒,๐๐๐ - ๗๐ ๑ ๑๙ ๑	๘ - ๒,๐๐๐ ๑๒ ๗๐ ๒ ๑๕ ๑	๑ ๓ ๒,๐๐๐ ๕ ๗๐ ๒ ๑๕ ๑	๕ ๑๘ ๒,๐๐๐ ๔ ๗๐ ๒ ๑๕ ๑๐	๕ - ๒,๐๐๐ ๔ ๗๐ ๒ ๑๕ ๕	๑๐,๕๒๐ ๑๐,๐๐๐ ๒๕ ๓๕๐ ๙ ๗๙ ๑๕	
	๒.๓ เพื่อให้เกษตรกร จังหวัดลำปางมีแหล่ง จำหน่าย รวบรวม และ กระจายผลผลิต ผลิตภัณฑ์แปรรูปสินค้า เกษตรปลอดภัยที่ได้ มาตรฐานสู่ผู้บริโภค	๒.๓ จำนวนตลาดเกษตรกร Farmer Market (แห่ง)	-	๑	๑	๑	๑	๑	๗) สนับสนุนการจัดการ ความเสี่ยงที่จะกระทบต่อ พืชผลทางการเกษตร ๘) ส่งเสริมการเกษตร แบบแปลงใหญ่ สนับสนุน สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำและ รวบรวมผลผลิต
		๒.๔ มูลค่าการจำหน่าย สินค้าเกษตรปลอดภัย ภายในตลาดเกษตรกร Farmer Market (ล้านบาท)	-	๗.๓๒	๗.๖๙	๘.๐๗	๘.๔๗	๓๑.๕๕	

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						กลยุทธ์
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	
	๒.๔ เพื่อบริหารจัดการ การส่งเสริมการเกษตร แปลงใหญ่เป็นไปอย่าง มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิผล	๒.๕ ร้อยละของแปลงใหญ่ ที่มีการบริหารจัดการ ประสบผลสำเร็จอย่างเป็น รูปธรรม (ร้อยละ)	๑๐	๑๐	๑๐	๑๕	๑๕	๖๐	๙) การส่งเสริมสินค้าเกษตร มูลค่าสูง/ทางเลือก ๑๐) ส่งเสริมความเข้าใจ ของผู้บริโภคต่อมาตรฐาน เกษตรอินทรีย์/เกษตร ปลอดภัย ตลอดจน สนับสนุนมาตรฐานเกษตร ปลอดภัย/สินค้าเกษตรเพื่อ สุขภาพผู้บริโภค ๑๑) จัดทำแผนบริหาร จัดการสินค้าเกษตร เพื่อรองรับสินค้าเกษตร ที่ประสบปัญหาล้นตลาด
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการ แข่งขันภาคการเกษตร ด้วยเทคโนโลยี และ นวัตกรรม	๓.๑ เพื่อส่งเสริมการ วิจัย พัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรมด้าน การเกษตรแบบบูรณา- การทั้งภาครัฐ เอกชน และเกษตรกร	๓.๑ จำนวนผลงานด้าน วิจัย เทคโนโลยี และ นวัตกรรมด้านการเกษตร ถูกนำไปใช้ประโยชน์ (เรื่อง)	๒๘	๒๙	๓๓	๓๓	๓๓	๑๕๖	๑) ส่งเสริมและสนับสนุน การวิจัย เทคโนโลยี และ นวัตกรรมด้านการเกษตร ๒) ส่งเสริมการนำงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมไป ใช้ประโยชน์
	๓.๒ เพื่อผลักดันให้นำ ผลงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้าน การ เกษ ทร ไป ใช้ ประโยชน์	๓.๒ จำนวนเกษตรกรและ ผู้รับบริการได้รับการ ถ่ายทอดเทคโนโลยีและ นวัตกรรมสามารถนำความรู้ ไปประยุกต์ใช้ได้ (ราย)	๒,๑๗๐	๒,๒๗๐	๒,๒๗๐	๒,๒๗๐	๒,๒๗๐	๑๑,๒๕๐	๓) พัฒนาเกษตรแม่นยำสูง/ เครื่องจักรกลการเกษตร

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						กลยุทธ์
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การบริหารจัดการ ทรัพยากรการเกษตรและ สิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล และยั่งยืน	เพื่อให้เกิดการบริหาร จัดการทรัพยากร การเกษตรและ สิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล และยั่งยืนทั้งในแง่ของ การใช้ประโยชน์และ การอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๔.๑ จำนวนพื้นที่ดินได้รับ การจัดการและฟื้นฟู (ไร่)	๓,๘๒๒	๖,๑๕๐	๕,๓๐๐	๕,๓๐๐	๕,๓๐๐	๒๕,๘๗๒	๑) ฟื้นฟูและอนุรักษ์ ทรัพยากรการเกษตร ๒) ส่งเสริมการเกษตรที่เป็น มิตรกับสิ่งแวดล้อม ๓) บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๔) บริหารจัดการพื้นที่ทำกิน ทางการเกษตร
		๔.๒ จำนวนแหล่งน้ำใน ไร่นานอกเขตชลประทาน และแหล่งน้ำเพื่อ การอนุรักษ์ได้รับ การพัฒนา (บ่อ/แห่ง)	๓๐๐ บ่อ ๙ แห่ง	๒๐๐ บ่อ ๘ แห่ง	๑๕๐ บ่อ ๕ แห่ง	๑๕๐ บ่อ ๕ แห่ง	๑๕๐ บ่อ ๕ แห่ง	๙๕๐ บ่อ ๓๒ แห่ง	
		๔.๓ จำนวนพื้นที่ ชลประทานที่เพิ่มขึ้น (ไร่)	๔,๘๐๐	๗,๗๐๐	๗,๗๐๐	๙,๐๕๐	๘,๓๐๐	๓๗,๕๕๐	
		๔.๔ จำนวนพื้นที่ที่เกษตรกร ได้รับจัดที่ดินทำกิน (ไร่)	๕,๓๐๘	๒,๕๑๒	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๑๕,๓๒๐	
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหาร จัดการภาครัฐและกลไก การขับเคลื่อนสู่การ ปฏิบัติเชิงพื้นที่	เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารงานแบบ บูรณาการ ทั้งด้าน บุคลากรและ กระบวนการ ทำงานให้เกิดความ ต่อเนื่อง มีธรรมาภิบาล โปร่งใส ตรวจสอบได้	๕.๑ จำนวนฐานข้อมูล ด้านการเกษตรและ สหกรณ์ของจังหวัดลำปาง มีการปรับปรุงให้เป็น ปัจจุบัน (ระบบ)	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑) พัฒนาบุคลากร การเกษตรภาครัฐ และ กระบวนการทำงาน ในลักษณะบูรณาการ ๒) การพัฒนาระบบเตือนภัย ๓) พัฒนาฐานข้อมูล Big Data ๔) สนับสนุนเครื่องมือ/ อุปกรณ์ เทคโนโลยีในการ พัฒนาระบบการทำงานของ องค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ
		๕.๒ จำนวนโครงการที่มี การบูรณาการการทำงาน ร่วมกัน (โครงการ)	๒	๒	๒	๒	๒	๑๐	

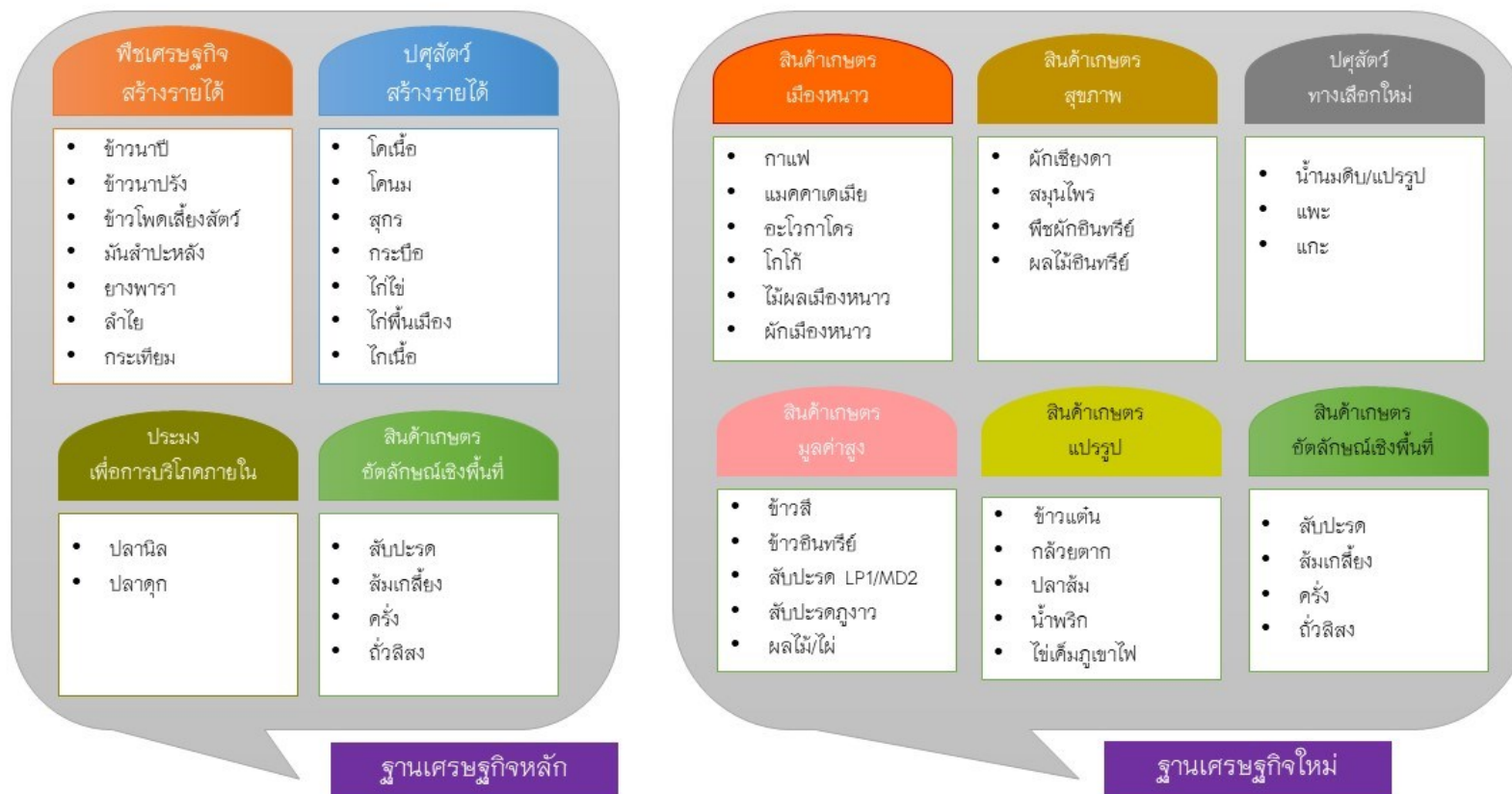
๖. วิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด และกลยุทธ์การพัฒนา

วิสัยทัศน์ (Vision) ปรับปรุงใหม่ “ลำปางเกษตรคุณภาพ มาตรฐานแบบครบวงจร”				
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตร ตลอดโซ่อุปทาน	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาค การเกษตรด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรม	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตร และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐและกลไก การขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติเชิงพื้นที่
เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ๑. รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือน ๒๐๘,๗๑๗ บาท/ครัวเรือน/ปี ๒. จำนวนพื้นที่การทำการเกษตรกรรมยั่งยืน ๑๖,๖๐๒ ไร่ ๓. จำนวนสถาบันเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนา ๑๔๖ สหกรณ์/กลุ่ม ๔. จำนวนเกษตรกรมีอาชีพ (YSF/Smart Farmer) ๓,๐๕๕ ราย	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ๑. อัตราการขยายตัวของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรของจังหวัด ร้อยละ ๑๕ (ปีละ ๓%) ๒. จำนวนแปลง/ฟาร์มที่ได้รับรองมาตรฐาน ๑๐,๕๒๐ แปลง/ฟาร์ม ๓. จำนวนตลาดเกษตรกร Farmer Market ๑ แห่ง ๔. มูลค่าการจำหน่ายสินค้าเกษตรปลอดภัยภายในตลาดเกษตรกร Farmer Market ๓๑.๕๕ ล้านบาท ๕. ร้อยละ ๖๐ ของแปลงใหญ่ที่มีการบริหารจัดการประสบผลสำเร็จ อย่างเป็นรูปธรรม	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ๑. จำนวนผลงานด้านวิจัย เทคโนโลยี และ นวัตกรรมด้านการเกษตรถูกนำไปใช้ ประโยชน์ ๑๕๖ เรื่อง ๒. จำนวนเกษตรกรและผู้รับบริการได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรม สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ ๑๑,๒๕๐ ราย	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ๑. จำนวนพื้นที่ดินได้รับการจัดการและ พื้นที่ ๒๕,๔๗๒ ไร่ ๒. จำนวนแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ๙๕๐ ปอ และแหล่งน้ำ เพื่อการอนุรักษ์ได้รับการพัฒนา ๓๒ แห่ง ๓. จำนวนพื้นที่ชลประทานที่เพิ่มขึ้น ๓๗,๕๕๐ ไร่ ๔. จำนวนพื้นที่ที่เกษตรกรได้บริหารจัดการที่ดิน ทำกิน ๑๕,๓๒๐ ไร่	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ๑. จำนวนฐานข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ของ จังหวัดลำปางมีการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน ๑ ระบบ ๒. จำนวนโครงการที่มีการบูรณาการการทำงาน ร่วมกัน ๑๐ โครงการ
กลยุทธ์การพัฒนา ๑. ขยายผลการทำการเกษตรตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๒. เสริมสร้างความภาคภูมิใจ และความ มั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกร ๓. ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนให้เห็น ผลในทางปฏิบัติ ๔. พัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่ เกษตรกรมีอาชีพ ๕. สร้างความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่าย ของเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร ๖. YSF/Smart Farmer/Smart Group ๗. การสนับสนุนการใช้เทคโนโลยี ในการเกษตรผู้สูงอายุ	กลยุทธ์การพัฒนา ๑) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการของตลาด ๒) ส่งเสริมการบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตร เพื่อเชื่อมโยงตั้งแต่ การผลิต การแปรรูป และการตลาด อย่างครบวงจร ๓) เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร/แปรรูป สร้าง Value Added ๔) การยกระดับ Farmer Market เป็นศูนย์กระจาย/การตลาดเชิงรุก นำการผลิต ๕) การส่งเสริมท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๖) สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน ๗) สนับสนุนการจัดการความเสี่ยงที่จะกระทบต่อพืชผลทางการเกษตร ๘) ส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ สนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำและ รวบรวมผลผลิต ๙) การส่งเสริมสินค้าเกษตรมูลค่าสูง/ทางเลือก ๑๐) ส่งเสริมความเข้าใจของผู้บริโภคต่อมาตรฐานเกษตรอินทรีย์/ เกษตรปลอดภัย ตลอดจนสนับสนุนมาตรฐานเกษตรปลอดภัยสินค้าเกษตร เพื่อสุขภาพผู้บริโภค ๑๑) จัดทำแผนบริหารจัดการสินค้าเกษตร เพื่อรองรับสินค้าเกษตรที่ประสบ ปัญหาสินค้าตลาด	กลยุทธ์การพัฒนา ๑) ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เทคโนโลยี และ นวัตกรรมด้านการเกษตร ๒) ส่งเสริมการนำงานวิจัย เทคโนโลยี และ นวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ ๓) พัฒนาเกษตรแม่นยำสูง/เครื่องจักรกล การเกษตร	กลยุทธ์การพัฒนา ๑. พื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร ๒. ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม ๓. บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๔. บริหารจัดการพื้นที่ทำกินทาง การเกษตร	กลยุทธ์การพัฒนา ๑) พัฒนาศูนย์กลางการเกษตรภาครัฐ และ กระบวนการทำงานในลักษณะบูรณาการ ๒) การพัฒนาระบบเพือนภัย ๓) พัฒนาฐานข้อมูล Big Data ๔) สนับสนุนเครื่องมือ/อุปกรณ์ เทคโนโลยีในการ พัฒนาระบบการทำงานขององค์กรอย่างมี ประสิทธิภาพ

แผนภาพที่ ๖ วิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด และกลยุทธ์การพัฒนา

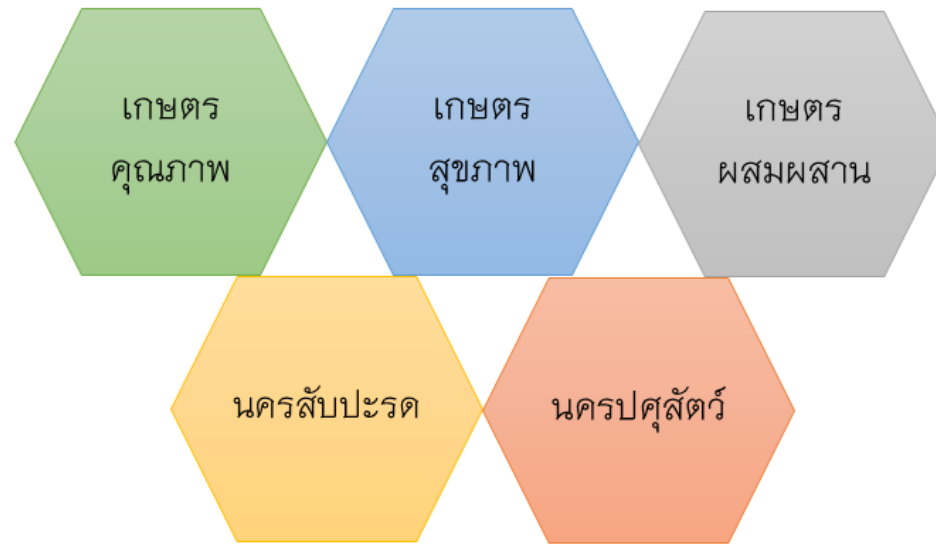
๗. ตำแหน่งเชิงยุทธศาสตร์ Positioning สินค้าเกษตรของจังหวัดลำปาง

ตำแหน่งเชิงยุทธศาสตร์ Positioning สินค้าเกษตรของจังหวัดลำปาง

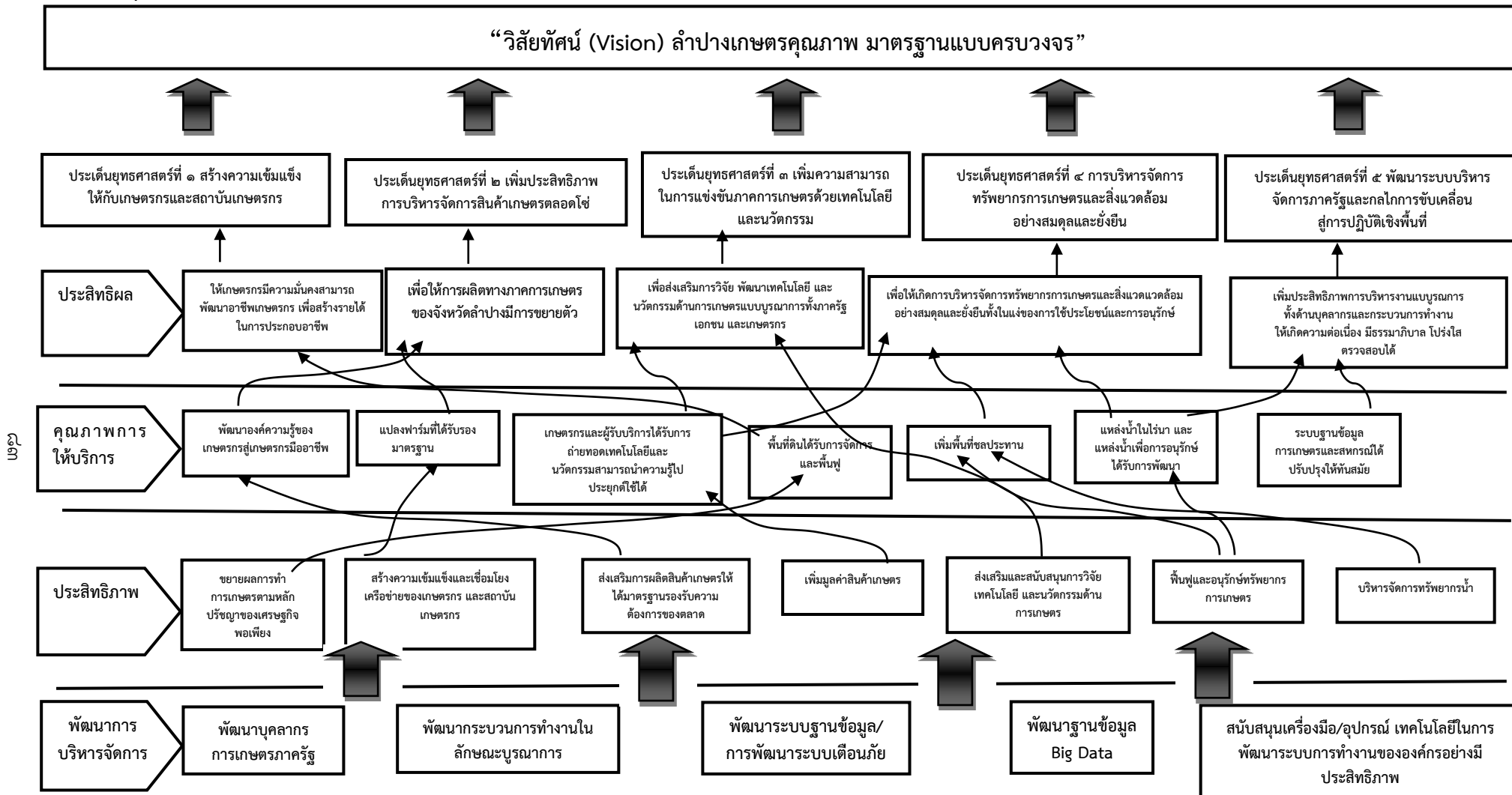
แผนภาพที่ ๗ ตำแหน่งเชิงยุทธศาสตร์ Positioning สินค้าเกษตรของจังหวัดลำปาง

๘. จุดเน้นทางยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรของจังหวัด (Positioning)

แผนภาพที่ ๘ จุดเน้นทางยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรของจังหวัด (Positioning)

๙. แผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategy Map)

แผนภาพที่ ๙ แผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategy Map)

๑๐. สรุปข้อเสนอโครงการตามจุดเน้นทางยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรของจังหวัด (Positioning)

ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดลำปาง (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)

ตารางที่ ๓๗ สรุปข้อเสนอโครงการตามจุดเน้นทางยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรของจังหวัด (Positioning)

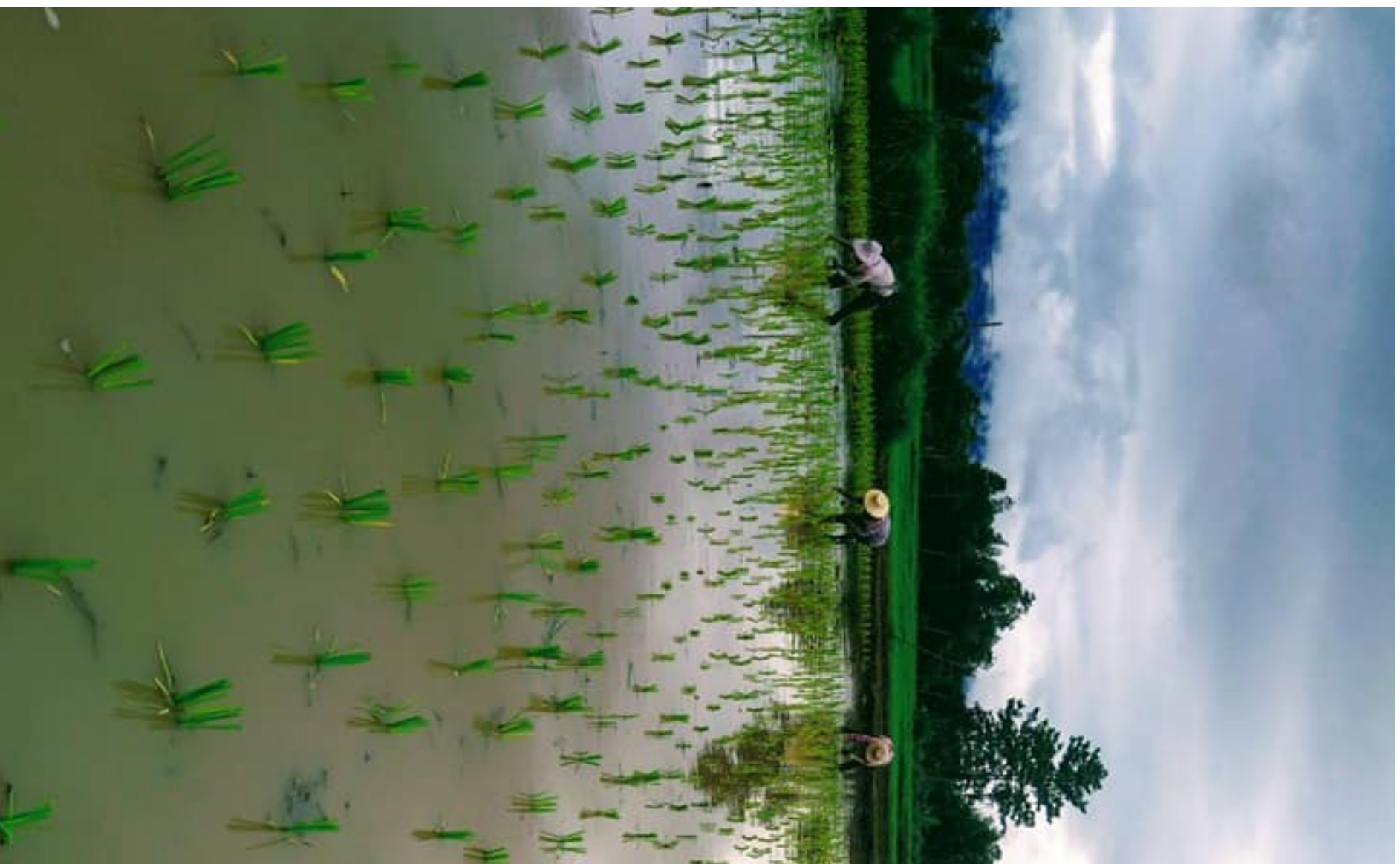
โครงการ	งบประมาณ	วัตถุประสงค์โครงการ			
		การเพิ่มประสิทธิภาพ	การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน	การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตร	หมายเหตุ
Positioning ๑.เมืองเกษตรคุณภาพจังหวัดลำปาง	...				
๑. โครงการการสร้างรายได้เสริมจากการเลี้ยงปูนาและการเพิ่มมูลค่าสินค้าแปรรูปจากปูนา เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยววัฒนธรรมอาหารท้องถิ่นจังหวัดลำปาง หน่วยงานดำเนินการ : สำนักงานประมงจังหวัด	๓,๗๕๐,๐๐๐		✓		งบจังหวัด
๒. ส่งเสริมการปลูกไม้ดอกเมืองหนาวบนพื้นที่สูง หน่วยงานดำเนินการ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรลำปาง	๒๖๒,๑๒๐	✓			งบจังหวัด
๓. โครงการพัฒนาและส่งเสริมเกษตรมูลค่าสูง หน่วยงานดำเนินการ : สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง	๔,๑๔๔,๗๕๐	✓			งบจังหวัด
๔. ส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงปลานิลในกระชังบ่อดินสู่มาตรฐานความปลอดภัย หน่วยงานดำเนินการ : สำนักงานประมงจังหวัด	๑,๖๐๐,๐๐๐	✓			งบจังหวัด
๕. ศูนย์ผลิตพันธุ์ปลานิล "เดินตามรอยเท้าพ่อ หน่วยงานดำเนินการ : สำนักงานประมงจังหวัด	๒,๖๓๘,๐๐๐	✓			งบจังหวัด

โครงการ	งบประมาณ	วัตถุประสงค์โครงการ			
		การเพิ่ม ประสิทธิภาพ	การเพิ่มขีด ความสามารถ ในการแข่งขัน	การบริหาร จัดการ ทรัพยากร การเกษตร	หมายเหตุ
๖. โครงการก่อสร้างโรงแปรรูปผลผลิตทางเกษตรให้ได้มาตรฐาน GMP หน่วยงานดำเนินการ : สำนักงานเกษตรจังหวัด	๕๐๐,๐๐๐		✓		งบจังหวัด
๗. โครงการส่งเสริมและพัฒนากการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร หน่วยงานดำเนินการ : สำนักงานเกษตรจังหวัด	๙๖๕,๐๐๐		✓		งบจังหวัด
๘. โครงการก่อสร้างเตาอบข้าวชุมชน หน่วยงานดำเนินการ : สำนักงานเกษตรจังหวัด	๖,๗๐๐,๐๐๐		✓		งบจังหวัด
๙. โครงการส่งเสริมและพัฒนาบรรจุภัณฑ์สินค้าเกษตรตำบล เวียงตาล หน่วยงานดำเนินการ : สำนักงานเกษตรจังหวัด	๒๙๔,๕๐๐		✓		งบจังหวัด
๑๐. โครงการส่งเสริมและพัฒนาตลาดเกษตรสุขภาพ หน่วยงานดำเนินการ : สำนักงานเกษตรจังหวัด	๓๒๑,๐๐๐		✓		งบจังหวัด
๑๑. โครงการส่งเสริมการตลาดสินค้าจังหวัดลำปาง หน่วยงานดำเนินการ :สำนักงานพาณิชย์จังหวัด	๒,๐๐๐,๐๐๐...		✓		งบจังหวัด
Positioning ๒. เมืองเกษตรสุขภาพจังหวัดลำปาง	...				
๑. โครงการการผลิตเมล็ดพันธุ์ผักและสมุนไพรอินทรีย์ เพื่อการพึ่งพาตนเองของชุมชนแบบครบวงจร หน่วยดำเนินงาน สำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำปาง	๑๗๕,๖๐๐	✓			งบจังหวัด

โครงการ	งบประมาณ	วัตถุประสงค์โครงการ			
		การเพิ่ม ประสิทธิภาพ	การเพิ่มขีด ความสามารถ ในการแข่งขัน	การบริหาร จัดการ ทรัพยากร การเกษตร	หมายเหตุ
๒. โครงการส่งเสริมการผลิตและใช้ปุ๋ยหมักธรรมชาติปุ๋ยอินทรีย์ (ปุ๋ยอัดเม็ดบ้านน้ำจ้ำ) หน่วยดำเนินงาน สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง	๑๙๑,๐๐๐	✓			งบจังหวัด
๓. โครงการส่งเสริมการผลิตพืชผักปลอดภัยและผักอินทรีย์ ได้ มาตรฐาน หน่วยดำเนินงาน สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง	๙๕๕,๖๐๐	✓			งบจังหวัด
๔. โครงการการส่งเสริมป้องกันสุขภาพของกลุ่มแรงงานเกษตรกร ผ่านรูปแบบเกษตรปลอดภัยใส่ใจสุขภาพและสิ่งแวดล้อม หน่วยดำเนินการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปาง ร่วมกับ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	๔๕๕,๕๐๐		✓		งบจังหวัด
๕.โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรคุณภาพ ปลอดภัยได้มาตรฐานแบบครบวงจร (ข้าว สมุนไพร) หน่วยดำเนินการ สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง	๙๗๑,๖๐๐	✓			งบจังหวัด
Positioning ๓. เมืองเกษตรผสมผสานตามแนวทางเศรษฐกิจ พอเพียงจังหวัดลำปาง	...				
๑. โครงการพัฒนาและส่งเสริมเมืองเกษตรผสมผสาน ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง จังหวัดลำปาง หน่วยดำเนินการ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง	๒,๗๘๒,๐๐๐			✓	งบจังหวัด

โครงการ	งบประมาณ	วัตถุประสงค์โครงการ			
		การเพิ่ม ประสิทธิภาพ	การเพิ่มขีด ความสามารถ ในการแข่งขัน	การบริหาร จัดการ ทรัพยากร การเกษตร	หมายเหตุ
Positioning ๔. เมืองนครสับปรดจังหวัดลำปาง	...				
๑. โครงการส่งเสริมการปลูกพืชทดแทนสับปรด หน่วยดำเนินการ สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง	๒,๘๕๑,๓๐๐	✓			งบจังหวัด
๒. โครงการส่งเสริมการผลิตหน่อพันธุ์สับปรดผลสดพันธุ์MD ๒ และLP ๑ หน่วยดำเนินการ สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง	๑,๘๘๑,๐๐๐	✓			งบจังหวัด
๓. โครงการส่งเสริมและพัฒนากการผลิตสับปรदनอกฤดู หน่วยดำเนินการ สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง	๑,๑๑๗,๘๐๐	✓			งบจังหวัด
๔. โครงการส่งเสริมการแปรรูปสับปรด หน่วยดำเนินการ สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง	๒๔๒,๘๐๐		✓		งบจังหวัด
Positioning ๕. เมืองนครปสุสัตว์จังหวัดลำปาง	...				
๑. โครงการส่งเสริมและพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโคเนื้อ คุณภาพ หน่วยดำเนินการ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลำปาง	๕,๐๒๖,๕๐๐	✓			งบจังหวัด
๒. โครงการส่งเสริมและพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและเพิ่ม มูลค่าสินค้าผลิตภัณฑ์แปรรูปจากน้ำนมโคคุณภาพสูง หน่วยดำเนินการ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลำปาง	๒,๗๕๖,๕๐๐		✓		งบจังหวัด
๓. โครงการส่งเสริมและพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแพะแกะ และสร้างความเข้มแข็งให้กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะ-แกะ หน่วยดำเนินการ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลำปาง	๑,๔๐๐,๐๐๐	✓			งบจังหวัด

** ในช่องหมายเหตุให้ระบุแหล่งที่มาของงบประมาณ ** งบพัฒนาจังหวัด ปี ๒๕๖๓

(๑๑๑๑ - ๑๑๑๑.๑.๑)

สภามหาวิทยาลัย
และ
แผนกพัฒนาระบบบริหาร
และ
แผนกบริหาร
และ
แผนกบริหาร

โครงการภายใต้

ส่วนที่ ๕

ส่วนที่ ๕

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดลำปาง (พ.ศ. ๒๕๖๑ – พ.ศ. ๒๕๖๕)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ
๑. ขยายผล การทำ การเกษตร ตามหลัก ปรัชญา เศรษฐกิจ พอเพียง																
	โครงการ พัฒนาศูนย์ เครือข่าย ปราชญ์ ชาวบ้าน	สป.กษ.	๔๔๐	๑,๑๔๕,๔๐๐	๓๗๕	๑,๐๐๐,๖๐๐	๓๗๕	๑,๐๐๐,๖๐๐	๓๗๕	๑,๐๐๐,๖๐๐	๓๗๕	๑,๐๐๐,๖๐๐	๑,๙๔๐	๕,๑๔๗,๘๐๐	สนง.กษ. ลำปาง	
	โครงการ ๕ ประสาน สืบ สานเกษตร ทฤษฎีใหม่ ภายในหลวง	สป.กษ.	๑,๔๐๗	๙๒๘,๖๒๐	๑,๒๓๐	๘๑๑,๘๐๐	๑,๐๐๐	๖๖๐,๐๐๐	๑,๐๐๐	๖๖๐,๐๐๐	๑,๐๐๐	๖๖๐,๐๐๐	๕,๖๓๗	๓,๗๒๐,๔๒๐	สนง.กษ. ลำปาง	กษ. ๑๐ หน่วย งาน
	โครงการ ขยายผล โครงการอื่น เนื่องมาจาก พระราชดำริ	งบกรมฯ	๕ ราย	๓,๐๐๐	๕ ราย	๑๓,๐๐๐	๕ ราย	๑๓,๐๐๐	๕ ราย	๑๓,๐๐๐	๕ ราย	๑๓,๐๐๐	๑๕ ราย	๕๕,๐๐๐	สนง.กษจ. ลป.	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ
	โครงการ สนับสนุน โครงการ คลินิกเกษตร เคลื่อนที่ฯ	งบกรมฯ	๓๐๐ ราย	๖๐,๐๐๐	๖๐๐ ราย	๙๖,๐๐๐	๖๐๐ ราย	๙๖,๐๐๐	๖๐๐ ราย	๙๖,๐๐๐	๖๐๐ ราย	๙๖,๐๐๐	๒,๗๐๐ ราย	๔๔๔,๐๐๐	สนง.กษจ. ลป.	
	ส่งเสริมการ ทำเกษตร ผสมผสาน ตามรอยเท้า พ่อ เพื่อ ความยั่งยืน	งบพัฒนา จังหวัด	๓ กลุ่ม	๒๒๐,๐๐๐									๓ กลุ่ม	๒๒๐,๐๐๐	สนง.กษจ. ลป.	
	โครงการ พัฒนา เกษตรกรรม ยั่งยืน															
	ส่งเสริมการ ดำเนินงานอัน เนื่องมาจาก พระราชดำริ ๑) ประยุกต์ใช้ แนวพระราช- ดำริ เป็น แนวทาง ขับเคลื่อน พัฒนาชุมชน อย่างยั่งยืน (บันได ๗ ขั้น)	กรมส่งเสริม สหกรณ์		๒๐๐,๘๐๐	๑ สหกรณ์	๖๐,๘๐๐									สนง. สหกรณ์ จ.ลำปาง	

[illegible]

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ
	๕)ขับเคลื่อน ปรัชญา เศรษฐกิจ พอเพียง		๓๕ ราย	๕๓,๐๐๐												
	พัฒนา สหกรณ์/กลุ่ม เกษตรกรใน พื้นที่โครงการ หลวง	กรมส่งเสริม สหกรณ์	๑ สหกรณ์	๔๙๓,๕๖๐	๑ สหกรณ์	๑๘๑,๒๐๐	๑ สหกรณ์	๖	๑ สหกรณ์	๑๘๑,๒๐๐	๑ สหกรณ์	๑๘๑,๒๐๐	๑ สหกรณ์	๑,๒๑๘,๓๖๐	/	
	ส่งเสริม การเกษตร ตามแนวทาง ทฤษฎีใหม่ ในสหกรณ์ และกลุ่ม เกษตรกร	กรมส่งเสริม สหกรณ์	๑๑๐ ราย	-	๑๑๐ ราย	๖,๒๐๐	๑๑๐ ราย	๖,๒๐๐	๑๑๐ ราย	๖,๒๐๐	๑๑๐ ราย	๖,๒๐๐	๕๕๐ ราย	๒๔,๘๐๐	/	
	ส่งเสริม เกษตร ผสมผสาน ในสหกรณ์ และกลุ่ม เกษตรกร	กรมส่งเสริม สหกรณ์	๑ สหกรณ์	๕๕๒,๐๒๐	-	-	-	-	-	-	-	-	๑ สหกรณ์	๕๕๒,๐๒๐	/	
	กิจกรรมหลัก ส่งเสริมและ พัฒนาการผลิต ข้าวอินทรีย์	กรมการข้าว		๙๖๑,๗๐๐		๖๒๑,๘๖๐		๖๒๑,๘๖๐		๖๒๑,๘๖๐	-	-		๒,๘๒๗,๒๘๐	ศมช.ลป	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ		
															หลัก	ร่วม
	๑. ประชาสัมพันธ์และ การรับสมัครเกษตรกร		๓ กลุ่ม		๑๗ กลุ่ม		-		-				๑๗ กลุ่ม		ยอดผลรวมคือ กลุ่มเป้าหมาย เกษตรกรต่อเนื่อง ปี ๒๕๖๑ เนื่องจากผ่านการ ตรวจประเมิน กลุ่มเตรียมความ พร้อม ปี ๒๕๖๑ จำนวน ๑๗ กลุ่ม/๕๒๐ ราย	
	๒. การอบรมเชิง ปฏิบัติการจัดทำระบบ ควบคุมภายใน แบบกลุ่มและเตรียมความ พร้อม															
	- อบรม กลุ่มเกษตรกร ปี ๒๕๖๐		๑๗ กลุ่ม/ ๖๓๕ ราย		-		-		-				๑๗ กลุ่ม/ ๖๓๕ ราย			
	- อบรม กลุ่มเกษตรกร ปี ๒๕๖๑		๑๘ กลุ่ม/ ๕๘๐ ราย		๑๗ กลุ่ม/ ๕๒๐ ราย		-		-				๑๗ กลุ่ม/ ๕๒๐ ราย			
	- อบรม กลุ่มเกษตรกร ปี ๒๕๖๒		-		๘ กลุ่ม/ ๑๘๔ ราย		๘ กลุ่ม/ ๑๘๔ ราย		-				๘ กลุ่ม/ ๑๘๔ ราย			
	๓. การตรวจรับรองและ ประเมินเบื้องต้น															
	- ตรวจประเมิน		๑๘ กลุ่ม/ ๕๘๐ ราย/		๘ กลุ่ม/ ๑๘๔ ราย/		-		-				๒๖ กลุ่ม/ ๗๖๔ ราย/			

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ
	เบื้องต้นกลุ่มเตรียมความพร้อม (T๑)		๒,๗๐๕.๐๐ ไร่		๑,๐๘๒.๐๐ ไร่								๓,๗๘๗.๐๐ ไร่			
	- ตรวจประเมินกลุ่มพร้อมตรวจ ในระยะปรับเปลี่ยน (T๒)		๑๖ กลุ่ม/ ๖๑๐ ราย/ ๓,๑๒๐.๗ ไร่		๑๗ กลุ่ม/ ๕๒๐ ราย/ ๒,๓๓๐.๒๕ ไร่		๘ กลุ่ม/ ๑๘๔ ราย/ ๑,๐๘๒.๐๐ ไร่		-				๔๑ กลุ่ม/ ๑,๓๑๔ ราย/ ๖,๕๓๓ ไร่			
	- ตรวจรับรองมาตรฐานการผลิตข้าวอินทรีย์ Organic Thailand (T๓)		๑ กลุ่ม/ ๒๕ ราย/ ๑๒๓.๐๐ ไร่		๑๓ กลุ่ม/ ๔๔๙ ราย/ ๒,๒๓๗.๗๕ ไร่		๓๐ กลุ่ม/ ๙๖๙ ราย/ ๔,๕๖๘ ไร่		๓๘ กลุ่ม/ ๑,๑๕๓ ราย/ ๕,๖๕๐ ไร่				๓๘ กลุ่ม/ ๑,๑๕๓ ราย/ ๕,๖๕๐ ไร่		เกษตรกรเป้าหมายเดิม	
	๔.ติดตามให้คำแนะนำเกษตรกร		๓๕ ครั้ง		๓๓ ครั้ง		๑๒ ครั้ง		๑๒ ครั้ง				๑๐๔ ครั้ง			
	๕. จ้างเหมาเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน		๒ ราย		๒ ราย		๒ ราย		๒ ราย				๒ ราย			
	กิจกรรมหลักโครงการย่อยทฤษฎีใหม่	กรมการข้าว		๓๓,๑๐๐		๒๒,๐๐๐		๒๒,๐๐๐		๒๒,๐๐๐		๒๒,๐๐๐		๑๒๑,๑๐๐	ศมช.ลป.	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ		
															หลัก	ร่วม
	๑. ฝึกอบรม หลักสูตร กลางปรับ แนวคิดเกษตร ทฤษฎีใหม่		๒ วัน		๒ วัน		๒ วัน		๒ วัน		๒ วัน		๑๐ วัน			
	๒. จัด พบปะเกษตรกร ๓ ประสาน/ ๕ประสาน		๔๖ ราย		๒๓ ราย		๒๓ ราย		๒๓ ราย		๒๓ ราย		๑๓๘ ราย			
	๓. จัดทำ ผังแปลง/ วางแผนการผลิต		๔๖ ราย		๒๓ ราย		๒๓ ราย		๒๓ ราย		๒๓ ราย		๑๓๘ ราย			
	๔. ประสาน ขอรับปัจจัย การผลิตขั้น พื้นฐาน		๔๖ ราย		๒๓ ราย		๒๓ ราย		๒๓ ราย		๒๓ ราย		๑๓๘ ราย			
	๕. จัดทำ บัญชีครัวเรือน/ บัญชีฟาร์ม		๔๖ ราย		๒๓ ราย		๒๓ ราย		๒๓ ราย		๒๓ ราย		๑๓๘ ราย			
	๖. จัดทำ แปลงเรียนรู้ เกษตรทฤษฎีใหม่		๑ ครั้ง		๑ ครั้ง		๑ ครั้ง		๑ ครั้ง		๑ ครั้ง		๕ ครั้ง			
	๗. ติดตาม ให้คำแนะนำ เกษตรกร		๑๒ ครั้ง		๑๒ ครั้ง		๑๒ ครั้ง		๑๒ ครั้ง		๑๒ ครั้ง		๖๐ ครั้ง			

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ
	โครงการสอน แนะการจัดทำ บัญชีต้นทุน อาชีพแก่ เกษตรกรที่ น้อมนำหลัก ทฤษฎีใหม่มา ปรับใช้	กรมตรวจ บัญชีสหกรณ์ ลำปาง	๑,๔๒๕ ราย	๔๘๓,๖๕๐	๑,๔๓๔ ราย	๕๐๓,๓๗๐							๒,๘๕๙ ราย	๙๘๗,๐๒๐		
	โครงการ คลินิกเกษตร เคลื่อนที่ฯ	กรมประมง	๖๐ ราย	๘,๐๐๐	๖๐ ราย	๘,๐๐๐	๖๐ ราย	๘,๐๐๐	๖๐ ราย	๘,๐๐๐	๖๐ ราย	๘,๐๐๐	๓๐๐ ราย	๔๐,๐๐๐	สนง. ประมง จังหวัด	
๒. เสริมสร้าง ความ ภาคภูมิใจ และความ มั่นคงในการ ประกอบอาชีพ เกษตรกร																
	โครงการ อาสาสมัคร เกษตรกร	งบกรมฯ	๒๖๐ ราย	๘๑,๐๐๐	๑๕ ราย	๙๓,๖๘๐	๑๕ ราย	๙๓,๖๘๐	๑๕ ราย	๙๓,๖๘๐	๑๕ ราย	๙๓,๖๘๐	๓๒๐ ราย	๔๕๕,๗๒๐	สนง.กษจ. ลป.	
	ออกหนังสือ รับรองการทำ ประโยชน์ ในที่ดินของ นิคมสหกรณ์	กรมส่งเสริม สหกรณ์	๑ นิคม สหกรณ์	๗,๑๐๓	๑ นิคม สหกรณ์	๑๐,๙๑๖.๓๐	๑ นิคม สหกรณ์	๑๐,๙๑๖.๓๐	๑ นิคม สหกรณ์	๑๐,๙๑๖.๓๐	๑ นิคม สหกรณ์	๑๐,๙๑๖.๓๐	๑ นิคม สหกรณ์	๕๐,๗๖๘.๒๐	/	

[illegible]

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	หลัก	ร่วม
	พระราชดำริ บ้านแม่ต๋ำ															
	- ประชุม ชี้แจงโครงการ และคัดเลือก เกษตรกร				๑ ครั้ง		๑ ครั้ง		๑ ครั้ง		๑ ครั้ง		๔ ครั้ง			
	- ถ่ายทอด องค์ความรู้ เรื่องข้าว แบบนา ขั้นบันได และการ ผลิตเมล็ด พันธุ์ข้าว ปลอดภัย เพื่อการ บริโภค				๒ ครั้ง		๒ ครั้ง		๒ ครั้ง		๒ ครั้ง		๘ ครั้ง			
	- จัดทำ แปลงเรียนรู้ และติดตาม กำกับดูแล แปลงข้าว ในทุกกระยะ การ เจริญเติบโต				๓๐ ไร่/ เกษตรกร ๒๐ ราย		๓๐ ไร่/ เกษตรกร ๒๐ ราย		๓๐ ไร่/ เกษตรกร ๒๐ ราย		๓๐ ไร่/ เกษตรกร ๒๐ ราย		๑๒๐ ไร่/ เกษตรกร ๘๐ ราย			
	- ติดตามงาน				๖ ครั้ง		๖ ครั้ง		๖ ครั้ง		๖ ครั้ง		๒๔ ครั้ง			

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ		
															หลัก	ร่วม
	๓. โครงการปิด ทองหลังพระ บ้านห้วยผาย ตามแนว พระราชดำริ															
	- ประชุม ชี้แจง โครงการ แลคค์ดเลือก เกษตรกร				๑ ครั้ง		๑ ครั้ง		๑ ครั้ง		๑ ครั้ง		๔ ครั้ง			
	- ถ่ายทอด องค์ความรู้ เรื่องการ ผลิตเมล็ด พันธุ์ข้าว และการ ผลิตเมล็ด พันธุ์ข้าว ปลอดภัย เพื่อการ บริโภค				๒ ครั้ง		๒ ครั้ง		๒ ครั้ง		๒ ครั้ง		๘ ครั้ง			
	- จัดทำแปลง เรียนรู้และ ติดตามกำกับ ดูแลแปลงข้าว				๕๐ ไร่/ เกษตรกร ๒๕ ราย		๕๐ ไร่/ เกษตรกร ๒๕ ราย		๕๐ ไร่/ เกษตรกร ๒๕ ราย		๕๐ ไร่/ เกษตรกร ๒๕ ราย		๒๐๐ ไร่/ เกษตรกร ๑๐๐ ราย			

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ
	ในทุกกระยะ การเจริญเติบโต															
	- ติดตามงาน				๖ ครั้ง		๖ ครั้ง		๖ ครั้ง		๖ ครั้ง		๒๔ ครั้ง			
	โครงการ เสริมสร้าง ความรู้ด้าน บัญชี แก่ เกษตรกรใน โครงการ เกษตร อินทรีย์	กรมตรวจ บัญชีสหกรณ์	-	-	๖๕	ราย	๑๘,๒๖๐						๖๕ ราย	๑๘,๒๖๐	สนง. ตรวจ บัญชี สหกรณ์ ลำปาง	
	โครงการ พัฒนาเด็ก และเยาวชน	กรมตรวจ บัญชีสหกรณ์	๑๒ ครั้ง	๓๐,๐๐๐	๑๒ ครั้ง	๒๑,๖๐๐	๑๒ ครั้ง		๑๒ ครั้ง		๑๒ ครั้ง		๖๐ ครั้ง	๕๑,๖๐๐	/	
	โครงการทำ บัญชีส่งเสริม การออม	กรมตรวจ บัญชีสหกรณ์			๑,๓๐๐ ราย	๓๒,๑๓๐							๑,๓๐๐ ราย	๓๒,๑๓๐	/	
	โครงการ ส่งเสริมการ จัดทำบัญชี ต้นทุนอาชีพ แก่เกษตรกร	กรมตรวจ บัญชีสหกรณ์	๑,๒๕๐ ราย	๒๐๐,๔๐๐	๑,๒๕๐ ราย	๒๐๕,๔๔๐							๒,๕๐๐ ราย	๔๐๕,๘๔๐	/	
	โครงการ พัฒนา เกษตรกรที่ทำ บัญชีได้ใช้ บัญชีเป็น	กรมตรวจ บัญชีสหกรณ์	๓๐๐ ราย	๔๘,๐๐๐	๓๐๐ ราย	๔๐,๘๐๐							๖๐๐ ราย	๘๑,๖๐๐	/	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	หลัก	ร่วม
	โครงการพัฒนาเกษตรกรให้ใช้ข้อมูลทางบัญชีอย่างยั่งยืน	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	๑๕๐ ราย	๒๔,๐๐๐	๑๕๐ ราย	๒๔,๐๐๐							๓๐๐ ราย	๔๘,๐๐๐	/	
	โครงการสร้างความเชื่อมั่นต่อการทำธุรกรรมทางการเงินของสมาชิกสหกรณ์	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	๒๕๐ ราย	๑๗,๕๐๐	๒๕๐	๑๕,๐๐๐							๕๐๐ ราย	๓๒,๕๐๐	/	
	โครงการ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	๑๓ แห่ง	๔๓๐,๘๑๐	๑๓ แห่ง	๒๔๔,๙๔๐							๑๓ แห่ง	๖๕๗,๗๕๐	/	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ
๓. ส่งเสริม การทำ เกษตรกรรม ยั่งยืนให้เห็น ผลในทาง ปฏิบัติ																
	๑. โครงการ ส่งเสริม เกษตรแบบ แปลงใหญ่															
	กิจกรรมหลัก ระบบส่งเสริม การเกษตร แบบแปลงใหญ่	กรมการข้าว		๑,๐๔๒,๗๖๐		๘๓๖,๐๕๐		๗๓๗,๙๐๐		๖๕๑,๔๐๐		๘๔๐,๔๐๐		๔,๑๐๘,๕๑๐	ศมช.ลป	
	๑. กิจกรรม ส่งเสริมการ บริหาร จัดการศัตรู ข้าว (การ เฝ้าระวัง เพื่อเตือน ภัยและ ป้องกันศัตรู ข้าว)		๕ ราย		๕ ราย		๕ ราย		๕ ราย		๕ ราย		๒๕ ราย			

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ
	๒.จัด ประชุม เครือข่าย องค์กร ชาวนา ระดับ จังหวัด		-	-	๓๒ ราย		๓๒ ราย		๓๒ ราย		๓๒ ราย		๑๒๘ ราย			
	๓.การ ประชุมของ หน่วยงาน ภาคีร่วมกับ ผู้นำกลุ่มนา แปลงใหญ่ ระดับ จังหวัด		๓๑ ราย		๒๔ ราย		๒๔ ราย		๒๔ ราย		๒๔ ราย		๑๒๗ ราย			
	๔.จัดซื้อ วัสดุในการ ตรวจสอบ คุณภาพ เมล็ดพันธุ์		๗ แปลง		๕ แปลง		๕ แปลง		๕ แปลง		๕ แปลง		๒๗ แปลง			
	๕.จัดทำ แปลงเรียนรู้ และสาธิต		๗ แปลง		๕ แปลง		๕ แปลง		๕ แปลง		๕ แปลง		๒๗ แปลง			
	๖.จัดเวที เรียนรู้ตาม กระบวนการ		๓๒ ครั้ง		๑๐ ครั้ง		๙ ครั้ง		๔ ครั้ง		-		๕๕ ครั้ง			

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ
	โรงเรียน เกษตรกรด้าน การผลิตเมล็ด พันธุ์ข้าว และ การผลิตข้าว ตามมาตรฐาน GAP ด้าน ICS															
	๗.จัดเวที เรียนรู้ตาม กระบวนการ โรงเรียน เกษตรกรเพื่อ เพิ่มศักยภาพ คณะกรรมการ รากลุ่มผลิต ข้าว GAP ด้าน ICS		๘๐ ราย		๕ ราย		๒๐ ราย		-		-		๑๐๕ ราย			
	๘.จัดงาน รณรงค์ ส่งเสริมการ ทำนาแปลง ใหญ่		๕๐ ราย		๑๐๐ ราย		๑๐๐ ราย		๑๐๐ ราย		๑๐๐ ราย		๔๕๐ ราย			
	๙. จัดหม่า เจ้าหน้าที่ ปฏิบัติงาน		๒ ราย		๒ ราย		๒ ราย		๒ ราย		๒ ราย		๑๐ ราย			

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ
	๑๐. จัดประชุมชี้แจง/ถ่ายทอดความรู้ในกระบวนการผลิตเมล็ดพันธุ์		-		๑๓ ครั้ง		๖ ครั้ง		๓๖ ครั้ง		-		๕๕ ครั้ง			
	๑๑. ติดตาม/ให้คำแนะนำเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการในกระบวนการผลิตเมล็ดพันธุ์และระบบควบคุมภายใน		-		๑๓ ครั้ง		๖ ครั้ง		๓๖ ครั้ง		-		๕๕ ครั้ง			
	๑๒. สุ่มตัวอย่างเมล็ดพันธุ์/ตรวจวิเคราะห์คุณภาพ		-		๕ กลุ่ม		๓ กลุ่ม		๑๘ กลุ่ม		-		๒๖ กลุ่ม			
	๒.โครงการยกระดับคุณภาพ	กรมการข้าว	-	-		๖๑๒,๔๗๕		๔๗๘,๑๕๕		๔๗๘,๑๕๕		๔๗๘,๑๕๕		๒,๐๔๖,๙๔๐	ศมช.ลป	

[illegible]

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ
	อินทรีย์ เบื้องต้น (ORG)															
	๒.๑ ตรวจ ประเมิน ระบบการ ผลิตข้าว อินทรีย์ เบื้องต้น (T๑)				๑๘๔ ราย		-		-		-		๑๘๔ ราย			
	๒.๒ ตรวจสอบ และรับรอง ระบบการ ผลิตข้าว อินทรีย์(T๒ T๓ ปี ๖๑ และกลุ่มนอก โครงการ อินทรีย์ ๑ ล้านไร่)				๔๐/๑,๒ ๑๔๕กลุ่ม/ ราย		๔๐/๑,๒ ๑๔๕กลุ่ม/ ราย		๔๐/๑,๒ ๑๔๕กลุ่ม/ ราย		๔๐/๑,๒ ๑๔๕กลุ่ม/ ราย		๑๖๐/๔, ๘๕๖ กลุ่ม/ราย			
	๒.๓ ตรวจสอบ และรับรอง ระบบการ ผลิตข้าว อินทรีย์ (รายเดี่ยว				๕๗ ราย		๕๗ ราย		๕๗ ราย		๕๗ ราย		๒๒๘ ราย			

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ			
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี					
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	หลัก	ร่วม
	นอกโครงการ อินทรีย์ ๑ ล้านไร่)																	
	๒.๔ ตรวจ ประเมิน ระบบข้าว อินทรีย์				๕๕ ราย		๕๕ ราย		๕๕ ราย		๕๕ ราย		๒๒๐ ราย					
	- ขอบข่าย แหล่งผลิต				๑,๖๐๓ ราย		๑,๖๐๓ ราย		๑,๖๐๓ ราย		๑,๖๐๓ ราย		๖,๔๑๒ ราย					
	- ขอบข่าย แปรรูป/คัด บรรจุ)				๕ ราย		๕ ราย		๕ ราย		๕ ราย		๒๐ ราย					
	๒.๕ ทบทวนการ ตรวจประเมิน				๑๗/๕๒๐ กลุ่ม/ราย		๘/๑๘๔ กลุ่ม/ราย		-		-		๒๕/๗๐๔ กลุ่ม/ราย					
	๓. กิจกรรม ตรวจสอบ ร้านค้า จำหน่าย เมล็ดพันธุ์ ข้าว				๓๐		๓๐		๓๐		๓๐		๑๒๐					
	๓.โครงการ พัฒนาศักยภาพ กระบวนการ ผลิตสินค้า เกษตร	กรมการข้าว		๔๙๓,๙๕๐		๔๖๐,๐๐๐		๔๖๐,๐๐๐		๔๖๐,๐๐๐	-			๑,๘๗๓,๙๕๐	ศมช.ลป สิ้นสุด โครงการฯ ในปี ๒๕๖๔			

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ
	กิจกรรมหลัก ส่งเสริมและ พัฒนาการ ผลิตข้าว ตลาดเฉพาะ (Niche Market)															
	๑. กิจกรรม ตรวจรับรอง คุณภาพ		๒ กลุ่ม		๒ กลุ่ม		๒ กลุ่ม		๒ กลุ่ม		-		๒ กลุ่ม			
	- จัด อบรมระบบ ควบคุม ภายใน แบบกลุ่ม (ICS)		๕๐ ราย		๔๐ ราย		๔๐ ราย		๔๐ ราย		-		๔๐ ราย			
	๒.การ เชื่อมโยง การตลาด กาจำหน่าย สินค้าข้าว		๓ กลุ่ม		๓ กลุ่ม		๓ กลุ่ม		๓ กลุ่ม		-		๓ กลุ่ม			
	๓.ติดตาม ให้คำแนะนำ เกษตรกร		๓๖ ครั้ง		๓๖ ครั้ง		๓๖ ครั้ง		๓๖ ครั้ง		-		๑๔๔ ครั้ง			

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ
	๔.จ้างเหมา เจ้าหน้าที่ ปฏิบัติงาน		๒ ราย		๒ ราย		๒ ราย		๒ ราย				๒ ราย			
๔. พัฒนา องค์ความรู้ ของ เกษตรกรสู่ เกษตรกรมือ อาชีพ																
	โครงการพัฒนา เกษตรกร ปราดเปรื่อง	งบกรมฯ	๓๔๐ ราย	๑๙๐,๗๕๐	๓๗๐ ราย	๓๒๘,๐๐๐	๓๗๐ ราย	๓๒๘,๐๐๐	๓๗๐ ราย	๓๒๘,๐๐๐	๓๗๐ ราย	๓๒๘,๐๐๐	๑,๘๒๐ ราย	๑,๕๐๒,๗๕๐	สนง.กษจ. ลป.	
	เสริมสร้าง ศักยภาพ เกษตรกร รุ่นใหม่สู่การ เป็นผู้ ประกอบการ เกษตรกรมือ อาชีพ กลุ่ม จังหวัด ภาคเหนือ ตอนบน ๑	งบกลุ่ม จังหวัด ภาคเหนือ ตอนบน ๑			๕๐ ราย	๓๒๐,๓๒๕							๕๐ ราย	๓๒๐,๓๒๕	สนง.กษจ. ชม.	สนง. กษจ. ลป.
	พัฒนากลุ่ม อาชีพสร้าง มูลค่าเพิ่มใน สถาบัน เกษตรกร	กรมส่งเสริม สหกรณ์	๒ กลุ่ม	๑๔๗,๒๐๐	-	-	-	-	-	-	-	-	๒ กลุ่ม	๑๔๗,๒๐๐	/	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ
	พัฒนาสมาชิกสหกรณ์เป็นสมาชิกปราดเปรื่อง (Smart Farmer)	กรมส่งเสริมสหกรณ์	๖๕ ราย	๒๔,๑๕๐	๘๕ ราย	๓๐,๗๐๐	๘๕ ราย	๓๐,๗๐๐	๘๕ ราย	๓๐,๗๐๐	๘๕ ราย	๓๐,๗๐๐	๔๐๕ ราย	๑๔๖,๙๕๐	/	
	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	กรมส่งเสริมสหกรณ์	13 ศูนย์	96,800	13 ศูนย์	50,900	13 ศูนย์	52,000	13 ศูนย์	52,000	13 ศูนย์	52,000	13 ศูนย์	303,700	/	
	โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)	กรมประมง	๒๐๐ ราย	๕๐,๐๐๐	๒๐๐ ราย	๕๐,๐๐๐	๒๐๐ ราย	๕๐,๐๐๐	๒๐๐ ราย	๕๐,๐๐๐	๒๐๐ ราย	๕๐,๐๐๐	๑,๐๐๐ ราย	๒๕๐,๐๐๐	สนง.ประมงจังหวัด	
	พัฒนาผู้แทนเกษตรกร	งบปกติ	๒๒ ราย	๒๒,๕๕๐	๒๒ ราย	๒๔,๒๒๐	๒๒ ราย	๒๕,๖๘๐	๒๒ ราย	๒๕,๖๘๐	๒๒ ราย	๒๕,๖๘๐	๑๑๐ ราย	๑๒๓,๘๑๐	สปก.	
	สร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่	งบปกติ	๕๐ ราย	๓๙,๘๘๐	๕๐ ราย	๘๕,๖๐๐	๔๐ ราย	๖๓,๖๐๐	๔๐ ราย	๖๓,๖๐๐	๔๐ ราย	๖๓,๖๐๐	๒๒๐ ราย	๓๑๖,๒๘๐	สปก.	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	หลัก	ร่วม
	โครงการ พัฒนาเด็ก และเยาวชน	กรมตรวจ บัญชีสหกรณ์	๓๒๐ ราย	๗๓,๒๐๐	๓๒๐ ราย	๕๖,๐๐๐							๓๒๐ ราย	๑๒๙,๒๐๐	สนง. ตรวจ บัญชี สหกรณ์ ลำปาง	
๕. สร้าง ความเข้มแข็ง และเชื่อมโยง เครือข่ายของ เกษตรกร และสถาบัน เกษตรกร																
	โครงการ เสริมสร้าง และพัฒนา ศักยภาพ องค์กร เกษตรกร	งบกรมฯ	๓๕๔ ราย	๑๓๕,๘๐๐	๔๐๖ ราย	๑๐๗,๔๐๐	๔๐๖ ราย	๑๐๗,๔๐๐	๔๐๖ ราย	๑๐๗,๔๐๐	๔๐๖ ราย	๑๐๗,๔๐๐	๑,๙๗๘ ราย	๕๖๕,๔๐๐	สนง.กษจ. ลป.	
	โครงการ ขับเคลื่อน การดำเนินงาน ส่งเสริมและ พัฒนาวิสาหกิจ ชุมชน	งบกรมฯ	๒๖๐ ราย	๔๐๐,๙๕๐	๒๖๐ ราย	๑๖๘,๔๐๐	๒๖๐ ราย	๑๖๘,๔๐๐	๒๖๐ ราย	๑๖๘,๔๐๐	๒๖๐ ราย	๑๖๘,๔๐๐	๑,๓๐๐ ราย	๑,๐๗๔,๕๕๐	สนง.กษจ. ลป.	
	พัฒนา ศักยภาพ การดำเนิน ธุรกิจของ	กรมส่งเสริม สหกรณ์	๑ สหกรณ์	๖๓๐,๐๐๐	๑๙ สหกรณ์	๑,๗๑๕,๑๐๐	๑๙ สหกรณ์	๑,๗๑๕,๑๐๐	๑๙ สหกรณ์	๑,๗๑๕,๑๐๐	๑๙ สหกรณ์	๑,๗๑๕,๑๐๐	๑๙ สหกรณ์	๗,๔๙๐,๔๐๐	/	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ		
															หลัก	ร่วม
	สหกรณ์ภาค การเกษตร และกลุ่ม เกษตรกร															
	ส่งเสริมและ พัฒนาอาชีพ เพื่อแก้ไข ปัญหาที่ดิน ทำกินของ เกษตรกร	กรมส่งเสริม สหกรณ์	๑ พื้นที่	๑๙,๔๐๐	๒ พื้นที่	๑๔๔,๘๐๐	๒ พื้นที่	๑๔๔,๘๐๐	๒ พื้นที่	๑๔๔,๘๐๐	๓ พื้นที่	๑๗๓,๗๖๐	๓	๖๒๗,๕๖๐	/	
	ระบบส่งเสริม การเกษตร แบบแปลงใหญ่	กรมส่งเสริม สหกรณ์	๘ แปลง	๒๙๒,๖๐๐	๓๒ แปลง	๑๖๒,๓๑๐	๓๒ แปลง	๑๖๒,๓๑๐	๓๒ แปลง	๑๖๒,๓๑๐	๓๒ แปลง	๑๖๒,๓๑๐	๓๒ แปลง	๙๔๘,๘๔๐	/	
	สร้างความ เข้มแข็ง ให้กับกลุ่ม เกษตรกร เพื่อเข้าถึง แหล่งเงินทุน ในการผลิต และการตลาด	กรมส่งเสริม สหกรณ์	๓๓ กลุ่ม เกษตรกร	๒๐,๒๐๐	๓๕ กลุ่ม เกษตรกร	๑๖,๔๐๐	๓๕ กลุ่ม เกษตรกร	๑๙,๖๘๐	๓๕ กลุ่ม เกษตรกร	๑๙,๖๘๐	๓๕ กลุ่ม เกษตรกร	๑๙,๖๘๐	๓๕ กลุ่ม เกษตรกร	๙๕,๖๔๐	/	
	สหกรณ์และ กลุ่มเกษตรกร ได้รับการ ส่งเสริมและ พัฒนาให้ เป็นกลไก การพัฒนา	กรมส่งเสริม สหกรณ์	๑๓๐ แห่ง	๑,๑๕๐,๒๐๓	๑๔๖ แห่ง	๓,๒๘๗,๗๐๐	๑๔๖ แห่ง	๓,๒๘๗,๗๐๐	๑๔๖ แห่ง	๓,๒๘๗,๗๐๐	๑๔๖ แห่ง	๓,๒๘๗,๗๐๐	๑๔๖ แห่ง	๑๔,๓๐๑,๐๐๓	/	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ
	เศรษฐกิจและสังคมในระดับชุมชน															
	การพัฒนาธุรกิจของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร (เพื่อพัฒนาศักยภาพสหกรณ์ตามแนวทางการพัฒนาสหกรณ์ให้เป็นองค์กรหลักระดับอำเภอ	กรมส่งเสริมสหกรณ์	-	-	๘ แห่ง	๒๗๖,๐๐๐	๑๔ แห่ง	๔๘๓,๐๐๐	๑๔ แห่ง	๔๘๓,๐๐๐	๑๔ แห่ง	๔๘๓,๐๐๐	๑๔ แห่ง	๑,๗๒๕,๐๐๐	/	
	พัฒนาสถาบันเกษตรกรรูปแบบประชารัฐ	กรมส่งเสริมสหกรณ์	๑๓ สหกรณ์	๑๒๓,๙๐๐	๑๕ สหกรณ์	๑๘๔,๖๐๐	๑๔ สหกรณ์	๑๘๔,๖๐๐	๑๔ สหกรณ์	๑๘๔,๖๐๐	๑๔ สหกรณ์	๑๘๔,๖๐๐	๑๔ สหกรณ์	๘๖๒,๓๐๐	/	
	พัฒนาศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร	กรมส่งเสริมสหกรณ์	-	-	๓๐ ราย	๔๒,๑๐๐	๓๐ ราย	๔๒,๑๐๐	๓๐ ราย	๔๒,๑๐๐	๓๐ ราย	๔๒,๑๐๐	๑๒๐ ราย	๑๖๘,๔๐๐	/	
	ส่งเสริมการรวมกลุ่มผู้ผลิตสินค้าเกษตรใน	กรมส่งเสริมสหกรณ์	๒ แห่ง	๑๖,๒๐๐	-	-	-	-	-	-	-	-	๒ แห่ง	๑๖,๒๐๐	/	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ
	สถาบัน เกษตรกร															
	พัฒนาความ เข้มแข็งเพื่อ ยกระดับชั้น สหกรณ์	กรมส่งเสริม สหกรณ์	๕๗ แห่ง	๑๓๕,๖๐๐	-	-	-	-	-	-	-	-	๕๗ แห่ง	๑๓๕,๖๐๐	/	
	พัฒนา กรรมการ สหกรณ์	กรมส่งเสริม สหกรณ์			๔๐ ราย	๓๔,๐๐๐	คณะกรรมการ สหกรณ์ ตามที่กรม ส่งเสริม สหกรณ์ อนุมัติ	รอกการ จัดสรรจาก กรมส่งเสริม สหกรณ์					๔๐	๓๔,๐๐๐	ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยี การสหกรณ์ ที่ ๑๐	
	พัฒนา ผู้จัดการ สหกรณ์	กรมส่งเสริม สหกรณ์			๔๐ ราย	ร่วมกับการ อบรมของ คณะกรรมการ การ	คณะกรรมการ สหกรณ์ ตามที่กรม ส่งเสริม สหกรณ์ อนุมัติ	รอกการ จัดสรรจาก กรมส่งเสริม สหกรณ์					๔๐	งบประมาณ ร่วมกับการ อบรมของ คณะกรรมการ การ	/	
	การมีส่วนร่วม ของสมาชิก ขนาดกลาง และเล็ก	กรมส่งเสริม สหกรณ์	-	-	๒๐๐ ราย	๙๐,๔๐๐	สมาชิก สหกรณ์ ตามที่กรม ส่งเสริม สหกรณ์ อนุมัติ	รอกการ จัดสรรจาก กรมส่งเสริม สหกรณ์					๒๐๐ ราย	๙๐,๔๐๐	/	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ
	เสริมสร้าง การมีส่วนร่วม ของชุมชน ประมงใน เขตพื้นที่	กรมประมง	๒	๑๐๐,๐๐๐	๑	๕๐,๐๐๐	๑	๕๐,๐๐๐	๑	๕๐,๐๐๐	๑	๕๐,๐๐๐	๖	๓๐๐,๐๐๐	หน่วย ป้องกันและ ปราบปราม ประมงน้ำ จืดลำปาง	
	จัดเวทีการมี ส่วนรวมของ ชุมชน	กรมประมง	๑๒	๓๖,๐๐๐	๖	๑๘,๐๐๐	๖	๑๘,๐๐๐	๖	๑๘,๐๐๐	๖	๑๘,๐๐๐	๓๖	๑๐๘,๐๐๐	/	
	โครงการ พัฒนา ผู้ประกอบการ วิสาหกิจชุมชน	กรมตรวจ บัญชีสหกรณ์	-	-	๖	แห่ง	๑๑๐,๗๐๐						๖	แห่ง	/	
	โครงการ ตรวจสอบ บัญชีสหกรณ์ และกลุ่ม เกษตรกรฯ	กรมตรวจ บัญชีสหกรณ์	๑๔๙ แห่ง	๒,๔๒๒,๙๓๖ .๔๕	๑๔๖ แห่ง	๒,๔๓๕,๗๑๐							๒๙๕	๔,๘๕๘,๖๔๖	สนง.ตรวจ บัญชี สหกรณ์ ลำปาง	
	โครงการ พัฒนา ศักยภาพการ บริหาร จัดการด้าน การเงินการ บัญชีแก่ สหกรณ์ และกลุ่ม เกษตรกร	กรมตรวจ บัญชีสหกรณ์			๓๒ แห่ง	๑๕,๙๐๐							๓๒ แห่ง	๑๕,๙๐๐	/	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ		
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี				
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	หลัก
	โครงการ สร้างความรู้ ความเข้าใจ เศรษฐกิจ การเงินชั้น พื้นฐานแก่ สมาชิก สหกรณ์	กรมตรวจ บัญชีสหกรณ์	๗ แห่ง	๘๓,๖๐๐	๗ แห่ง	๘๐,๐๐๐								๑๔ แห่ง	๑๖๓,๖๐๐	/	
	การควบคุม เผื่อระวังการ ทำการประมง พื้นที่แหล่ง น้ำจืด	กรมประมง	๔๘	๙๑๐,๐๐๐	๔๖	๖๘๕,๐๐๐	๔๘	๗๒๐,๐๐๐	๔๘	๗๒๐,๐๐๐	๔๘	๗๒๐,๐๐๐	๒๓๘	๓,๗๕๕,๐๐๐	หน่วย ป้องกันและ ปราบปราม ประมงน้ำ จืดลำปาง		
	เสริมสร้าง การมีส่วนร่วม ของชุมชน ประมงใน เขตพื้นที่	กรมประมง	๒	๑๐๐,๐๐๐	๑	๕๐,๐๐๐	๑	๕๐,๐๐๐.๐ ๐	๑	๕๐,๐๐๐	๑	๕๐,๐๐๐	๖	๓๐๐,๐๐๐	หน่วย ป้องกันและ ปราบปราม ประมงน้ำ จืดลำปาง		
	จัดเวทีการมี ส่วนรวม ของชุมชน	กรมประมง	๑๒	๓๖,๐๐๐	๖	๑๘,๐๐	๖	๑๘,๐๐๐.๐ ๐	๖	๑๘,๐๐๐	๖	๑๘,๐๐๐	๓๖	๑๐๘,๐๐๐	หน่วย ป้องกันและ ปราบปราม ประมงน้ำ จืดลำปาง		
	ยุวประมง	กรมประมง	๒	๖๔,๔๐๐	๑	๔๐,๗๘๐	๑	๔๐,๗๘๐	๑	๔๐,๗๘๐	๑	๔๐,๗๘๐	๖	๒๒๗,๕๒๐	หน่วยป้องกัน และปราบปราม ประมงน้ำจืด ลำปาง		

ส่วนที่ ๕

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดลำปาง (พ.ศ. ๒๕๖๑ – พ.ศ. ๒๕๖๕)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ
๑) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการของตลาด																
	โครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน	งบกรมฯ	๕๘๘ ราย	๙๑๐,๐๐๐	๑๗๓ ราย	๒๕๗,๐๐๐	๑๗๓ ราย	๒๕๗,๐๐๐	๑๗๓ ราย	๒๕๗,๐๐๐	๑๗๓ ราย	๒๕๗,๐๐๐	๑,๒๘๐ ราย	๑,๙๓๘,๐๐๐	สนง.กษ จ.ลป.	
	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	งบกรมฯ	๑๓ ศูนย์	๘๔๒,๕๓๐	๑๓ ศูนย์	๑,๖๐๖,๕๐๐	๑๓ ศูนย์	๑,๖๐๖,๕๐๐	๑๓ ศูนย์	๑,๖๐๖,๕๐๐	๑๓ ศูนย์	๑,๖๐๖,๕๐๐	๑๓ ศูนย์	๗,๒๖๘,๕๓๐	สนง.กษ จ.ลป.	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ
	โครงการ เกษตรอินทรีย์	งบกรมฯ	๓๐ ราย	๕๘,๐๐๐	๕๐ ราย	๘๐,๐๐๐	๕๐ ราย	๘๐,๐๐๐	๕๐ ราย	๘๐,๐๐๐	๕๐ ราย	๘๐,๐๐๐	๒๓๐ ราย	๒๘๘,๐๐๐	สนง.กษ จ.ลพ.	
	โครงการ ส่งเสริมและ พัฒนาลำไย ให้ปลอดภัย และได้ มาตรฐาน แบบครบวงจร	งบกรมฯ	๔๓๗ ราย	๑,๘๔๙,๒๓๐									๔๓๗ ราย	๑,๘๔๙,๒๓๐	สนง.กษ จ.ลพ.	
	โครงการ ส่งเสริมการ ลดต้นทุน การผลิต และพัฒนา คุณภาพ สับปะรดให้ ปลอดภัย และได้ มาตรฐาน	งบกรมฯ	๓๘๖ ราย	๒,๘๒๒,๘๗๐									๓๘๖ ราย	๒,๘๒๒,๘๗๐	สนง.กษ จ.ลพ.	
	เพิ่ม ประสิทธิภาพ และยกระดับ มาตรฐานการ ผลิตลำไย กลุ่มจังหวัด ภาคเหนือ ตอนบน ๑ เพื่อการ ส่งออกด้วย	งบกลุ่ม จังหวัด ภาคเหนือ ตอนบน ๑	๑๐๐ ราย	๔๑๑,๐๐๐									๑๐๐ ราย	๔๑๑,๐๐๐	สนง.กษ จ.ลพ.	สนง. กษจ. ลพ.

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ		
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี				
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	หลัก
	นวัตกรรมและเทคโนโลยี																
	ส่งเสริมการผลิตสับปะรดปลอดสารเคมีภายใต้ระบบส่งเสริมเกษตรแปลงใหญ่สับปะรด	งบพัฒนาจังหวัด	๙๐ ราย	๒,๐๖๙,๗๐๐									๙๐ ราย	๒,๐๖๙,๗๐๐	สนง.กษ จ.ลป.		
	ส่งเสริมการปลูกพืชทางเลือกไม้ผลไม่ยืนต้น	งบพัฒนาจังหวัด	๑ กลุ่ม	๑๖๒,๒๕๐									๑ กลุ่ม	๑๖๒,๒๕๐	สนง.กษ จ.ลป.		
	ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์แบบครบวงจร	งบพัฒนาจังหวัด	๑ กลุ่ม	๑๘๓,๐๐๐									๑ กลุ่ม	๑๘๓,๐๐๐	สนง.กษ จ.ลป.		
	ปลูกผักไร้ดินระบบน้ำนิ่ง DFT	งบพัฒนาจังหวัด	๑ กลุ่ม	๒๐๙,๒๙๘									๑ กลุ่ม	๒๐๙,๒๙๘	สนง.กษ จ.ลป.		
	๑ไร่ คลายจน	งบพัฒนาจังหวัด	๕๐ ราย	๒,๕๐๐,๐๐๐									๕๐ ราย	๒,๕๐๐,๐๐๐	สนง.กษ จ.ลป.		
	ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตผักปลอดภัยจากสารพิษวิสาหกิจชุมชนกลุ่มฮักน้ำจาง	งบพัฒนาจังหวัด	๑ กลุ่ม	๑๗๒,๘๐๐									๑ กลุ่ม	๑๗๒,๘๐๐	สนง.กษ จ.ลป.		

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	หลัก	ร่วม
	ส่งเสริมการ ปลูกแตงโม เพื่อการแปร รูปข้าวแต่น น้ำแตงโม	งบพัฒนา จังหวัด	๒๐ ราย	๒๕๙,๖๐๐									๒๐ ราย	๒๕๙,๖๐๐	สนง.กษ จ.ลป.	
	ปลูกผัก ระบบน้ำ แบบ Mini Sprinkler	งบพัฒนา จังหวัด	๑ กลุ่ม	๓๘,๐๐๐									๑ กลุ่ม	๓๘,๐๐๐	สนง.กษ จ.ลป.	
	ส่งเสริมการ เพาะเห็ด ปลอดสารพิษ ตำบลเวียงตาล	งบพัฒนา จังหวัด	๑ กลุ่ม	๒๐๒,๘๐๐									๑ กลุ่ม	๒๐๒,๘๐๐	สนง.กษ จ.ลป.	
	ส่งเสริมการ ปลูกพืชผัก อินทรีย์ใน ระบบโรงเรือน	งบพัฒนา จังหวัด	๑ กลุ่ม	๓๑๕,๓๙๐									๑ กลุ่ม	๓๑๕,๓๙๐	สนง.กษ จ.ลป.	
	ส่งเสริมการ ปลูกไม้ผล ทดแทนการ ปลูกพืช เชิงเดี่ยว	งบพัฒนา จังหวัด	๒๐ ราย	๔๑๓,๘๐๐									๒๐ ราย	๔๑๓,๘๐๐	สนง.กษ จ.ลป.	
	ส่งเสริม การเลี้ยงผึ้ง เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพ การผลิตลำไย และเพิ่ม รายได้	งบพัฒนา จังหวัด			๓๐ ราย	๔๘๑,๔๐๐							๓๐ ราย	๔๘๑,๔๐๐	สนง.กษ จ.ลป.	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	หลัก	ร่วม
	ของเกษตรกร ผู้ปลูกลำไย แปลงใหญ่															
	ส่งเสริมและ ขยายแปลง ปลูกพืชตาม มาตรฐาน ออแกนิกEU และUSDA ออแกนิก ให้สอดคล้อง กับตลาด ในประเทศและ ต่างประเทศ	งบพัฒนา จังหวัด			๕๐ ราย	๔๙๗,๑๐๐							๕๐ ราย	๔๙๗,๑๐๐	สนง.กษ จ.ลป.	
	ยกระดับการ ผลิตถั่วเหลือง ปลอดภัย และสร้าง มูลค่าเพิ่ม จากผลิตภัณฑ์ แปรรูปถั่ว เหลืองปลอดภัย	งบกลุ่ม จังหวัด ภาคเหนือ ตอนบน ๑			๒๐ ราย	๘๑๕,๑๕๐							๒๐ ราย	๘๑๕,๑๕๐	สนง.กษ จ.มส.	สนง. กษจ. ลป.
	การเสริมสร้าง ศักยภาพ ด้านการผลิต และการตลาด ไม้ดอกกลุ่ม ปทุมมาและ ดอกกระเจียว	งบกลุ่ม จังหวัด ภาคเหนือ ตอนบน ๑			๒๐ ราย	๘๖,๐๐๐							๒๐ ราย	๘๖,๐๐๐	สนง.กษ จ.ชม.	สนง. กษจ. ลป.

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	หลัก	ร่วม
	โครงการเพิ่ม ประสิทธิภาพ การผลิตสินค้า เกษตร สับปะรด	งบกรมฯ			๑๐๐ ราย	๓๕,๐๐๐							๑๐๐ ราย	๓๕,๐๐๐	สนง.กษ จ.ลป.	
	โครงการส่งเสริม การเพิ่ม ประสิทธิภาพ การผลิตพืช ตระกูลถั่ว เพื่อความ มั่นคงด้าน อาหาร	งบกรมฯ			๘๐ ราย	๒๗๘,๖๐๐							๘๐ ราย	๒๗๘,๖๐๐	สนง.กษ จ.ลป.	
	โครงการ ส่งเสริม การเพิ่ม ประสิทธิภาพ การผลิต สินค้า (ไม้ผล)	งบกรมฯ			๑๐๐ ราย	๗๘,๐๐๐							๑๐๐ ราย	๗๘,๐๐๐	สนง.กษ จ.ลป.	
	โครงการ ส่งเสริมการ พืชประสิทธิภาพ การผลิตไม้ และหวาย เพื่อความ ยั่งยืน	งบกรมฯ			๖๐ ราย	๙๘,๐๐๐							๖๐ ราย	๙๘,๐๐๐	สนง.กษ จ.ลป.	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	หลัก	ร่วม
	โครงการ ส่งเสริมการ เพิ่มประสิทธิ- ภาพการผลิต สมุนไพร	งบกรมฯ			๓๐ ราย	๕๑,๐๐๐							๓๐ ราย	๕๑,๐๐๐	สนง.กษ จ.ลป.	
	ส่งเสริม เกษตรกร อินทรีย์ใน สหกรณ์ใน พื้นที่นคม สหกรณ์	กรมส่งเสริม สหกรณ์	๑ สหกรณ์	๑๗๔,๕๐๐	๑ สหกรณ์	๒๑๔,๐๐๐	๑ สหกรณ์	๒๑๔,๐๐๐	๑ สหกรณ์	๒๑๔,๐๐๐	๑ สหกรณ์	๒๑๔,๐๐๐	๑ สหกรณ์	๑,๐๓๐,๕๐๐	/	
	ส่งเสริม เกษตรกร อินทรีย์ใน สหกรณ์ใน พื้นที่นคม สหกรณ์ ห่างฉัตร	จังหวัด ลำปาง	๑ สหกรณ์	๗๙๕,๐๐๐	-	-	-	-	-	-	-	-	๑ สหกรณ์	๗๙๕,๐๐๐	/	
	โครงการ ส่งเสริมและ พัฒนาสินค้า เกษตร ปลอดภัยได้ มาตรฐาน แบบครบ วงจร	จังหวัด ลำปาง	-	-	๑ สหกรณ์	๖๙๘,๐๙๕	-	-	-	-	-	-	๑ สหกรณ์	๖๙๘,๐๙๕	/	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	หลัก	ร่วม
	โครงการ ยกระดับ คุณภาพ สินค้า เกษตรสู่ มาตรฐาน (GAP)	กรมวิชาการ เกษตร	๒,๐๐๐	๗๗๐,๒๕๐	๒,๐๐๐	๙๓๐,๒๕๐	๒,๐๐๐	๙๓๐,๒๕๐	๒,๐๐๐	๙๓๐,๒๕๐	๒,๐๐๐	๙๓๐,๒๕๐	๑๐,๐๐๐	๔,๔๙๓,๒๕๐	ศวพ. ลำปาง	
	ส่งเสริมและ พัฒนาสินค้า เกษตรปลอดภัย ได้มาตรฐาน แบบครบวงจร ของจังหวัด ลำปาง	งบพัฒนา จังหวัด	เกษตรกรกร ผู้เลี้ยง แพะ เกษตรกรกร ผู้เลี้ยงโค นม	๑,๕๐๑,๕๐๐									เกษตรกรกร ผู้เลี้ยง แพะ เกษตรกรกร ผู้เลี้ยงโค นม	๑,๕๐๑,๕๐๐	/	
	ส่งเสริมและ พัฒนาเพิ่ม ประสิทธิภาพ การผลิตโคเนื้อ จังหวัดลำปาง	งบพัฒนา จังหวัด			กลุ่ม เกษตรกรกร เลี้ยงโคเนื้อ ๑๐ กลุ่ม	๑,๒๑๐,๐๐๐							๑๐ กลุ่ม	๑,๒๑๐,๐๐๐	/	
	โครงการ ส่งเสริมและ พัฒนาเพิ่ม ประสิทธิ ภาพการผลิต สร้างมูลค่า เพิ่มสินค้า ปศุสัตว์ ปลอดภัย ได้คุณภาพ						เกษตรกรกร เลี้ยงโค เนื้อ,โคนม ,แพะแกะ	๙,๑๘๓,๐๐๐	เกษตรกรกร ผู้เลี้ยง โคเนื้อ,ไก่ พื้นเมือง ,แพะแกะ	๘,๖๘๐,๖๔๐	เกษตรกรกร ผู้เลี้ยง โคเนื้อ,ไก่ พื้นเมือง ,แพะแกะ	๔,๑๘๗,๒๔๐	เกษตรกรกร ผู้เลี้ยง โคเนื้อ,ไก่ พื้นเมือง ,แพะแกะ	๒๒,๐๕๐,๘๘๐	/	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ
	ของจังหวัด ลำปาง															
	โครงการ พัฒนากลุ่ม เกษตรกรผู้ การรับรอง มาตรฐาน เกษตร อินทรีย์	กรมพัฒนา ที่ดิน	๑	๑๐๐,๐๐๐	๒	๘๑,๐๐๐	๒	๘๑,๐๐๐	๒	๘๑,๐๐๐	๒	๘๑,๐๐๐	๙	๔๒๔,๐๐๐	/	
	โครงการ ตรวจสอบ รับรอง คุณภาพ สินค้า ปศุสัตว์	กรมปศุสัตว์	๑๙,๕๘๓	๔,๘๑๕,๔๔๐	๒๐,๖๓๗	๖,๐๔๕,๔๒๗	๒๐,๐๐๐	๖,๐๔๕,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๖,๐๔๕,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๖,๐๔๕,๐๐๐	๑๐๐,๒๒๐	๒๘,๙๙๕,๘๖๗	ศูนย์วิจัย และ พัฒนาการ สัตว์แพทย์ ฯ	
	โครงการ ส่งเสริม ประสิทธิภาพ การผลิต ภาคปศุสัตว์	กรมปศุสัตว์	๒๗,๒๔๔	๓,๗๖๗,๔๐๐	๑๒,๙๗๖	๔,๗๔๙,๒๕๗	๑๒,๐๐๐	๔,๗๕๐,๐๐๐	๑๒,๐๐๐	๔,๗๕๐,๐๐๐	๑๒,๐๐๐	๔,๗๕๐,๐๐๐	๗๖,๒๒๐	๒๒,๗๖๖,๖๕๗	/	
	โครงการเฝ้า ระวังป้องกัน ควบคุมโรค และชันสูตร โรคสัตว์	กรมปศุสัตว์	๑๘,๘๓๗	๔,๑๖๒,๕๒๔	๘,๖๒๐	๓,๒๙๙,๒๐๐	๘,๕๐๐	๓,๓๐๐,๐๐๐	๘,๕๐๐	๓,๓๐๐,๐๐๐	๘,๕๐๐	๓,๓๐๐,๐๐๐	๕๒,๙๕๗	๑๗,๓๖๑,๗๒๔	/	
	การพัฒนา สุขภาพสัตว์	กรมปศุสัตว์	๑๓ อำเภอ	๑,๓๖๐,๐๐๐	๑๓ อำเภอ	๔๒๕,๑๖๐	๑๓ อำเภอ	๕๕๐,๐๐๐	๑๓ อำเภอ	๕๖๐,๐๐๐	๑๓ อำเภอ	๕๗๐,๐๐๐	๑๓ อำเภอ	๓,๔๖๕,๑๖๐	ด่านกักกัน สัตว์ลำปาง	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	หลัก	ร่วม
	เฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม บำบัดและ ชั้นสูตร โรคสัตว์	กรมปศุสัตว์	๑๓ อำเภอ	๑,๒๑๕,๙๗๒	๑๓ อำเภอ	๑,๙๒๐,๕๖๑	๑๓ อำเภอ	๒,๐๐๐,๐๐๐	๑๓ อำเภอ	๒,๑๐๐,๐๐๐	๑๓ อำเภอ	๒,๒๐๐,๐๐๐	๑๓ อำเภอ	๙,๔๓๖,๕๓๓	/	
	ควบคุม ป้องกันโรค ระบาด	กรมปศุสัตว์	๑๓ อำเภอ	๘๖๖,๒๔๔	๑๓ อำเภอ	๓๑,๙๐๐	๑๓ อำเภอ	๓๑,๙๐๐	๑๓ อำเภอ	๓๑,๙๐๐	๑๓ อำเภอ	๓๑,๙๐๐	๑๓ อำเภอ	๙๙๓,๘๔๔	/	
	ตรวจสอบ รับรองคุณภาพ สินค้าปศุสัตว์	กรมปศุสัตว์	๑๓ อำเภอ	๕๐,๐๐๐	๑๓ อำเภอ		๑๓ อำเภอ		๑๓ อำเภอ		๑๓ อำเภอ		๑๓ อำเภอ		/	
	โครงการ เตรียมความ พร้อมเกษตรกร สู่มาตรฐาน ฟาร์มทะเลเลี้ยง สัตว์น้ำ	กรมประมง	๗๐ ราย	๒๓,๒๐๐	๗๐ ราย	๒๓,๒๐๐	๗๐ ราย	๒๓,๒๐๐	๗๐ ราย	๒๓,๒๐๐	๗๐ ราย	๒๓,๒๐๐	๓๕๐ ราย	๑๑๖,๐๐๐	สนง. ประมง จังหวัด ลำปาง	
	โครงการศูนย์ เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพ การผลิตสินค้า เกษตร	กรมประมง	๑๓ ศูนย์	๒๓๔,๐๐๐	๑๓ ศูนย์	๒๓๔,๐๐๐	๑๓ ศูนย์	๒๓๔,๐๐๐	๑๓ ศูนย์	๒๓๔,๐๐๐	๑๓ ศูนย์	๒๓๔,๐๐๐	๖๕ ศูนย์	๑,๑๗๐,๐๐๐	สนง. ประมง จังหวัด ลำปาง	
	โครงการ พัฒนาเกษตรกร อินทรีย์	กรมประมง	๒๐ ราย	๒๐,๐๐๐	๒๐ ราย	๒๐,๐๐๐	๒๐ ราย	๒๐,๐๐๐	๒๐ ราย	๒๐,๐๐๐	๒๐ ราย	๒๐,๐๐๐	๑๐๐ ราย	๑๐๐,๐๐๐	สนง. ประมง จังหวัด ลำปาง	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ
๒) ส่งเสริม การบริหาร จัดการใช้ อุปทาน สินค้าเกษตร																
	โครงการศูนย์ เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพ การผลิตสินค้า เกษตร	งบกรมฯ	๙๑๐ ราย	๖๙๐,๙๐๐									๙๑๐ ราย	๖๙๐,๙๐๐	สนง.กษ จ.ลป.	
	โครงการ ส่งเสริม เกษตรกรแบบ แปลงใหญ่	งบกรมฯ	๒๑ แปลง	๕,๖๒๘,๐๐๐	๒๒ แปลง	๒,๘๒๓,๖๐๐	๒๒ แปลง	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒๒ แปลง	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒๒ แปลง	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒๒ แปลง	๑๔,๔๕๑,๖๐๐	สนง.กษ จ.ลป.	
	ส่งเสริมการ ผลิตและ กระจาย เมล็ดพันธุ์ดี แก่เกษตรกร ในสถาบัน เกษตรกร	กรมส่งเสริม สหกรณ์	๒ สหกรณ์	๕๑,๘๐๐	๒ สหกรณ์	๔๕,๐๐๐	๒ สหกรณ์	๔๕,๐๐๐	๒ สหกรณ์	๔๕,๐๐๐	๒ สหกรณ์	๔๕,๐๐๐	๑๐ สหกรณ์	๒๓๑,๘๐๐	/	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	หลัก	ร่วม
๓) เพิ่มมูลค่า สินค้าเกษตร/ แปรรูปสร้าง Value Added																
	พัฒนา ศักยภาพ วิสาหกิจ ชุมชนแปรรูป สินค้าเกษตร	งบกรมฯ	๒๐ ราย	๑๗,๖๐๐									๒๐ ราย	๑๗,๖๐๐	สนง.กษ จ.ลป.	
	ยกระดับ สินค้าข้าว เพื่อให้ได้ มาตรฐาน และมูลค่าเพิ่ม	งบกลุ่ม จังหวัด ภาคเหนือ ตอนบน ๑	๑๐๐ ราย	๓๕๐,๘๐๐									๑๐๐ ราย	๓๕๐,๘๐๐	สนง.พ ณ.ลป.	
	พัฒนา ศักยภาพ การผลิต และแปรรูป สินค้าเกษตร ปลอดภัย	งบพัฒนา จังหวัด	๑ กลุ่ม	๑,๕๐๐,๐๐๐									๑ กลุ่ม	๑,๕๐๐,๐๐๐	สนง.กษ จ.ลป.	
	โครงการ ส่งเสริมและ ยกระดับ มูลค่าสินค้า สินค้าเกษตร (ข้าว)	งบพัฒนา จังหวัด	๑ กลุ่ม	๒๕๐,๐๐๐									๑ กลุ่ม	๒๕๐,๐๐๐	สนง.กษ จ.ลป.	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	หลัก	ร่วม
	ส่งเสริมการ ถนอมและ แปรรูป ผลผลิต เกษตรโดย วิสาหกิจแห่ง	งบพัฒนา จังหวัด	๒ กลุ่ม	๒๒๔,๐๐๐									๒ กลุ่ม	๒๒๔,๐๐๐	สนง.กษ จ.ลป.	
	ส่งเสริมและ พัฒนาการ แปรรูปเพื่อ เพิ่มมูลค่า ผลผลิต กาแฟ อาราบิก้า	งบพัฒนา จังหวัด	๖ กลุ่ม	๕๒๓,๐๐๐									๖ กลุ่ม	๕๒๓,๐๐๐	สนง.กษ จ.ลป.	
	ส่งเสริมและ พัฒนาบรรจุ ภัณฑ์สินค้า เกษตร	งบพัฒนา จังหวัด	๑ กลุ่ม	๒๒๗,๗๐๐									๑ กลุ่ม	๒๒๗,๗๐๐	สนง.กษ จ.ลป.	
	พัฒนาศักยภาพ การแปรรูป สินค้าเกษตร และส่งเสริม สินค้าเกษตร และการ เพาะปลูก ตามมาตรฐานอ แกนิกสากล EU และUSDA อแกนิก	งบพัฒนา จังหวัด	๑ กลุ่ม	๕๔๗,๐๗๐									๑ กลุ่ม	๕๔๗,๐๗๐	สนง.กษ จ.ลป.	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ
	โครงการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันสินค้าเกษตรแปรรูป	งบกรมฯ			๒ แห่ง	๑๑๔,๐๐๐							๒ แห่ง	๑๑๔,๐๐๐	สนง.กษ จ.ลป.	
๔) การยกระดับ Farmer Market เป็น ศูนย์กระจาย/การตลาดเชิงรุก นำการผลิต																
	โครงการตลาดเกษตรกร	งบกรมฯ	๓๗ ราย	๑๐๐,๘๓๐	๑๕ ราย	๓๐๒,๐๐๐	๑๕ ราย	๑๐๐,๐๐๐	๑๕ ราย	๑๐๐,๐๐๐	๑๕ ราย	๑๐๐,๐๐๐	๔๗ ราย	๗๐๒,๘๓๐	สนง.กษ จ.ลป.	
	ก่อสร้างอาคารคัดบรรจุผลผลิตทางการเกษตร	งบพัฒนาจังหวัด	๑ แห่ง	๒,๕๐๐,๐๐๐									๑ แห่ง	๒,๕๐๐,๐๐๐	สนง.กษ จ.ลป.	
	ตลาดเกษตรกร	กรมส่งเสริมสหกรณ์	๑ แห่ง	๔๑,๒๐๐	-	-	-	-	-	-	-	-	๑ แห่ง	๔๑,๒๐๐	/	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	หลัก	ร่วม
๕) การ ส่งเสริม ท่องเที่ยวเชิง เกษตร																
ไม่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ																
๖) สนับสนุน ความร่วมมือ ระหว่าง ภาครัฐและ เอกชน																
ไม่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ																
๗) สนับสนุน การจัดการ ความเสี่ยงที่ จะกระทบต่อ พืชผลทาง การเกษตร																
	โครงการ สนับสนุน เกษตรกร ชาวสวนยาง รายย่อย ประกอบ อาชีพเสริม	งบกรมฯ	๒๐ ราย	๘,๐๐๐	๔๐ ราย	๑๔,๔๐๐							๖๐ ราย	๒๒,๔๐๐	สนง.กษ จ.ลป.	
	โครงการ ส่งเสริม เกษตรกรรม ทางเลือก	งบกรมฯ	๒๖ ราย	๑๒๒,๒๐๐	๔๐ ราย	๗๘,๐๐๐							๖๖ ราย	๒๐๐,๐๐๐	สนง.กษ จ.ลป.	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ
	ส่งเสริมการ ปลูกพืช หลากหลาย ฤดูนาปรัง	งบกรมฯ			๖๐ ราย	๑๖,๕๐๐							๖๐ ราย	๑๖,๕๐๐	สนง.กษ จ.ลป.	
	โครงการ ส่งเสริมเคห กิจเกษตร เพื่อความ มั่นคงด้าน อาหารใน ครัวเรือน และชุมชน	งบกรมฯ	๓๐ ราย	๔๒,๐๐๐	๓๐ ราย	๓๕,๐๐๐	๓๐ ราย	๓๕,๐๐๐	๓๐ ราย	๓๕,๐๐๐	๓๐ ราย	๓๕,๐๐๐	๑๕๐ ราย	๑๘๒,๐๐๐	สนง.กษ จ.ลป.	
	ธนาคารสิน ค้าเกษตร	กรมส่งเสริม สหกรณ์	๑ แห่ง	๑๗,๓๐๐	๒ แห่ง	๔๔,๔๐๐	๒ แห่ง	๔๔,๔๐๐	๒ แห่ง	๔๔,๔๐๐	๓ แห่ง	๖๖,๖๐๐	๒ แห่ง	๒๑๗,๑๐๐	/	
๘) ส่งเสริม การเกษตร แบบแปลง ใหญ่ สนับสนุน สินเชื่อ ดอกเบี้ยต่ำ และรวบรวม ผลผลิต																
	โครงการส่งเสริม การเกษตร แบบแปลงใหญ่	กรมตรวจ บัญชีสหกรณ์	๑,๐๙๘ ราย	๔๖๕,๔๐๐	๑,๐๙๘ ราย	๔๖๒,๑๒๐							๑,๐๙๘ ราย	๔๒๗,๕๒๐	สนง.ตรวจ บัญชีสหกรณ์ ลำปาง	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	หลัก	ร่วม
	โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	กรมประมง	-	-	๑ แปลง	๓๙๐,๐๐๐	๑ แปลง	๓๙๐,๐๐๐	๑ แปลง	๓๙๐,๐๐๐	๑ แปลง	๓๙๐,๐๐๐	๔ แปลง	๑,๕๖๐,๐๐๐	สนง.ประมงจังหวัดลำปาง	
	โครงการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	งบปกติ	๑๖๘ ราย	๖๕๙,๑๐๐	๒๑๖ ราย	๘๔๒,๐๐๐	๔๘ ราย	๓๑๖,๗๖๐	๔๘ ราย	๓๑๖,๗๖๐	๔๘ ราย	๓๑๖,๗๖๐	๕๒๘ ราย	๒,๔๕๑,๓๘๐	สปก.	
	๒.ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	๓ ศูนย์	๘๗,๐๐๐	๓ ศูนย์	๑๐๖,๒๐๐	๖ ศูนย์	๘๑,๔๐๐	๖ ศูนย์	๘๑,๔๐๐	๖ ศูนย์	๘๑,๔๐๐	๒๔ ศูนย์	๔๓๗,๔๐๐	สปก.	
	๓.ปรับเปลี่ยนการผลิตทางการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน	งบปกติ	๕๐/๒๕๐ ราย/ไร่	๑๘๑,๑๕๐	๕๐/๒๕๐ ราย/ไร่	๒๐๑,๖๐๐	๗๐ ราย	๘๙,๖๐๐	๗๐ ราย	๘๙,๖๐๐	๗๐ ราย	๘๙,๖๐๐	๓๑๐ราย/๕๐๐ ไร่	๖๕๑,๕๕๐	สปก.	
	๔.โครงการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ในเขตปฏิรูปที่ดิน	งบปกติ	๓ ศูนย์	๑๒๑,๘๕๐	๓ ศูนย์	๑๒๑,๘๕๐	๗๕ ราย	๕๔,๑๐๐	๗๕ ราย	๕๔,๑๐๐	๗๕ ราย	๕๔,๑๐๐	๖ ศูนย์/๒๒๕ ราย	๔๐๖,๐๐๐	สปก.	

ส่วนที่ ๕

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดลำปาง (พ.ศ. ๒๕๖๑ – พ.ศ. ๒๕๖๕)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรม

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ
๑) ส่งเสริม และสนับสนุน การวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม ด้าน การเกษตร																
	โครงการ ปรับปรุง ทะเบียน เกษตรกร	งบกรมฯ	๘๖,๐๑๓ ครัวเรือน	๖๙๑,๗๐๐	๒๔,๗๕๐ ครัวเรือน	๘๐๕,๐๐๐							๑๑๐,๗๖ ๓ ครัวเรือน	๑,๔๙๖,๗๐๐	สนง.กษ จ.ลป.	
	โครงการวิจัย และพัฒนา เทคโนโลยี การฟื้นฟูสม เกลี้ยงใน พื้นที่เสื่อม โทรม	กรมวิชาการ เกษตร	๑	๑๕๕,๗๖๒	๑	๑๕๕,๗๖๒	๑	๑๕๕,๗๖๒	๑	๑๕๕,๗๖๒	๑	๑๕๕,๗๖๒	๕	๗๗๘,๘๓๐	ศวพ. ลำปาง	
	โครงการวิจัย ทดสอบ เทคโนโลยี การผลิตใน ระบบการ	กรมวิชาการ เกษตร	๑	๑๔๔๐๔๗	๑	๑๔๔๐๔๗	๑	๑๔๔๐๔๗	๑	๑๐,๐๐๐	๑	๑๐,๐๐๐	๕	๔๕๒,๑๔๑	ศวพ. ลำปาง	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ		
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี				
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	หลัก
	ปลูกพืช ในพื้นที่ ภาคเหนือ: ข้าว-ถั่วลิสง																
	การใช้ปุ๋ยเคมี ร่วมกับปุ๋ย PGPR เพื่อเพิ่ม ผลผลิต มันสำปะหลัง ในพื้นที่จังหวัด ลำปาง	กรมวิชาการ เกษตร	๑	๑๐๗,๙๐๐	๑	๑๐,๐๐๐	๑	๑๐,๐๐๐	๑	๑๐,๐๐๐	๑	๑๐,๐๐๐	๕	๑๔๗,๙๐๐	ศวพ. ลำปาง		
	โครงการศูนย์ เรียนรู้การ เพิ่มประสิทธิ- ภาพการผลิต สินค้าเกษตร: กาแฟ	กรมวิชาการ เกษตร	๑	๑๗,๕๐๐	๑	๖๒,๐๙๐	๑	๖๒,๐๙๐	๑	๖๒,๐๙๐	๑	๖๒,๐๙๐	๕	๒๖๕,๘๖๐	ศวพ. ลำปาง		
	โครงการศูนย์ เรียนรู้การ เพิ่มประสิทธิ- ภาพการผลิต สินค้าเกษตร :มันสำปะหลัง	กรมวิชาการ เกษตร	๑	๑๗,๕๐๐	๑	๓๗,๖๐๕	๑	๓๗,๖๐๕	๑	๓๗,๖๐๕	๑	๓๗,๖๐๕	๕	๑๖๗,๙๒๐	ศวพ. ลำปาง		
	โครงการ ส่งเสริม เกษตรแบบ แปลงใหญ่: มันสำปะหลัง	กรมวิชาการ เกษตร	๑	๑๕,๐๐๐	๑	๓๙,๐๐๐	๑	๓๙,๐๐๐	๑	๓๙,๐๐๐	๑	๓๙,๐๐๐	๕	๑๗๑,๐๐๐	ศวพ. ลำปาง		

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ
	โครงการ ศูนย์เรียนรู้ การเพิ่ม ประสิทธิภาพ การผลิต สินค้าเกษตร : ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์	กรมวิชาการ เกษตร	๑	๑๗,๕๐๐	๑	๔๑,๐๙๐	๑	๔๑,๐๙๐	๑	๔๑,๐๙๐	๑	๔๑,๐๙๐	๕	๑๘๑,๘๖๐	ศวพ. ลำปาง	
	โครงการ ส่งเสริม เกษตรแบบ แปลงใหญ่: ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์	กรมวิชาการ เกษตร	๑	-	๑	๒๔,๐๐๐	๑	๒๔,๐๐๐	๑	๒๔,๐๐๐	๑	๒๔,๐๐๐	๕	๙๖,๐๐๐	ศวพ. ลำปาง	
	โครงการ ส่งเสริม เกษตรแบบ แปลงใหญ่: ลำไย	กรมวิชาการ เกษตร	๑	-	๑	๔๕,๐๐๐	๑	๔๕,๐๐๐	๑	๔๕,๐๐๐	๑	๔๕,๐๐๐	๕	๑๘๐,๐๐๐	ศวพ. ลำปาง	
	โครงการ ศูนย์เรียนรู้ การเพิ่ม ประสิทธิภาพ การผลิตสินค้า เกษตร: สับปะรด	กรมวิชาการ เกษตร	๑	๑๗,๕๐๐									๑	๑๗,๕๐๐	ศวพ. ลำปาง	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ
๒) ส่งเสริม การนำ งานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม ไปใช้ ประโยชน์																
	โครงการ ส่งเสริม การใช้ เครื่องจักรกล การเกษตร ทดแทน แรงงาน เกษตรกร	งบกรมฯ	๕๐ ราย	๒๗,๓๐๐	๕๐ ราย	๓๖,๙๐๐							๑๐๐ ราย	๖๔,๒๐๐	สนง.กษ จ.ลพ.	

ส่วนที่ ๕

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดลำปาง (พ.ศ. ๒๕๖๑ – พ.ศ. ๒๕๖๕)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ		
															หลัก	ร่วม
๑. พื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรเกษตร																
	โครงการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำบนพื้นที่ลุ่ม-ดอน	กรมพัฒนาที่ดิน	๙๒๒ ไร่	๓,๗๐๐,๐๐๐	๓,๒๐๐ ไร่	๒,๗๐๐,๐๐๐	๓,๒๐๐ ไร่	๒,๗๐๐,๐๐๐	๓,๒๐๐ ไร่	๒,๗๐๐,๐๐๐	๓,๒๐๐ ไร่	๒,๗๐๐,๐๐๐	๑๓,๗๒๒ ไร่	๑๔,๕๐๐,๐๐๐	/	
	โครงการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำชุมชนพื้นที่สูง	กรมพัฒนาที่ดิน	๔๐๐ ไร่	๒,๑๗๒,๐๐๐	๔๐๐ ไร่	๒,๑๗๒,๐๐๐	๔๐๐ ไร่	๒,๑๗๒,๐๐๐	๔๐๐ ไร่	๒,๑๗๒,๐๐๐	๔๐๐ ไร่	๒,๑๗๒,๐๐๐	๒,๐๐๐ ไร่	๑๐,๘๕๐,๐๐๐	/	
	โครงการอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เสี่ยงต่อนดินถล่ม	กรมพัฒนาที่ดิน	๙๕๐ ไร่	๕,๒๒๕,๐๐๐	๑,๐๐๐ ไร่	๕,๕๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐ ไร่	๕,๕๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐ ไร่	๕,๕๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐ ไร่	๕,๕๐๐,๐๐๐	๔,๙๕๐ ไร่	๒๗,๒๒๕,๐๐๐	/	
	โครงการอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เกษตรที่มีความวิกฤตต่อการสูญเสียหน้าดิน	กรมพัฒนาที่ดิน	๔๐๐ ไร่	๑,๖๐๐,๐๐๐	๔๐๐ ไร่	๑,๖๐๐,๐๐๐	๔๐๐ ไร่	๑,๖๐๐,๐๐๐	๔๐๐ ไร่	๑,๖๐๐,๐๐๐	๔๐๐ ไร่	๑,๖๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐ ไร่	๘,๐๐๐,๐๐๐	/	
	โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	กรมพัฒนาที่ดิน	๙ แห่ง	๓๔,๔๙๕,๔๖๐.๙๗	๘ แห่ง	๑๔,๒๑๖,๑๔๘.๒๘	๕ แห่ง	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๕ แห่ง	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๕ แห่งบ่อ	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๒ แห่ง	๗๘,๗๑๑,๖๐๙.๒๕	/	
	โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	กรมพัฒนาที่ดิน	๓๐๐ บ่อ	๕,๙๔๕,๔๐๐	๒๐๐ บ่อ	๔,๐๕๖,๘๐๐	๑๕๐ บ่อ	๒,๖๗๐,๐๐๐	๑๕๐ บ่อ	๒,๖๗๐,๐๐๐	๑๕๐ บ่อ	๒,๖๗๐,๐๐๐	๙๕๐ บ่อ	๑๘,๐๑๒,๒๐๐	/	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ		
															หลัก	ร่วม
	จัดที่ดินทำกิน	งบปกติ	๘๙๓ ราย	๗๗๐,๖๗๖	๖๒๗ ราย	๗๗๐,๖๗๖	๓๕๐/ ๓,๕๐๐ ราย/ไร่	๗๕๒,๗๗๕	๓๕๐/ ๓,๕๐๐ ราย/ไร่	๗๕๒,๗๗๕	๓๕๐/ ๓,๕๐๐ ราย/ไร่	๗๕๒,๗๗๕	๒,๕๗๐ ราย ๑๐,๕๐๐ ไร่	๓,๗๙๙,๖๗๗	สปก	
	ตรวจสอบการถือ ครองที่ดิน	งบปกติ	๑๐,๖๐๐ แปลง	๒๗๕,๐๐๐	๑๐,๕๙๓ แปลง ๓,๓๔๔ ไร่	๒๗๕,๐๐๐ ๔๒๓,๓๖๐	๑๑,๙๑๕ แปลง ๔๔,๖๑๑ ไร่	๘๙,๒๓๘	๑๑,๙๑๕ แปลง ๔๔,๖๑๑ ไร่	๘๙,๒๓๘ ๔๐๐,๐๐๐	๑๑,๙๑๕ แปลง ๔๔,๖๑๑ ไร่	๘๙,๒๓๘	๕๖,๙๓๘ แปลง/ ๑๓๓,๘๕๗ ไร่	๘๑๗,๗๑๔	สปก.	
	กิจกรรมการปรับปรุง แผนที่แปลงที่ดินตาม มาตรฐาน RTK GNSS	งบปกติ	-	-	-	-	๒๘๕ ราย ๒,๐๐๐ ไร่	๔๐๐,๐๐๐	๒๘๕ ราย ๒,๐๐๐ ไร่	๔๐๐,๐๐๐	๒๘๕ ราย ๒,๐๐๐ ไร่	๔๐๐,๐๐๐	๘๕๕ ราย ๖,๐๐๐ ไร่	๑,๒๐๐,๐๐๐	สปก	
๒. ส่งเสริม การเกษตรที่ เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม																
	๑.โครงการส่งเสริมและ อนุรักษ์ศิลปหัตถกรรม	งบปกติ	๑๕ ราย	๑๖,๘๐๐	๑๕ ราย	๒๔,๔๐๐	๑๕ ราย	๓๐,๗๐๐	๑๕ ราย	๓๐,๗๐๐	๑๕ ราย	๓๐,๗๐๐	๗๕ ราย	๑๓๓,๓๐๐	สปก	
	๒.โครงการอื่น เนื่องมาจากพระราชดำริ ๒.๑โครงการอนุรักษ์ พันธุกรรมพืชอัน เนื่องมาจากพระราชดำริ ๒.๒ คลินิกเกษตร เคลื่อนที่๒.๓โครงการ พัฒนาและรณรงค์การ ใช้หญ้าแฝก		๓ แห่ง ๔ ครั้ง ๕๐,๐๐๐ กล้า	๗๘,๙๐๐ ๔๗,๔๐๐ ๖,๐๐๐ ๒๕,๕๐๐	๓ แห่ง ๔ ครั้ง ๕๐,๐๐๐ กล้า	๑๐๘,๕๐๐ ๗๖,๕๐๐ ๑๓,๐๐๐ ๑๙,๐๐๐	๑๕๐ ราย	๗๘,๐๐๐	๑๕๐ ราย	๗๘,๐๐๐	๑๕๐ ราย	๗๘,๐๐๐	๔๕๐ ราย	๔๒๑,๔๐๐	สปก	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ		
															หลัก	ร่วม
๓. บริหาร จัดการ ทรัพยากรน้ำ																
	๑. สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า พร้อมระบบส่งน้ำห้วย มะเกลือ (จัดหา насосบน เกษตรแปลงใหญ่ต้นแบบ จังหวัดลำปาง)	กรมชลประทาน	๒,๐๐๐ ไร่	๒๘,๖๖๒,๒๐๐	-	-	-	-	-	-	-	-	๒,๐๐๐ ไร่	๒๘,๖๖๒,๒๐๐	✓	-
	๒. สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า พร้อมระบบส่งน้ำบ้านนายาง	กรมชลประทาน	๓,๐๐๐ ไร่	๑๘,๙๙๒,๔๐๐	-	-	-	-	-	-	-	-	๓,๐๐๐ ไร่	๑๘,๙๙๒,๔๐๐	✓	-
	๓. อ่างเก็บน้ำห้วยตอง อัน เนื่องมาจากพระราชดำริ	กรมชลประทาน	๘๐๐ ไร่	๓๗,๔๒๔,๙๐๐	-	-	-	-	-	-	-	-	๘๐๐ ไร่	๓๗,๔๒๔,๙๐๐	✓	-
	๔. สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า พร้อมระบบส่งน้ำบ้านหัว เสือ ๒ (จัดหา насосบน เกษตรแปลงใหญ่ต้นแบบ จังหวัดลำปาง)	กรมชลประทาน	-	-	๑,๐๐๐ ไร่	๒๖,๔๓๙,๕๐๐	-	-	-	-	-	-	๑,๐๐๐ ไร่	๒๖,๔๓๙,๕๐๐	✓	-
	๕. สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า พร้อมระบบส่งน้ำบ้าน หนองหอย	กรมชลประทาน	-	-	๑,๑๐๐ ไร่	๒๖,๖๒๐,๐๐๐	-	-	-	-	-	-	๑,๑๐๐ ไร่	๒๖,๖๒๐,๐๐๐	✓	-
	๖. อ่างเก็บน้ำห้วยลอย อัน เนื่องมาจากพระราชดำริ	กรมชลประทาน	-	-	๑,๒๐๐ ไร่	๓๗,๒๙๔,๙๐๐	-	-	-	-	-	-	๑,๒๐๐ ไร่	๓๗,๒๙๔,๙๐๐	✓	-
	๗. อ่างเก็บน้ำห้วยแม่เมาะ พร้อมระบบส่งน้ำ อัน เนื่องมาจากพระราชดำริ	กรมชลประทาน	-	-	๑,๐๐๐ ไร่	๔๒,๘๒๖,๐๐๐	-	-	-	-	-	-	๑,๐๐๐ ไร่	๔๒,๘๒๖,๐๐๐	✓	-
	๘. สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า บ้านแม่เชียงรายลุ่ม ๒ พร้อมระบบส่งน้ำ	กรมชลประทาน	-	-	๒,๐๐๐ ไร่	๓๕,๔๙๔,๐๐๐	-	-	-	-	-	-	๒,๐๐๐ ไร่	๓๕,๔๙๔,๐๐๐	✓	-
	๙. สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า พร้อมระบบส่งน้ำบ้าน หนอง	กรมชลประทาน	-	-	-	-	๒,๐๐๐ ไร่	๑๗,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๒,๐๐๐ ไร่	๑๗,๐๐๐,๐๐๐	✓	-

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ		
			หลัก	ร่วม												
	๑๐. สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านท่าแม่ลี	กรมชลประทาน	-	-	-	-	๒,๐๐๐ ไร่	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๒,๐๐๐ ไร่	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	✓	-
	๑๑. สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านสบต้า	กรมชลประทาน	-	-	-	-	๑,๒๐๐ ไร่	๖,๕๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๑,๒๐๐ ไร่	๖,๕๐๐,๐๐๐	✓	-
	๑๒. สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านท่าหลวง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	กรมชลประทาน	-	-	-	-	๒,๕๐๐ ไร่	๔๖,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๒,๕๐๐ ไร่	๔๖,๐๐๐,๐๐๐	✓	-
	๑๓. สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านสะเลียมหวาน	กรมชลประทาน	-	-	-	-	-	-	๑,๓๐๐ ไร่	๒๙,๐๐๐,๐๐๐	-	-	๑,๓๐๐ ไร่	๒๙,๐๐๐,๐๐๐	✓	-
	๑๔. สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านบอม	กรมชลประทาน	-	-	-	-	-	-	๑,๕๐๐ ไร่	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-	๑,๕๐๐ ไร่	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	✓	-
	๑๕. สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านสมัย	กรมชลประทาน	-	-	-	-	-	-	๑,๕๐๐ ไร่	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-	๑,๕๐๐ ไร่	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	✓	-
	๑๖. สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านสบเสริม	กรมชลประทาน	-	-	-	-	-	-	๑,๕๐๐ ไร่	๑๖,๐๐๐,๐๐๐	-	-	๑,๕๐๐ ไร่	๑๖,๐๐๐,๐๐๐	✓	-
	๑๗. สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านสบเรียง	กรมชลประทาน	-	-	-	-	-	-	๒,๐๐๐ ไร่	๑๖,๐๐๐,๐๐๐	-	-	๒,๐๐๐ ไร่	๑๖,๐๐๐,๐๐๐	✓	-
	๑๘. ฝ่ายบ้านนาเอียงพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	กรมชลประทาน	-	-	-	-	-	-	๑,๒๕๐ ไร่	๔๑,๑๕๗,๐๐๐	-	-	๑,๒๕๐ ไร่	๔๑,๑๕๗,๐๐๐	✓	-
	๑๙. สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านแม่วะเดนชัย	กรมชลประทาน	-	-	-	-	-	-	-	-	๕,๐๐๐ ไร่	๑๖,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐ ไร่	๑๖,๐๐๐,๐๐๐	✓	-
	๒๐. สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านสบป่าด	กรมชลประทาน	-	-	-	-	-	-	-	-	๒,๕๐๐ ไร่	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐ ไร่	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	✓	-
	๒๑. สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านแม่กัวะ	กรมชลประทาน	-	-	-	-	-	-	-	-	๒,๐๐๐ ไร่	๑๖,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐ ไร่	๑๖,๐๐๐,๐๐๐	✓	-

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ		
															หลัก	ร่วม
	๒๒. สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า พร้อมระบบส่งน้ำบ้านศรี บุญเรือง	กรมชลประทาน	-	-	-	-	-	-	-	-	๒,๕๐๐ ไร่	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐ ไร่	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	✓	-
	๒๓. สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า พร้อมระบบ ส่งน้ำบ้านสอง แควเหนือ	กรมชลประทาน	-	-	-	-	-	-	-	-	๓,๐๐๐ ไร่	๑๖,๐๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐ ไร่	๑๖,๐๐๐,๐๐๐	✓	-
๔. บริหาร จัดการพื้นที่ทำ กินทางการ เกษตร																
	โครงการส่งเสริมและ พัฒนาการท่องเที่ยววิ ถีเกษตร	งบกรมฯ	๒๐ ราย	๑๔,๐๐๐	๒๐ ราย	๓๒,๐๐๐							๔๐ ราย	๔๖,๐๐๐	สนง. กษจ .ลป.	
	โครงการส่งเสริมการหยุด เผาในพื้นที่การเกษตร	งบกรมฯ	๒,๐๒๐ราย	๑,๖๐๓,๒๘๐	๑,๔๖๕ ราย	๑,๑๙๘,๐๐๐							๓,๔๘๕ ราย	๒,๘๐๑,๒๘๐	สนง. กษจ .ลป.	
	โครงการส่งเสริมและ พัฒนาการท่องเที่ยว วิถีเกษตร	งบกรมฯ	๒๐ ราย	๑๔,๐๐๐	๒๐ ราย	๓๒,๐๐๐							๔๐ ราย	๔๖,๐๐๐	สนง. กษจ. ลป.	
	โครงการส่งเสริมการ หยุดเผาในพื้นที่ การเกษตร	งบกรมฯ	๒,๐๒๐ ราย	๑,๖๐๓,๒๘๐	๑,๔๖๕ ราย	๑,๑๙๘,๐๐๐							๓,๔๘๕ ราย	๒,๘๐๑,๒๘๐	สนง. กษจ. ลป.	
	บริหารจัดการเขต เกษตรเศรษฐกิจ สำหรับสินค้าเกษตรที่ สำคัญ (Zoning by Agri-map)	กรมส่งเสริม สหกรณ์	๑ แห่ง	๒๑,๖๐๐	-	-	-	-	-	-	-	-	๑ แห่ง	๒๑,๖๐๐	✓	

ส่วนที่ ๕

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดลำปาง (พ.ศ. ๒๕๖๑ – พ.ศ. ๒๕๖๕)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑		พ.ศ.๒๕๖๒		พ.ศ.๒๕๖๓		พ.ศ.๒๕๖๔		พ.ศ.๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ
๑) พัฒนาบุคลากร การเกษตร ภาครัฐ พัฒนาระบบ ฐานข้อมูลและ กระบวนการ ทำงาน																
	โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูล การเกษตรและ สหกรณ์ของจังหวัด	สป.กษ.	๑	๔๐,๐๐๐	๑	๔๐,๐๐๐	๑	๔๐,๐๐๐	๑	๔๐,๐๐๐	๑	๔๐,๐๐๐	๑	๒๐๐,๐๐๐	สนง.กษ. ลป.	
	พัฒนาเทคโนโลยี สารสนเทศและการ สื่อสาร	กรม ปศุสัตว์	๑๓ อำเภอ	๓๔,๖๐๐	๑๓ อำเภอ	๓๑,๙๐๐	๑๓ อำเภอ	๓๑,๙๐๐	๑๓ อำเภอ	๓๑,๙๐๐	๑๓ อำเภอ	๓๑,๙๐๐	๑๓ อำเภอ	๑๖๒,๒๐๐	ด่าน กักกันสัตว์ ลำปาง	
๒) พัฒนา กระบวนการ ทำงานใน ลักษณะ บูรณาการ																
	โครงการ ขับเคลื่อน นโยบายสำคัญ กระทรวงเกษตร และสหกรณ์	สป.กษ.	๒	๑๙๖,๘๐๐	๒	๑๕๑,๑๐๐	๒	๑๘๐,๐๐๐	๒	๑๘๐,๐๐๐	๒	๑๘๐,๐๐๐	๑๐	๘๘๓,๙๐๐	สนง.กษ. ลป.	

ส่วนที่ ๖

แบบสรุปโครงการแบบย่อ
(Project Idea)

ส่วนที่ ๖
แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน
กลยุทธ์ ๒ ส่งเสริมการบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการเกษตรมูลค่าเพิ่ม ด้วยมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS)
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	แนวทางพัฒนาภาคเหนือเพื่อสู่การเป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง ด้วยการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตรและสร้างมูลค่าเพิ่มภายใต้แนวคิดเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ ควบคู่กับการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปให้มีความหลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของตลาด เช่น ฐานการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ที่เป็นที่ยอมรับและนำมาใช้เป็นเวลานานได้แก่ การรับรองด้วยบุคคลที่สาม (Third Party Certified Body, CB) ได้แก่มาตรฐาน IFOAM หรือ USDA โดยมาตรฐานดังกล่าวมีข้อกำหนดสำหรับกลุ่มเกษตรกรรายย่อยที่อยู่ในระยะการปรับเปลี่ยนและมีต้นทุนการผลิตที่ไม่สูง ด้วยเหตุผลดังกล่าว การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee System, PGS) จึงถูกนำมาประยุกต์ใช้ โดยการรับรองแบบมีส่วนร่วมนี้เป็นระบบการรับรองเกษตรอินทรีย์โดยชุมชนตามหลักการและมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล ด้วยการมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็งและต่อเนื่องของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของชุมชน ภายใต้การสร้างพื้นฐาน ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน การเป็นเครือข่ายทางสังคมและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน, ๒๕๕๘) การนำระบบ PGS ไปใช้ในการรับรองเกษตรอินทรีย์จะก่อให้เกิดการขยายตัวของการทำเกษตรอินทรีย์ในชุมชน และสร้างช่องทางการตลาดให้เกษตรกรมีพื้นที่จำหน่ายสินค้ามากขึ้น เช่น การเปิดตลาดนัดสีเขียวในท้องถิ่นต่างๆ กระบวนการกลุ่มนี้จะทำให้เกษตรกรได้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ และพัฒนาตนเองตลอดเวลา เกิดเครือข่ายระหว่างผู้ผลิตและผู้บริโภค มีผลทำให้เกิดการวางแผนการผลิตตามความต้องการของตลาด และเป็นสิ่งกระตุ้นให้เกิดทัศนคติเชิงบวกต่อการทำเกษตรอินทรีย์ ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาด้านเกษตรอินทรีย์อย่างยั่งยืน (สมาพันธ์เกษตรอินทรีย์นานาชาติ, ๒๕๕๘) อย่างไรก็ตาม

หัวข้อ	รายละเอียด
	กระบวนการรับรองแบบมีส่วนร่วม (PGS) จำเป็นต้องอาศัยภาควิชาการในการตรวจสอบคุณภาพดินและแหล่งน้ำที่ใช้ในการเพาะปลูก และการวิจัยและพัฒนาระบบการผลิต/ ปัจจัยการผลิตและเทคโนโลยีที่เหมาะสมเช่น เกษตรแม่นยำสูง และการจัดการฟาร์มแบบ smart farmer พร้อมทั้งการตรวจสอบ/รับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์ ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ จังหวัดลำปาง โดยคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ได้แก่ จังหวัดลำปาง จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดลำพูน และจังหวัดแม่ฮ่องสอน ดำเนินกิจกรรมการรับรองมาตรฐานข้าวอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม PGS ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมยกระดับสินค้าข้าวเพื่อให้ได้มาตรฐานและมูลค่าเพิ่ม ภายใต้โครงการยกระดับการแข่งขันในระบบธุรกิจเกษตร งบประมาณปี ๒๕๖๑ โดยมีกลุ่มเป้าหมายเกษตรกรรายย่อยทั้งหมด ๔๐ คน ในครั้งที่ ๑ และมีการขยายผลเป็น ๘๐ คนในครั้งที่ ๒ และเป็นเกษตรกรรายย่อยในพื้นที่จังหวัดลำปาง ลำพูน เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ผลการดำเนินงานพบว่าเกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรองมาตรฐานแบบมีส่วนร่วม (PGS) เพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ ๘๐ และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปสื่อสาร ถ่ายทอดให้กับสมาชิกเพื่อนำไปปรับเปลี่ยนระบบการผลิตเพื่อเข้าสู่เกษตรอินทรีย์ได้ร้อยละ ๘๓ จากผลการดำเนินงานแสดงให้เห็นว่าเกษตรกรรายย่อยที่เข้าร่วมกิจกรรมให้ความสนใจในการปรับเปลี่ยนสู่เกษตรอินทรีย์ด้วยการรับรองมาตรฐานแบบมีส่วนร่วม (PGS) และสามารถพัฒนาให้เป็นแกนนำของแต่ละจังหวัดในการขับเคลื่อนเครือข่ายเกษตรอินทรีย์ในระดับกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ได้
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๓.๑ เพื่อสร้างมาตรฐานผลิตภัณฑ์การเกษตรและอาหาร ๓.๒ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ด้วยมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) ๓.๒ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะบุคลากรด้านการเกษตรในระบบธุรกิจ
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๔.๑ ร้อยละของมูลค่าเพิ่มเฉลี่ยที่สูงขึ้นของสินค้าเกษตรและอาหารอินทรีย์ที่สำคัญของกลุ่มจังหวัดฯ ร้อยละ ๓ ๔.๒ ผลิตภัณฑ์การเกษตรและอาหารได้รับการรับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕.๕ (ปัจจุบันพื้นที่เกษตรอินทรีย์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ประมาณ ๗,๐๐๐ ไร่) ๔.๓ บุคลากรด้านการเกษตรมีสมรรถนะในการเข้าสู่ระบบธุรกิจได้ ร้อยละ ๑๐

หัวข้อ	รายละเอียด
๔. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ จังหวัดลำปาง เชียงใหม่ ลำพูน และแม่ฮ่องสอน
๕. กิจกรรมหลัก	ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์
๕.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ กระบวนการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) ของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด ผัก ลำไย ผลไม้เมืองหนาว เช่น กาแฟ โกโก้ แมคคาดีเมีย และอื่น เป็นต้น <u>งบประมาณ ๔๑๒,๐๐๐ บาท</u> <u>ผู้รับผิดชอบหลัก</u> สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง <u>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</u> คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง พาณิชยจังหวัดลำปาง มูลนิธิเกษตรอินทรีย์ไทย สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑	<u>กลุ่มเป้าหมายกลุ่มเกษตรกรรายใหม่ ๘๐ ราย</u> (๑) ให้ความรู้สร้างความเข้าใจใน กระบวนการ PGS และขั้นตอนการดำเนินการ จำนวน ๒ รุ่น ๆ ละ ๔๐ ราย (๒) ให้ความรู้สร้างความเข้าใจในเรื่องมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ตามหลักเกษตรอินทรีย์สากล ตั้งแต่การเตรียมแหล่งผลิตและพื้นที่เพาะปลูก การปรับปรุงคุณภาพดินที่เหมาะสม (กษ สถาบันการศึกษา มูลนิธิเกษตรอินทรีย์ไทย) จำนวน ๒ รุ่น ๆ ละ ๔๐ ราย (๓) จัดทำกระบวนการกลุ่ม เกษตรกรผ่านการอบรม ทำความเข้าใจกับสมาชิกตามขั้นตอนการรวมกลุ่มเกษตรกร และเครือข่ายกลุ่มเกษตรกร สับปะรด ผัก ลำไย ผลไม้เมืองหนาว เช่น กาแฟ โกโก้ แมคคาดีเมีย เป็นต้น (กษ สถาบันการศึกษา มูลนิธิเกษตรอินทรีย์ไทย) จำนวน ๒ รุ่น ๆ ละ ๔๐ ราย (๔) พัฒนาทักษะเกษตรกรในการเขียนแผนโครงการ เพื่อขอรับการสนับสนุนทุนเพื่อการเกษตร (กษ สถาบันการศึกษา ประชาธิปไตย อด.)
๕.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตตามความต้องการของตลาด และติดตาม ตรวจสอบประเมินแปลง เกษตรอินทรีย์อย่างมีส่วนร่วม (PGS) <u>งบประมาณ ๔๕๘,๔๐๐ บาท</u> <u>ผู้รับผิดชอบหลัก</u> สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง <u>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</u> คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง พาณิชยจังหวัดลำปาง มูลนิธิเกษตรอินทรีย์ไทย สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด	<u>กลุ่มเป้าหมายกลุ่มเกษตรกรรายใหม่ ๘๐ ราย</u> (๑) อบรมเชิงปฏิบัติการ “ผู้ตรวจเยี่ยมประเมินฟาร์มเกษตรอินทรีย์ประจำกลุ่ม” และดำเนินการวางแผนการตรวจเยี่ยมฟาร์มเพื่อนทุกฟาร์ม (๒) พัฒนาและวางแผนการผลิตและการเก็บเกี่ยวที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของตลาด สับปะรด ผัก ผลไม้เมืองหนาว ผัก ลำไย และอื่น ๆ (Crop Planning) (กษ สถาบันการศึกษา ประชาธิปไตย) (๓) จัดทำ MOU ส่งเสริมสนับสนุนสินค้าเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) กับผู้ประกอบการ (กษ สถาบันการศึกษา ประชาธิปไตย) (๔) การพัฒนาแนวทางการเพิ่มปริมาณ และคุณภาพผลผลิต รวมทั้งควบคุมคุณภาพผลผลิตตามมาตรฐานคุณภาพที่ได้รับการรับรอง (กษ สถาบันการศึกษา ประชาธิปไตย)

หัวข้อ	รายละเอียด
ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑	(๕) การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต – ด้วยเกษตรแม่นยำสูง ส่งเสริมการใช้นวัตกรรม การใช้เครื่องจักรกลการเกษตร (กษ สถาบันการศึกษา ประชาธิปไตย)
๕.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ การเพิ่มมูลค่า และคุณค่าให้กับสินค้าเกษตรอินทรีย์ <u>งบประมาณ ๔๓๒,๒๐๐ บาท</u> <u>ผู้รับผิดชอบหลัก</u> สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ลำปาง <u>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</u> คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง พาณิชย์จังหวัดลำปาง มูลนิธิเกษตรอินทรีย์ไทย สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑	<u>กลุ่มเป้าหมายกลุ่มเกษตรกรรายเดิม ๘๐ ราย</u> (๑) ให้ความรู้และสนับสนุน การพัฒนาการนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร (Zero waste) มาเพิ่มมูลค่า (กษ สถาบันการศึกษา ประชาธิปไตย) (๒) ให้ความรู้เรื่องบรรจุภัณฑ์ การเก็บรักษาผลผลิตที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และรูปแบบการบริโภค (๓) การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ และสนับสนุนบรรจุภัณฑ์ต้นแบบ (กษ สถาบันการศึกษา ประชาธิปไตย) (๔) ให้ความรู้ในการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพผลผลิตและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ได้รับ (สถาบันการศึกษา กษ.) (๕) การพัฒนาประสิทธิภาพและลดต้นทุนการเก็บรักษาสินค้าคงคลัง การขนส่งและกระจายสินค้า การลดอัตราการสูญเสียระหว่างขนส่ง (กษ สถาบันการศึกษา ประชาธิปไตย)
๕.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ เสริมสร้างสมรรถนะเกษตรกรรายรายตามระบบ PGS เข้าสู่ระบบธุรกิจ <u>งบประมาณ ๘๐๐,๐๐๐ บาท</u> <u>ผู้รับผิดชอบหลัก</u> สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ลำปาง <u>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</u> คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง พาณิชย์จังหวัดลำปาง มูลนิธิเกษตรอินทรีย์ไทย สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑	<u>กลุ่มเป้าหมายกลุ่มเกษตรกรรายเดิม+รายใหม่</u> (๑) ประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการขายในหลายช่องทางและสื่อที่ทันสมัย Food Educate การให้ความรู้ ประโยชน์ และความสำคัญการบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์ เกษตรปลอดภัยให้กับนักเรียน นักศึกษา (กษ สถาบันการศึกษา ประชาธิปไตย พณ ประชาสัมพันธ์) (๒) ส่งเสริมการตลาดเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในงาน Lana Expo และในการจัดงานอื่น ๆ (กษ. พณ.)
๕.๕ กิจกรรมหลักที่ ๕ การบริหารจัดการขับเคลื่อนเกษตรแบบมีส่วนร่วม (PGS) อย่างยั่งยืน <u>งบประมาณ ๖๔๗,๔๐๐ บาท</u>	๑) การประชุมขับเคลื่อนเกษตรแบบมีส่วนร่วม (PGS) อย่างยั่งยืนระดับกลุ่มจังหวัด ๒) การประชุมขับเคลื่อนเกษตรแบบมีส่วนร่วม (PGS) อย่างยั่งยืนระดับพื้นที่

หัวข้อ	รายละเอียด
<u>ผู้รับผิดชอบหลัก</u> สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ลำปาง <u>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</u> คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัย ราชภัฏลำปาง พาณิชย์จังหวัดลำปาง มูลนิธิเกษตรอินทรีย์ไทย สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑	๓) อำนวยการบริหารจัดการขับเคลื่อนเกษตรแบบมีส่วนร่วม (PGS) อย่างยั่งยืน
๖. หน่วยงานดำเนินงาน	<u>ผู้รับผิดชอบหลัก</u> สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง <u>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</u> คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง พาณิชย์จังหวัดลำปาง มูลนิธิเกษตรอินทรีย์ไทย สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนบน ๑ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ <u>ประสานงาน</u> ๑.นางจันทิรา โยธิการ (E mail : jan.yo.๕๑๓๔@gmail.com Tel : ๐๘๙๙๐๗๕๑๓๔ ๒.ผศ.ดร นันทินา ดำรงวัฒนกุล (E-mail: nanthinap@live.com Tel : ๐๘๙๖๓๖๒๓๕๖) ๓.ดร. ทิพรัตน์ ตีฆะปัญญา (E-mail: ttiparat๑๔๗๐@gmail.com Tel: ๐๙๔๖๑๖๕๒๗๘)
๗. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	๑ ปี เริ่มต้นปี ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ สิ้นสุดปี ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔
๘. งบประมาณ	ทั้งหมด ๕ กิจกรรมเป็นเงิน ๒,๗๕๐,๐๐๐ บาท
๙. ผลผลิต (output)	๙.๑ เกษตรกรรายย่อยรายใหม่เข้าสู่กระบวนการรับรองมาตรฐาน เกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนบน ๑ จำนวน ๘๐ ราย ๙.๒ เกษตรกรเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบ

หัวข้อ	รายละเอียด
	มีส่วนร่วม (PGS) ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ จำนวน ๘๐ ราย ๙.๓ กลุ่มเกษตรกรที่ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ได้รับการพัฒนาสมรรถนะในการเข้าสู่ระบบธุรกิจ จำนวน ๘๐ ราย
๑๐. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑๐.๑ ผลผลิตภัณฑ์การเกษตรและอาหารของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ได้รับการรับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น ๑๐.๒ มูลค่าผลิตภัณฑ์และอาหารกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้น ๑๐.๓ เกษตรกรสามารถบริหารจัดการด้านการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ได้ด้วยตัวเอง

เฉพาะงบจังหวัด/กลุ่มจังหวัด เริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

ภาคผนวก

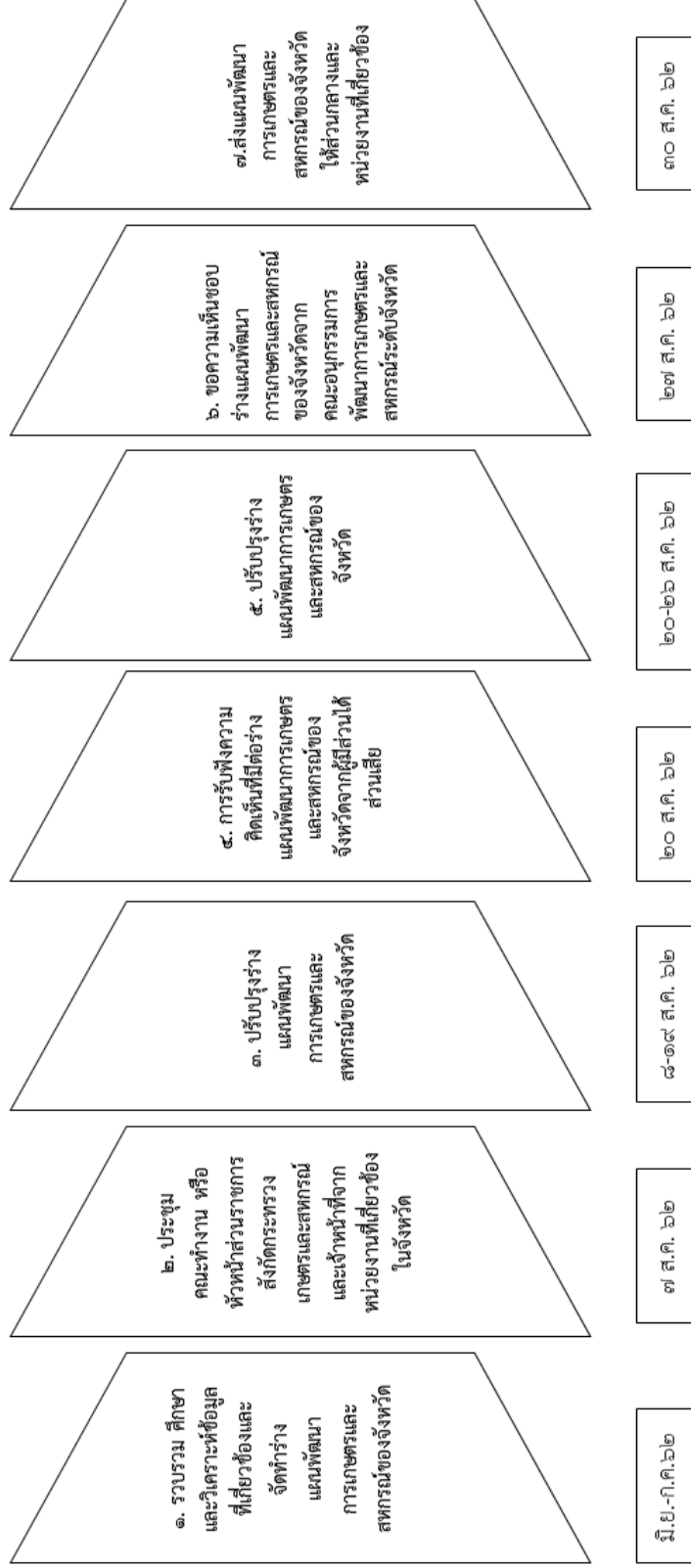

ภาคผนวก ก

ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและ
สหกรณ์จังหวัดลำปาง (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)

ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๕)

ฉบับทบทวน ปี พ.ศ.๒๕๖๒

ภาคผนวก ข

คำสั่งคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร
และสหกรณ์จังหวัดลำปาง

คำสั่งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดลำปาง
ที่ ๐๔ / ๒๕๕๙
เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง

ด้วยแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ ซึ่งครอบคลุมระยะเวลาระหว่างปี ๒๕๕๕-๒๕๕๙ กำลังจะสิ้นสุดลงในเดือนกันยายน ๒๕๕๙ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) อยู่ระหว่างยกร่างและจะประกาศใช้ในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุวัตถุประสงค์ สอดคล้องและเหมาะสมกับศักยภาพของแต่ละพื้นที่ อาศัยอำนาจตามนัยคำสั่งข้อ ๖ ของคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๑/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ จึงแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง โดยมีองค์ประกอบและบทบาทหน้าที่ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. นางกมลวรรณ เปรมเกษม นักวิเคราะห์นโยบายและแผนเชี่ยวชาญ ที่ปรึกษา
ที่ปรึกษาอธิการบดี ด้านประสานและสนับสนุนยุทธศาสตร์แผนงบประมาณ
มหาวิทยาลัยแม่โจ้	ประธานคณะทำงาน
๒. เกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง	คณะทำงาน
๓. นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดลำปาง	คณะทำงาน
๔. เกษตรจังหวัดลำปาง	คณะทำงาน
๕. ประมงจังหวัดลำปาง	คณะทำงาน
๖. ปศุสัตว์จังหวัดลำปาง	คณะทำงาน
๗. สหกรณ์จังหวัดลำปาง	คณะทำงาน
๘. ปฎิรูปที่ดินจังหวัดลำปาง	คณะทำงาน
๙. ผู้อำนวยการโครงการชลประทานลำปาง	คณะทำงาน
๑๐. ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑	คณะทำงาน
๑๑. ผู้อำนวยการศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวลำปาง	คณะทำงาน
๑๒. หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ลำปาง	คณะทำงาน
๑๓. ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินลำปาง	คณะทำงาน
๑๔. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรลำปาง	คณะทำงาน
๑๕. ผู้อำนวยการการยางแห่งประเทศไทย สาขาลำปาง	คณะทำงาน
๑๖. หัวหน้าสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร สาขาลำปาง	คณะทำงาน
๑๗. หัวหน้าสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดลำปาง	คณะทำงาน

/๑๘. พานิชย์...

๑๘. พาณิชย์จังหวัดลำปาง	คณะทำงาน
๑๙. อุตสาหกรรมจังหวัดลำปาง	คณะทำงาน
๒๐. ท้องเที่ยวและกีฬาจังหวัดลำปาง	คณะทำงาน
๒๑. ผู้อำนวยการสำนักงานธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตรจังหวัดลำปาง	คณะทำงาน
๒๒. ประธานหอการค้าจังหวัดลำปาง	คณะทำงาน
๒๓. ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดลำปาง	คณะทำงาน
๒๔. นายกฤษณะ ลิตติหาญ ผู้ทรงคุณวุฒิภาคประชาชนด้านพืช	คณะทำงาน
๒๕. นางคณิต กันทะตัน ผู้ทรงคุณวุฒิภาคประชาชนด้านปศุสัตว์	คณะทำงาน
๒๖. นายวิรุฬศักดิ์ ชัยขมภู ผู้ทรงคุณวุฒิภาคประชาชนด้านประมง	คณะทำงาน
๒๗. หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง	คณะทำงาน และเลขานุการ
๒๘. นักวิเคราะห์นโยบายและแผนที่ได้รับมอบหมาย สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง	คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ

บทบาทหน้าที่ ดังนี้

๑. ศึกษา วิเคราะห์ และรวบรวมข้อมูล รวมทั้งประสานงานในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาล นโยบายของกระทรวงฯ และยุทธศาสตร์ของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด
๒. จัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ประจำปี ตามคำของบประมาณพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด
๓. บูรณาการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรของจังหวัดทั้งในเชิงพื้นที่ และรายสินค้า
๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการที่สำคัญเพื่อนำผลมาปรับใช้ในกระบวนการ วิธีการ รวมทั้งแก้ไขปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล
๕. รวบรวมและจัดทำรายงานการดำเนินโครงการอย่างเป็นระบบ เพื่อผู้บริหารใช้ประกอบการพิจารณา กำหนดแนวทางปฏิบัติที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่
๖. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่

สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

(นายสมภารก ทยอยฟ้า)
ผู้ว่าราชการจังหวัดลำปาง

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง
ชั้น ๓ ศาลากลางจังหวัดลำปาง ถนนวิชิตสงคราม
ตำบลพระบาท อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ๕๒๐๐๐
Tel ๐ ๕๔๒๖ ๕๐๖๓/ Fax ๐ ๕๔๒๖ ๕๐๖๘
E-mail : paco_lpg@opsmoac.go.th